

30878

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 4.

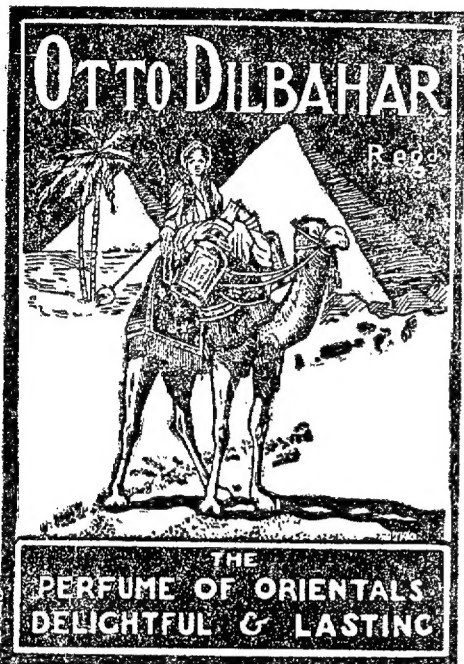
చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ అక్టోబరు నెల 8 వ తేది సోమవారము

No 158

నంపుటము. ౪.

పింగళ నామ సంవత్సర నిజభాద్రపద మాస బహుళ అష్టమి ౮.

నంచిక ౧౫౮

మిక్కిలి మనోహరమగు సువాసన 126
(రిజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.)
ఇప్పటికాలపు రుచి కనునగునది, సాటిలేని సువాసన గలది. సువాసన గలది. ఆల్కాహోలుగాని, యెర్రాముగాని, చేర్చబడకనే నిర్భయము చేయబడిన శేవల పుష్పసారము.
నీ తువాలపై కొన్ని బిందువులు చియకరించినచో, మనోగ్రుహ సువాసన ని స్ఫులరించును.
ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.
చిన్న సైజు (అర డ్రా) సీసా 1-3 రు 0-8-0
మధ్యరకము సైజు 1-1 డ్రా " " 0-12-0
పేరొక సైజు 2 " " " 1-4-0
పెద్ద సైజు 4 " " " 2-0-0
వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.
పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధులగు ప్రతిష్ఠాపూర్వక దొంగవన. దీనికి ఆశేకమగు నకలు పెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనుగడుచు సీసానైన ను, కాన్దనైనను ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుము. ఈ ఆటో నిల్వచేయుచున్న గలతలుములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగునవారికి వ్రాసినచో ఆణాకిమ్యుకుల సువాసనకాన్ద ఉచితముగ పంపుదురు.
పోల్ షింగిల్లు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కో; నెం. 155, జుమ్మానుసీదు బొంబాయి.

మలబద్దకమున కద్దుత చికిత్స

మరువకుడు! క్యాలార్ మరువకుడు!!
అను ద్రావక మొక్కలే.
ఇయ్యది రుచియు వాసనయు లేనిది. దీనిని శుద్ధిచేసి చెన్న పట్టణములోని న్యాయార్థుల ప్రాంతద్వారా ఆయిల్ కంపెనీ వారిచే బజారులో అమ్మకమునకు ఇవ్వబడుచున్నది.
ఈక్రింది యావధ దుకాణములందు దొరకును:—
స్మిత్ ప్రాకింగు అండ్ కంపెనీ. ఎస్టేబ్లిష్మెంట్ డిస్ట్రి. హెచ్. హాలర్. బ్రాడ్వే ఆర్. మెన్లూర్. మూటునోడ్ నార్తన్ అండుకంపెనీ సెకండ్ మరయునార్దుబీచ్ దాదా అండు కంపెనీ చీనాబజారు వీధి అల్లిన్ అండు కంపెనీ బ్రాడ్వే అయ్యకణ్ణు మొదలి 2-57 దేవరాజమొదలివీధి సెకండ్ అండ్రూస్ ఫార్మెసి. వేవేరి రాజా. డి. మాని. బందరువీధి 879
బహుమతి! 5 రూపల వెలగల వాచ్. బహుమతి!!

The Asian Commercial Assurance Co., Ltd, Bombay.
ది ఏషియన్ కమర్షియల్ అసూరెన్సు కంపెనిలిమిటెడ్, బొంబాయి.
(1) మూలధనము :— రు 50,00,000 నియమిత చందాలు వేయబడినది రు 4,74,025. కల్పించినది రు 98,555
(2) సొమ్ము: గర్బన మెంటు సెక్యూరిటీలలోనూ, పోర్టు ట్రస్టు, మ్యూనిసిపల్ డిలెవర్మెంట్లలోనూ కెల్టబుడి కెల్టబుడును.
(3) గతించిన పొలిసిలు: ఇతర కంపెనిలిలోవలెనే, నియామక మేమియు లేకుండ, ప్రీమియముల తొలూతు బకాయ నూటికి రు రి వడ్డీతో నిచ్చివేసినచో తిరిగి అవకాశము నుంచబడును.
(4) పొట్నాలు: వీటికిగల హక్కులు, సౌకర్యములు ము కెక్కడను ఉండవు. (199)
పూర్వమైన లాభపహక్కుగల ఎండక మెంటు ఫీమా: ఫీమా చేయించినవారు త్వరలో కాలము చేయునెడల వరుసముగా నకు కలుగు సౌకర్య మొకటి, ఫీమాదారు చాలకాలములోనించునెడల ఆతని జీవితకాలమునందే ధన గహాయముకలుగుట. లాభము (బోనసు) ప్రతి రి సం॥ ల కొకసారి ఫీమా మొత్తమునకు కేర్చి, ఆఖరున ఫీమా మొత్తముతో నివ్వబడును. లేదా, ప్రతి రి సం॥ పిచ్చుట రొక్కముగ తీసికొనవచ్చును. తేక జరువాత కల్పింపవలసిన ప్రీమియములలో తగ్గించుకొనునట్లును కోరవచ్చును. వివరములును ఏజెన్సీ నిబంధనలును వలయువారు, ఈ క్రింది చివనామాలకు వ్రాసికొనవచ్చును.
జె. కె. రాజారావు కంతులు సెక్రటరీ, మద్రాసు బ్రాంచి నెం 5, తంబుస్వేటివీధి, మద్రాస్.
డి. కృష్ణచలపతిరావుగారు, చీఫ్ ఆర్గనైజింగు ఇన్ స్పెక్టర్, గుంటూరు.

ఈచిత్రపులోగల సిరా అద్దక వ్రాయు ఆస్తిగూడకపు 14 క్యారట్ల గొల్ల పేటెడ్ నిబ్బుగల ఫోటో లెక్ పేనా, ఒక సిరాబుడ్డి, 1 నిబ్బు, 1 క్లిప్పర్ వెల రు. 8-4-0. ఈపేనాను కొనువారలకు వై చెప్పిన గడియారము ఒకటి బహుమతిగా యివ్వబడును. మదరాసు మెయిల్ గార్డు కంపెనీ, (888) చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

శ్రీశానవాటిక
శ్రీవాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి కృతమగు నవల కాలికో బైందు 1-0-0 అట్టబైందు అ. 0-14-0 839 మానేజరు, కలాభవర్ధని గాయవరం, రామచంద్రపురం సోన్పు; గోవావరజిల్లా

‘శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు’.
662 రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)
పై విచారణాధికారులు: మెనర్స్ ప్యారి కంపెనివారు, చెన్న పట్నం,
నగి, చోట్ల, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱు, అరటి మొదలగు మాగాణి ఖుష్కి, పయ్యర్లపన్ను, మంప, పలవృక్ష ములపన్ను, మొక్క తీగవర్తాలకున్న సంపూర్ణ ఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నాడు. ఇవి యున్నయు నీటిని ఒకరేగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనగలచిన వారి తొలూతు ఘోషించుటద్వారా రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి ఆయాభూముల గుణాగుణములను అను సరించి తయారుచేయుచున్నాడు. ‘శాస్త్రోక్త ఎరువు’ అను మాసాంధ్ర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, ఆరకం, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో పరిశీలన ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, ఒక్కొక్క జిల్లాలోని ఏమికోవార్డుకున ఉచితముగా పంపించుచున్నాడు. వైచేప్పిన పత్రికకున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇంకో అంశములను ఈక్రింది నుదిహించియుండు వైవిలాసమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.
ప్యారి అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.
Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

సుపీరియర్ లివర్ జ్యూయలు వాచ్ గొలుసుతో సహా ధర రు 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0. దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.
ఈగడియారము డయిలమీడ మా కంపెనీ సేరు ఎట్టనిసిరాతో ముద్రింపబడియుండును. ఇది చూచుట కుదరై తలచీగమును, డిప్టు ప్రూఫ్ అను గ్లాసు డోమును గలిగి మొరటుపనులకు తగియుండును. కెల్లెమాతిబోభాగమున గ్యారంటీచీటి ఆతికించియుండును. పీచునండి మా కై తయారుచేయబడినది. కాన నెవరి యొద్దను జిక్కదు. ఒక్కొక్కరును తీయువరను తలంపుతో తక్కువవెల నుంచితిమి. చాలకాలము పరిచేయనట్టి స్వల్ప ధరగల గడియార మిది యొకటియే యని యనుభవంబున వెలి యును. ఇదివర కి నేక గడియారములు ఖర్చు యోగ్యతా పత్రముల నందియున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడును. ఈ పట్టణమున నెవరు కొని సంతసింపినన, వేరుమాట లేందుకు? సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 161 మద్రాస్.

ఆర్. సి. ఎస్. హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయుడగు కూచి నరసింహముచే రచించబడిన యీక్రింది గ్రంథములు, పితాపురములో గ్రంథకర్తయొద్ద దొరకును. (882)

పోస్ట్ జిక్కా నెల

1. శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంసచరిత్రయు బోధములు - శత్యకావ్యము - మొదటికూర్పు (12 ప్రతులు మాత్రమున్నవి) 0-8-0
2. " " రెండవకూర్పు 0-10-0
3. శ్రీ సారంగ (వైతన్యస్వామి) చరిత్రము - శత్యకావ్యము - మొదటిభాగము 1-4-0
4. " " రెండవభాగము 1-4-0
5. రూపలత-నాటకము (క్రొత్తకథ) 0-14-0

నిర్మలమైన

మలబారుసారాయి

(కోబ్బరికల్లునుండి బట్టిదించబడినది)

కొలంబో అరవలెనె, ఇది మలబారులో సిద్ధముచేయబడినది.

బహు నిర్మలమయినది. ఆరోగ్యకరమయినది.

జీవను కాలుగాలను బుడ్లుగల పెట్టెలుగలమ్మబడును.

విడి సీసాలు అన్యబడవు.

యస్. పి. సారథి, అందుకో, (826) మదరాసు.

అత్యద్భుతమైన జోన్యము

మీ జనకాలమును తేదీనిగాని లేక మీ వయస్సును నక్షత్రమునుగాని లేక మీరు జాబును వ్రాయవలసిన గాని తెలియజేయుదు. మీ జీవితఫలములు సంపూర్ణముగ ఒక సంవత్సరమునకు తెలుపబడును. ఇందులకుగాను మీ రొకరూపాయిని మాకు పంపవలెను. మా జోన్యముయొక్క శ్రేష్ఠతను గూర్చి కుంభకోణములో మైకోట్రుకీలుగనకన్ బి. కే. శివరామయ్యర్ బి. ఏ. బి. ఎల్. గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:-
మీరు చెప్పిన భవిష్యత్తు ఆశ్చర్యకరముగ ఈ సంవత్సరమునకు ఇనుమంటియు విరుద్ధములేకుండగ నిజమైన దృష్టాంతము నుచ్చినది.

దీ కలింగ అస్సోలొజికలు బ్యూరో

902

చోడవరము, విశాఖపట్టణముజిల్లా.

ప్రాణముగల బొమ్మలు

బయస్కోపులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గొగ్గును దీపములు - బొమ్మల కాళ్లులు - గారడి పుస్తకములు ప్రికయించెదము. క్యాటలాగు కావలెనా? (592)

బి. ఈశ్వరప్ప అందు నన్ను, విశాఖపట్టణము.

బారువవార్తలు.

(మా స్వకీయవిలేఖరుని యొద్దనుండి)

విల్కాపూరు

బారువ, అక్టోబరు 6:- పార్లమెంట్ వారము దినములు ముందుగనే ప్రియమయ్యుల వేయబడిన యిసుక దిబ్బను సుమారు రెండువందల కూలీలచే నౌకాధికారులు త్రవ్వించి యిసుక దీయించు చుండిరి. త్రవ్వించిన యిసుక అలలచే పూడ్చబడు చున్నప్పటికిని పని మాత్రము మాన్పించ లేదు. ఇట్లు త్రవ్వించుట వల్ల పార్లమెంట్ దినములలో నీరువచ్చినప్పుడు ప్రియమ వద్ద లోతుగ నుండుననియు, తాము జేయు ప్రయత్నములచే ప్రియమ సులభముగలోనికి బోవుటకు వీలగునని నౌకాధికారులు దృఢ భవనములైరి. పార్లమెంట్ దినమున సమద్రము పొంగినందువల్ల ప్రియమ పూర్తిగ నీటివై తేలించు అలల తాకుడుచే, ఇటు అటు కొట్టుకొని సాగెను. నేరే ప్రియమ సహాయకము రాజాలక పోయెను. నౌకాధికారులు పడవల సహాయముచే రెండుమాడు చోట్ల సమద్రములో లంగరులు వేసి వానికి బలమైన యిసుక త్రాడులు కట్టి ప్రియమనకు తగిల్పిరి. ప్రియమ కదలికప్పుడు యిసుకత్రాడులు బిగింపబడి ప్రియమ లోనికి యాడ్చుకొని బోవుటకు బలము గలుగునని యుద్దేశముతో నౌకాధికారులు యత్నించిరి గాని "తానొకటి దలచిన వైవ మొకటి దలంను" నను లోకోక్తిరీతి అలల తాకుడుచే గలిగిన కదలిక వల్ల లంగరుల నుండి ప్రియమనకు దగిల్చిన యిసుక త్రాడు లన్నియు తుత్తునియైపోయి నందువల్లను ప్రియమవద్ద యిసుక దిబ్బ ద్రవ్యించుటచే యేర్పడిన గోయివల్ల ప్రియమ లోనికి బోవుటకు బదులుగ పూర్వము కన్న ఒడ్డునకు జేరినది. నౌకాధికారుల ప్రయత్నము లన్నియు నిష్ఫలమౌచుచున్నవి.

దొంగతనము.

ఈ మధ్య సాల్టు ఆసిస్టెంటు కమిషనరుగాను దొరసానిగారిలో సహా బారువ మకామునకు వచ్చి రైలు స్టేషను వద్దవేయబడిన గుడారములో నుండిరి. రాత్రి వారు నిద్రించుచున్న సమయమున వారు గుడారములో ప్రవేశించి కమిషనరుగారు పేల్కొని యున్నచోతమ కేమి హానికేముదాలో యని అచట నున్న తుపాకిని దీసి బయట పారవేసి, తిరిగి లోన ప్రవేశించి వారు గాఢ నిద్రలో నుండు తెలిసి దొరసానిగారి చెంత నున్న పెట్టెను బట్టుకొని యూరి వెలుపలకుబోయి అచ్చట పెట్టెను పగులగొట్టి అందుందుమారు రెండువేల రూప్యముల విలువగల మద్రాసు ల్యాంకు చెక్కులును, పదిహేను వందల రూప్యముల విలువగల దొరసానిగారి నగలును దొంగిలించినట్లు తెలియుచున్నది. పోలీసువారు విశ్వ ప్రయత్నములు జేయుచున్నప్పటికి చోరుల బాధ యంతవరకు తెలియకున్నది.

బోర్డుపాఠశాల

ఆయిదవతరగతి పెట్టుటకు ఉపాధ్యాయుని జీతమునకు మాసమునకు రు 10 చొప్పున గ్రామస్థులు ధనమును వసూలుజేసి బోర్డువారికి జెల్లించగ గతసంవత్సరం బోర్డువారు మాసమునకు రు 10 యిచ్చుచు రు 20 లు జీతమైన ఉపాధ్యాయుని నియమించిరి. అప్పటినుండి పాఠశాల యభివృద్ధి గాంచినది. ఈ సంవత్సరము గూడ సంవత్సరచందా కట్టవని బోర్డువారు కోరియున్నారు. గ్రామస్థులు విరివిగా ధనసహాయము జేసి పాఠశాలలో ఆయిదవ తరగతి స్థిరముగ నుండుటకు ప్రయత్నము జేయవలెను.

హిందూ దేశములోని భిక్షుకసమస్య

—:—:—

భారతదేశమున దారిద్ర్యము క్రమక్రమమున వృద్ధిచొందుచున్నది. దేశమున కొందరు భాగ్యవంతులున్నను వీరు బిచ్చగాండ్ర దుస్థితిని తొలగించుటకుగాని, వారల దారిద్ర్యమును రూపుమాపుటకు గాని యెట్టి ప్రయత్నములనైనను తృప్తికరముగ జేయుచున్నట్లుల లోచనము. ధన మొక్కొక్కటయిననే వృద్ధి జెందుటయు అందుచే నిలిరస్థలులు దారిద్ర్యపీడితములగుటయు మనకు లోకానుభవమే! ఇండియాదేశమున నున్న ముప్పుదిక్కొట్ల మందిగో 5 కోట్ల మంది ప్రతిదినము సంపూర్ణముగ భోజనము లేక యున్నారనియు, ఇక ననేకులు దినమునకు రెండవసారి భోజనమున్న నేమియో యెరుగక యున్నారనియు సర్ విలియము హంటుగారు నడిచి యున్నారు. దేశ మిట్టి దారిద్ర్యపీడితమున వసలు నొందుచున్నప్పుడు, దేశజాను తమకు కలయనంత ఆహారములేక ఆకలిచే చలచల మానుచుండ నెట్టి వా ని కై న నా హృదయము నీరు కాకపోదు. ఇట్టి సమయమున ధనవంతులు తమ భాగ్యముల ననుభవింపుడు, నగలకును, దుస్తులకును అమితమగు ధనవ్యయముజేయుచు, తమ బీదసోదరులెట్టి స్థితిగందున్నను సరకు గొరకపోవుట లోచనము. పశ్చిమదేశములయందు స్త్రీలు తమయడుపులకు, తమ పెంపుడుకుక్కలకును సంవత్సరమునకు వేలకొలది పానులు వ్యయము చేయుదురు. ఇట్టి దుర్వ్యయ మెరియు దేశము నొక వంక నుండి దరిద్రదశవతవాత వేసికొన లోడ్చుచున్నది. భారతాంగనలు నగలకు వ్యయపరచుధన సుకారము. ఈసాంఘికస్థితియు మనదేశమందలి ఆజ్ఞానమును దేశదారిద్ర్యమునకు కారణములు. కాని మనదేశమున పూర్వాచారము లింకను, రూపు మాయలేదు; పూర్వుల సద్గుణము లింకను వీడిపోలేదు. అందుచే, భారతీయు లిప్పుడును బీదలకు కొంచెంకొంచెం గొప్పగనో సహాయము జేయబూనుకొనుచున్నారు.

అయినను మన దేశమందలి భిక్షుక సమస్య ఇంకాండు దేశమందువలె సంఘాభివృద్ధికి వహాయకముగ పరిణమించు నేమో యని భయమగు చున్నది. దారిద్ర్య మెల్లవనుచున్నార్యా చరణమునకు బురి గొట్టును. దేశమందలి దొంగతనములు, హత్యలు, అజ్ఞానము మున్నగువాని కన్నిటికిని దారిద్ర్యమే మూలకారణము. ఇందుమూలమున వీరివైతిక స్వభావము కళంకము నొందుటయు అందుమూలమున వీరి సుగుణములు నశించి జాత్యభివృద్ధి దుస్సాధ్యమగుటయు సంభవించును. చురియు, దేశమున మొకవైపున గృహదారిద్ర్యమును, నురియొకవంక మహాదైత్యవ్యయము గావించుచుండ, ఈ యిరుపక్షములవారికి నన్యోన్య యీష్టాభావములును కలహమును సంభవమై సంఘశాంతికి భంగము కలుగవచ్చును. కావున, నిట్టి పరిస్థితులు రాకుండగ జాగ్రత్తమొంది మెలంగుట యుత్తమము. ప్రతివ్యక్తులయు వార్తించు ధనములో కొంతభాగము దేశదారిద్ర్యమును హాగొట్టుటకై ప్రత్యేకముగ వినియోగించుచు చుండవలెను. ఇంకను మన దేశమందలి చేతి పనులు నశించుచుండుటవలన వీల దురదృష్టవశాంతి హెచ్చుచున్నది. కావున వీనిని పునరుద్ధరించుటకు దేశజాను ప్రయత్నము లొనర్చి పనిలేని బీదలకు పనినికల్పించివయెడ యాభిక్షుకసమస్య ప్రస్తుతము కొంతవరకు పరిష్కరింపబడును. అందుచే వీరికత్తులన్నియు వినియోగింపబడుటయు, వారి దారిద్ర్యము తొలగించుటయు దేశములోని పరిస్థితులు వృద్ధి మొందుటయు సంభవమగును. ఈ పని స్వయంసహాయము వలన జరుగవలసినదే గాని వేరొండుగాదు. కావున దేశములెల్లరును బీదసోదరుల దుస్థితిలొబావుటకై నను సర్వకత్తులను వినియోగించి, దేశమున సౌఖ్యమును, శాంతియు, ప్రబలునట్లు చేయుదురుగాక!

బ్రిటిషు అ॥ సం॥ల నావికావర్గములు

వాషింగ్టను, అక్టోబరు 6:- అమెరికా నావికాకాగ్ర దర్శి జేనియల్సుగారు అమెరికా నావికోద్యోగులతో బ్రిటిషు నావికావర్గమువారు యుద్ధాంధమునుండియు నెంత పరిపూర్ణమైత్రితో మెలగుచున్నదియు తెలియజేయుచు మొక వాక్యములను వ్రాసి ఆం దిట్లు చెప్పిరి. బ్రిటిషు నావికావర్గము వారి సరళతయు, సుదూరభావమును, సహకారవాత్సల్యతయు ప్రశంసార్హములు. జలాంతర్గాముల నుండగములను గూర్చి మొదటినుండియు వారన్నివిధములగు సమాచారములను సకాలమున మాకుజెలుపుచున్నారు. అడ్మిరలు సిమ్స్ గారికిని వారి సహచరులకును అన్ని సంగతులను స్పష్టముగ తెలియబరచిరి.

ఆంధ్రోద్యమము

మొదటి యై దాండ్రమహాజనసభలయందలి

అధ్యక్షోపన్యాసములు, తీర్మానములు

చిత్రపట సమేతము.

ప్రకటింపఁ బడినది.

వెల రూ. 1-8-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

7, తంబుకెట్టి వీధి, జూర్జిటపుకో, మద్రాస్.

ఆంధ్రకవనకళా పరిణామము.

వేదము- వేంకటరాయశాస్త్రిగారి ఉపన్యాసము.

ఈ నెల 6 వ తేదీన శనివారము సాయంత్రము 6-80 గంటలకు చెన్నపురి విద్యార్థిసంఘ సభాగృహమున పచ్చయప్ప కళాశాల భవనమున బ్రహ్మశ్రీ, వేదము వేంకటరాయశాస్త్రిగారు "ఆంధ్రకవన కళాపరిణామము" అనువిషయముగూర్చి ఒక గంభీరపన్యాస మిచ్చిరి. చు|| రా|| శ్రీ, కాశినాథుని వాగ్దేవరాయగారు గ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి.

శాస్త్రజ్ఞులవారు లేచి వాద్యములను అద్వైత విద్యలుగాను చక్కఁగా వివరించుచు విభజించుచు నున్నందున, అందు కవిత రెండవ భాగమునకు జెందుననియు చెప్పిరి. ఈ సాహిత్యమునకు తోడుగ సంగీత పాండిత్య మెల్లరకు నుండవలె ననియు, సంగీత సాహిత్యము లెరుంగనివాడు మృగప్రాయుడని పిలువబడుననియు మీరు నుడిచిరి. కవనమునకు ననేక లాభములు గలవు. అందువలన కవికి యశస్సు, ధనము, చేకూరును; చదువరులకు లోకవ్యవహారజ్ఞానము, ఆనందము, సద్విషయ పరిజ్ఞానము అలవడును. కవన మెల్లరికిని అబ్బును. ప్రతి భాషాలోనూ మాత్రమే యది సుసాధ్యము. కాని ప్రతిభకు తోడుగ సత్కావ్య పఠనము, శాస్త్రాధ్యయనము మున్నగునవి కవిత యలవడుటకు ముఖ్య సాధనములు. పిమ్మట వక్తలు, ప్రస్తుతకాలమున కొందరు విమర్శకులు బయలుదేరి మన కావ్యములన్నియు నేకరీతిగనే యున్నవనియు, అది గొప్పలోప మనియు చెప్పుదున్నారని వక్కాణించి, ఈవిషయమునియక చర్చించిరి. ఈ విమర్శకుల వాక్యములలో సత్యము లేక పోలేదు. కాని, కావ్యములు రసప్రధానములు. కవి రసోత్పాదనమును చేయవలసి యున్నది. పురాణేతిహాసములు వస్తుప్రధానములు. కాళిదాసు రఘువంశమును రసపోషణ గావించు నుద్దేశముతోనే రచించి వాడు. మాకుకవి కళుపాల వధమును కవిత్వప్రాధియను చూపుటకే వ్రాసినవాడగు. భారవికూడ యిట్టి యుద్దేశముతోనే కావ్యరచనకు గడంగెను. అందుచే మీరు కదలికకై వెదకుకొక, పూర్వకథలే యనుసరించి కవితాపోషణము చేయుచు వచ్చిరి. కాలక్రమమున ఈ కావ్యము లన్నిటియందునుండవలసిన కొన్ని ముఖ్యవిషయములు బుద్ధిమంతుల మానసములకు దోచి, వీనికన్నిటికిని సమానముగ నున్న పద నెదిమిది ముఖ్యవర్ణనలు కావ్యరచన కవసరమని చెప్పియున్నారు. వీనిలో కొన్నిటిని విడువవచ్చును లేక కొన్ని నూతన వర్ణనల జొన్నన చూచు. ఇంత మాత్రమున కావ్యములో నమనకు భంగము కలుగదు. ఈ వర్ణనలయందు దొకరినొకరు మించి వ్రాయవలెనని యుద్దేశించి, కవులు పోటీతో గ్రంథముల వ్రాయుచుండిరి. ఒకరు చేసినవర్ణనలనే మరియొకరు వ్రాసి అవిషయమున వారికంటె నెక్కుడు సామర్థ్యముతో కవిత్వముజెప్ప పొటుపడుచుండిరి. మరియు, పూర్వపుష్పగ్యాదల నతిక్రమింపరా దను నభిప్రాయముతో కవులు స్వంతత్రయుగ నూతనమాగ్ధముల ద్రోక్కసాహసించుచుండిరి.

తరువాత వక్తలు ఉత్తమకావ్యములను బేర్కొనుచు, కవనమందలి చతుర్తార్థ మతిసూక్ష్మముగ నుండునని యుదాహరణపుష్కలముగ నుపన్యసించిరి. పిమ్మట, ఆంధ్రకవులందరు నేకవిధముగ శాస్త్రము ననుసరించి గాని అందరు వివిధవిధముగ కావ్యములను పోషింపసేయు వ్రాయ లేదనియు, అందుచే వారుమృదుమధురకవనము, ప్రాథకవనము మున్నగువానిని చేసియున్నారనియు సోదాహరణముగ శాస్త్రులవారు నిరూపించిరి. ఇట్లు పోటీపడిన వారు కృష్ణరాయలనభిలాషించిరి. కాని తరువాత వారిట్లు చేయజాలక పోయిరి.

తరువాత వారు ద్విపద కావ్యముల గూర్చి చెప్పుచు, అవి మిగుల బాగుండుననియు, గౌరవమంతి "హరిశ్చంద్ర పాఖ్యానము" ను, ఆరాధ్య మల్లయ్య "రంగరాట్టరత్నము"ను ఇందులకు దాహరణము లనియు, నుడిచిరి.

కాలక్రమమున కవులు ముద్దు తిమ్మన ప్రభృతుల కవిత్వముతో పోటీచేయజాలక ద్వ్యర్థి కావ్యముల వ్రాసి తమ ప్రతిభను వెల్లడింప ప్రయత్నించిరి. వీరివెంట బంధకవిత్యలు బయలు వెడలిరి. ఈ కవనములయందు రంజనము తక్కువ, భంజనము యెక్కువ అనిరి.

అటుపిమ్మట శాస్త్రులవారు యతి ప్రాసలగూర్చి ముచ్చటించుచు, ఇవి పనికిరావని కొందరు నడుపుచున్నారనియు, కాని వానివలన నుపయోగము కలదనియు, పద్య

మును జ్ఞాపక ముంచుకొనుటకును, పద్యమునకు మాధుర్యము నొసంగి మనోహరముగ జేయుటకును ఇవి సహాయము జేయుననియు ఉదాహరణ పూర్వకముగ జెప్పిరి.

ఈ కాలమున కొందరు వ్యాకరణశాస్త్రపులు బయలుదేరి రవి వక్తలుచెప్పి, కవనమున ఔచిత్యమును రక్షించుట ముఖ్యమనియు, ప్రస్తుతకాలమున నిది అనుసరింపబడుట లేదనియు, యాఔచిత్యమున వస్తువునకును వర్ణనమునకును సమత్వముండవలయుననియు అనేక యుదాహరణములతో నిరూపించిరి. తరువాత మీరు క్రమక్రమముగ కవిత్వము తీసికట్టుకొనే యున్నదని నుడిచిరి.

తరువాత పద్యపులకు శ్రీనాథేశ్వరరావుగారు లేచి, సంస్కృతాంధ్ర భాషలయందు కవనమెట్లు వృద్ధిపొందినది యుదాహరణ పూర్వకముగ శాస్త్రులవాడు చెప్పియున్నారని వక్కాణించిరి. ఆంధ్రకవనము సంస్కృత కవనాధారమున వృద్ధిపొందినది. ఆంధ్రపండితులు సంస్కృతభాషా పండితులుగ కూడనుండిరి. అందుచే ఆంధ్రమునకు సంస్కృతభాషా ప్రతిభవచ్చినది. పిమ్మట అభ్యుత్థులు ఆంధ్రకవనప్రారంభము మనకు తెలియదనియు, నన్నయ భట్టారకుడు మొదటి ఆంధ్రకవియని మనము భావింపుచున్నను అంతకు పూర్వము కవులుండియుండ వచ్చుననియు, ప్రపంచము పుట్టి నప్పటి నుండియు కవనమేదియో యొక రూపమున నుండి యున్నదనియు చెప్పిరి. కవనమునకు భావ, సంగీతములు ముఖ్యములు. పద్య మెప్పుడు ఛందో బద్ధముగా నేయుండును. తన భావములను జనులకు వ్యక్తపరచి, వారలకు భావోన్మత్త్యము గలుగ జేయుటయే కవియొక్క ధర్మము. కాలానుగుణముగ, అభిప్రాయాను సరణముగ కవనమును మారుచుండును. కళయొక్క యుద్దేశ్యము భావ ప్రకర్షము, కృష్ణరాయల కాలమున శృంగారవీర రసములు ప్రబలముగ నున్నవి. అందుచే అప్పటి కావ్యములు శృంగార వీరరసప్రధానములై యున్నవి. ఇప్పుడు కాలము మారినది. ఈ కాలమున భావభౌతిక కళా సమ్మేళనము గావలయును. ఇక్కాలమున భౌతికకళలు మాత్రమే కావలయునని కొందరనుచున్నారు. ఇది సరికాదు. భావభౌతిక కళలు రెండును కావలయును. ఏనన, కేవలము భౌతికకళలే మన మవలంబించినయెడల భావకళలు లేక పోవును, అందుచే మానవుని భావనాశక్తియు, ఉన్నతాశయములు నశించును, కొంతకాలమునకు మానవుడు పశుతుల్యుడగును. భావకళలు మానవుని మనస్తాపము నడంచును. కాలమునబట్టి కవనమున మార్పులు జరుగుచున్నవి. ఎప్పుడైనను కవి ఔన్నత్య పోషణమును మాత్రము మయకరాదు. మనకు క్రొత్తవిధములగు కవనము లిప్పుడవసరముగా నున్నవి. ప్రస్తుతము తలెత్తుచున్న భావనీతిములు చునజున వుద్దేశము గలిగించుచున్నవి. ఇట్టిగీతిములెప్పుడు మనకవసరమనిరి. యతిప్రాసలగూర్చి మాట్లాడుచు కవనమున క్రావ్యని అకసరమనియు, యాక్రావ్యత కలుగుట కొకవిషయముండవలయుననియు మీరుచెప్పిరి. పిమ్మటవీరు ఆంధ్రకవనపరిణామమును గూర్చి న గ్రంథములు మనభాషయందు లేవనియు, మహాపండితులగు వేదము వేంకటరాయశాస్త్రిగారిట్టి పనికిబాని ఈవిషయమై చిన్నపుస్తకము సెకదానిరచించిన బాగుండుననియు జెలిపిరి.

తరువాత అభ్యుత్థులను, వక్తలను పుష్కలములొక్కటలు గావించ బడిరి. అప్పుడు పి. సుబ్రహ్మణ్యము బి. ఏ. ఎల్. టి. గారు వక్తలకును, అభ్యుత్థులకును నమస్కృతు లొనర్చిరి. అంతటితో సభ ముగిసెను.

న్యాయవాదుల సంవత్సర సమావేశము:-

వై సమావేశమును గతశనివారము మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు మైసూరుపురములో 'ఆప్టెజిడ్' బాగులో జరుపబడెను ఇందుమించుగ నగరమందలి న్యాయవాదులందరును సమావేశమయిరి. వచ్చిన అతిథులందఱిని ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు ఉచిత రితిని సన్మానించిరి. అతిథులకు ఫలాహారము లియ్యబడెను. మొన్న నీమధ్యనే హైకోర్టు వకీలుగ నెన్నకొనబడిన యొక వకీలుగారు గాననినోదమున సభ్యుల నానందింపజేసిరి. సభ్యులలో నొకరు అష్టావధానమును జయప్రదముగ గావించిరి. చెన్నపురి హైకోర్టులో సుమారు 20 సంవత్సరములనుండి న్యాయవాదులుగనున్న పురాణం నాగభూషణము పంతులుగారు తమ న్యాయవాదియనుభవములను చెప్పుచు న్యాయవాదుల గౌరవమును నిలుపుటకు సమావేశమువారు యత్నించవలసియున్నదని చెప్పిరి.

దేశభక్తులకు న్యాయము.

I
బ్రహ్మపురము.

(మా స్వకీయ విలేఖరుని యొద్దనుండి)

బ్రహ్మపుర చారిత్రియను ఈనెల 3వ తేదీ యొక పర్యవసాని చెప్ప నోపును. ఏలూర్ను, నేడే మాపుర మహాజనులకు పూజ్యురాలగు శ్రీమతి రసంతాదేవి గారికిని, వారి సహచరులగు అరండేలు, వాడియా మహాశయులకును సుస్వాగత మొసంగు భాగ్య ముట్టివది. మెయిలు సాయంకాలము ఏడున్నర మంటలకు రావలసి గూండెనను, ఆఱు ఘంటల సరికే స్నేహను ఆవరణ మంతయు జన సమూహముచే క్రిక్కిరిసి యుండెను. వాడు బండి ఘమా కొకఘంట యాలక్యమని తెలిసినను ఒకవంక నొకే రీతిగ చిటపట చినుకులు పడుచున్నను, ఈ దేశభక్తుల గౌరవింప నచ్చట సమావేశమై యున్న పురప్రముఖులను, మహిళా సమాజపు సభ్యు-రాంజను, కళాశాల విద్యార్థులును, వినుగు లేకుండ యశ్యంతోహాహుతో వేచియుండుట మావారి కార్యవీత్తును వేనోళ్ల జాలుచున్నది.

సరిగా ఎనిమిదిఘంటల ఇరువది నిమిషములకు బండి చేరినది. వందేమాతర భ్యులు మిన్నముట్టినవి. కరతాళ భ్యులకు మిలిలేదు. బండి ఆగినే అందుండి దిగిన దేశభక్తులను పుష్కలములొక్కటల జేసిన పిమ్మట స్నేహము వెలుపల ప్రత్యేకముగా వీరి స్వాగతముకొర కేర్పాటు గావించబడిన ఉన్నత పీఠమును దేశభక్త త్రయముచే నలంకరింపజేసి వారిపై బువ్వవర్షమును గురిపించిరి. పిమ్మట మా స్వరాజ్యసమితి, మండలసంఘముల పక్షమున అభినందన పత్రిక మా స్వరాజ్య సమితి అభ్యుత్థుడగు మల్లాది కృష్ణమూర్తి బి. ఏ. బి. యల్ గారిచే సమర్పింపబడెను. పిమ్మట మా మహిళాసమాజ పక్షమున శ్రీమతి కొండా విజయ లక్ష్మీబాయిగారిచే నొక మనోహరమగు అభినందన పత్రికగూడ సమర్పింపబడినది. పిమ్మట అమృతగారును, వారి సహచరులును కర్పూరమాలొక్కటలు గావించబడిరి. ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు చివెంటమ్మగారు తాము తమ సహచరుల పక్షమున క్లుప్తముగా తమ జీవితముల నీ భారతభూమి సేవకై ఆర్పింప కంకణబద్ధులై యున్నామని నెలవిచ్చిరి. తదుపరి వందేమాతర నివాదములు మిన్నముట్టుచుండ చివెంటమ్మగారికొక పట్టుపతాకము నిచ్చిరి. (స్వరాజ్య పతాకము). ఈవిషయమున ముఖ్యముగ గమనింపదగిన విషయములు రెండున్నవి. మా పురప్రముఖులను, స్వరాజ్యసమితి సభ్యులను నను గాదె రాక్షసరావు పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు; వ్యాసుపతి రామానుజస్వామి పంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు; వరహగిరి వేంకట శోభయ్యపంతులుగారు; పరాంకుశం శ్రీరామమూర్తి బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు; భారిప్పర గిరిగారు; డాక్టరు రాజేశ్వరరావు యమ్. బి. బి. యస్ గారు; పోతాప్రగడ వేంకటేశ్వరరావు పంతులుగారు, మున్నగువారే గాక ఇటీవల ప్రభావత్యమువట్టి నియంక విముఖతగిరి వర్తిల్లి తమ జవానగంజకత్వమును గోలుపోవుచున్న శ్రీయులే పి. పాత్రోగారు కూడ విచ్చేసిరిని తెలుపుటకు సంతస మగుచున్నది. రెండవ విషయ మెద్దియన, పురము లోని చిల్లరపర్వతులు సహితము తమ యంగభ్యును మూసికొని ఈ దేశభక్తులగాంచి గౌరవించెడి యుత్సాహముతో నేరెంచి యుండిరి.

II ఖరగ పురపాలకుల స్వాగతము.

మాడునాటగు దినముల క్రితమే ఆనిచి నెంటమ్మ యీశ్రోవను నేడు (4-10-1917) కలకత్తాకు బయలుదేరిన వారా పత్రికల వలన వినియుంటిమి. మాపుర నాయకులు ఆమహా నీయురాలికి తగిన స్వాగత మియ్యదలంచిరి. గతరాత్రి యెల్ల వర్షము గురియుచుండెను. ఉదయముగూడ ముసురు వెట్టినట్లుండెను. వాతావరణ మెట్లుండినను ఆమె సందర్భవా పేక్షకులగు పౌరులు ఘమాను అయిదువందలమంది రైలుస్టేషను వద్దకు ఉదయము ఏనుగంటలకు జేరిరి. ఈ యూరిలోని వార లెల్ల మూడువంతులు యేనుగంటలకే కార్యాలయములకును, కార్యగారములకును బోవలసియుండుటచే పౌరులెల్ల స్వాగతమియ నకాళములేకుండెను. అటుగానిచో ఖరగ పుర వాను లిరువదివేలను రైలుస్టేషనువద్ద నుండవలసిన వారే!! రైల్వే స్టాటుపారమువీదికి బోనకాళము లేకుండుటజేసి యీకలనే చాలమంది నిలువబడియుండిరి. కొందరు పురనాయకులు మాత్ర మామెను సందర్శింపలోనికిగిరి. ఆమెయు నిజ సందర్శనోత్సాహుల కవకాళము చిక్కమి గ్రహించి:

తైలుబండికి, ప్లాటుఫాను ఈవల వైపున వచ్చిరి. పూలగుర్తులు పూలమాలలు తెక్కవమించినవి యామెకు సుబద్ధించితిమి. ఆంగ్లం చేతు లామెయెడ తన యనరాగము వివిధముగ వే జూపిరి. ఆంగ్లంపక్షమునను, ఆంగ్లతత్వంల పక్షమునను ఆంగ్లభాషాన్ని గొండాలు దండపాడి పంతులు గారు, సుజనానంద అబ్బాసు వెంకట్రావు పంతులుగారు మున్నగు రుహానీయులు శ్రీవంశస్థుల గారికి కొంచెము పాలకు (టీచరు) క్షత్రియవంతులగు సుబద్ధింప నామె స్వీకరించె.

కొందరు ఆఫ్రుదే యామెకు విరువలేకనో యనునటుల కలకత్తాకు వచ్చిరి. భక్తసంస్థాపక దేశాయి ప్రణాథాధి నారాయణ దేశాధీశుడు గూడ యీ దినముననే కలకత్తాకు వచ్చి వెడలిరి. వందేమాతర స్వరూపితోడను, జయజనార్ధ్వన ములతోడను తైలుబండి కదలిరి. ఖరగపుమున కిదియొక యానందదినము (జీవితలేఖరి)

III

బీసెంటుమ్మ - బాపట్లపురానుల యుత్సాహము:-

ఈ నెల 2 తేదీ మెయిలుబండిలో ఆనీబీసెంటుమ్మగారు వాడి య ఆరండేలు గారులకు కలకత్తాకు వెళ్ళుచున్న వాస్తవ ప్రతి కలుమలమున దెలియగానే బాపట్లపురానులందరు రెండు క్షే ప్లాటుఫానుమీద తియ్యుచుండగొప్ప సుత్సీకులయి యున్నా రనియు, దానికొకాడెంప వలయుననియు బీసెంటుమ్మగారికి ముందుగా తెలిపి వాస్తవమైనది. - (ప్రతి 1-2 గంటలవధ్య బండివచ్చుచున్నట్టి బాపట్లపురాను లందరు పూలబండల తోను వాడతిపట్లములతోడను సంక్లిష్టతలతోడను రయిలు స్టేషన్ ప్లాటుఫానుమీదను నిండియుండిరి. బండిరాగానే కర్నూరహోరతి వెలిగింపబడెను. అతిస్వల్పకాలము మాత్రమే బండి ఆవలనిలుచుటవలన ఈ దేశభక్తా గ్రేసరుల మోముల మీపీప వుత్సాహాలగుచు ఒకరినొకరు నెట్టుకొనుచు వందే మాతరధ్వనములతో నింగినింపరి. అంతట హెమరూలు లీగు ప్రసిడెంటుగారు హోరగడి వెంకటాద్రిపంతులుగారి మువ్వ రని వసుమతాలతో నలంకరించి భారతీయులకు వారియందు గల కృతజ్ఞతను దెలిపిరి. వారును వినుతుోత్తమాంగులయి యందరికిని తమ కృతజ్ఞతను దెలిపిరి. (స్వకీయవిలేఖరి).

బీసెంటుగారి సత్కారము:- ఈ నెల నాల్గవ తేదీ మధ్యాహ్నము బీసెంటు, ఆరండేలు, వాడియాగారులు అలహా బాదును చేరిరి. ఇతరులు సభలోనికి రావీయుదకుండిరి. ఆహ్వాన సంఘసభ్యులు మాత్రము లోనికి వోగలిగిరి. బీసెంటుగారి యాదరణ సంఘాధ్యక్షుడు లాలాహోచర్ల లాల్లుగారును వారి స్నేహితులును, పండిత నెహ్రూగారును, ఎన్. సింహా గారును వందేమాతర ధ్వజాలతో నామె నాదరించిరి. అతిథులు సామియానాకు గొంపోవబడిరి. అచట అలహాబాదు పురజనుల పక్షమున లాలాహోచర్ లాల్లుగారు అభినందక ప్రతీతి జదిపిరి. వేదికమెన్ను వారిలో సరోజినీ దేవిగారును, తిలకుగారును, బొమ్మండీగారును ఉండిరి. బీసెంటుగారు వారి యాతి ధ్యయనకు తమ కృతజ్ఞతను దెలుపుచు నుపన్యాస మొనగిరి. ఏనుగులు, మోటారులు, బంగ్లా మొదలగునవి వేసజేయగనుండ ఉత్సవము బయలుపడెను. బీసెంటుగారియంద దత్తంతాను కాగముగలవారిలో కొందరు బీసెంటుగారిబండి నీడవసాగిరి. మార్గ మధ్యమున పలువిధములగు కెండాలు ప్రేలాడ గట్ట బడెను. హోమురూలు కెండాలు సంఖ్యకు మితిలేదు. దారిలో జనులు గుంపులు గుంపులుగ కూడిరి. ఉత్సవము చాల మంద గలిసి నడువ సాగెను. ప్రేక్షకుల యుత్సాహ మతృప్తికముగ నుండెను. హోమురూలులీగు మందిరమున నామె కొక అభినందనప్రతిమ నడువబడి నమర్చింపబడెను. సంఘాధ్యక్షుడు మోతిలాలు నెహ్రూగారు దాని జదిపిరి. బీసెంటుగా రందరులకు ప్రత్యుత్తరము మొనగిరి. ఆసమయ మున నామె యిట్లు చెప్పెను. అనేకులు తన్ను హోమురూ లునుగూర్చి తా నెందుల కింత ప్రయాసపడుచున్న దని ప్రశ్నింప “అది నా జన్మహక్కు గనుక” నని తిలకుగా రిచ్చిన ప్రత్యుత్తరముకంటె నెక్కువ సంవోషకర మగు ప్రత్యుత్తర మియ్యలేదునని తాను చెప్పెను. హిందూదేశము తన పక్షమున నిలచి ప్రాండ్యునందును, గాలిపోలీనందును, మెసపొటామియానందును భారతీయులు తమ రక్తముల భారపోసిరినియు, ఏ స్వాతంత్ర్యము నిమిత్తము హైందవ సైనికులు పరులకైన నామెలు లభింపనలచి తమ ప్రాణముల నిచ్చిరో నట్టి స్వాతంత్ర్యమును తాము కోరుచున్నారమని భారతీయు లొంగ్లములకు దెలియజేసినవా రందులకు నిరాక రింపలేరని.

పిమ్మట బీసెంటుగారు హమియానాకు గొంపోవబడిరి. అచట అలహాబాదు నారీయులు లామెకు స్వాగత మొనగిరి. అనంతర మాయత్సవ మట్టనే సాయంతాలము మోతిలాలు నెహ్రూగారి సదనము చేరువకును గొనసాగింపబడెను.

ఆలుబండియా
కాంగ్రెసు - మోస్లేములీగు
(0)

స్థాయిసంఘముల సంయోగ సమావేశము

ఈ నెల 6 వ తేదీ మధ్యాహ్నము అలహాబాదు నగర మున గా॥ మోతిలాలు నెహ్రూగారియందెరమున ఈ సంయో గసమావేశము జరిగినది. హిందూ మహమ్మదీయనాయకులు అన్ని రాష్ట్రములనుండియును వచ్చిరి. గా॥ మహమ్మదాబాదు రాసా, గా॥ నరేంద్రకుమారబాను, గా॥ జిన్నా, గా॥ మిత్త, గా॥ నీలకంఠసర్కారు, గా॥ తేజబహదూర్ సప్తూ, గా॥ గోకర్ణ నాథ మిత్త, గా॥ మదనమోహనమాలవ్యా, గా॥ ఫజలు హాకు, గా॥ మజరలహాకు, గా॥ అబ్దులుకరీము, గా॥ బి.ఎన్. కన్య, గా॥ చింతామణి, గా॥ మోతిలాలు నెహ్రూ, ఆనీబీ సెంటుమ్మ, సురేంద్రనాథబెనర్జీ, మోతిలాలు ఫోఫా, రాయి యశ్వీంద్రనాథచౌదరి, గాంధీ, బి. బి. సేను, వ్యాపతి సుబ్బా రావు పంతులు, జో. పి. ఎస్. క స్తూ రి రంగయ్యంగారు, ఏ. రంగస్వామయ్యంగారు, సి. పి. రామ స్వామయ్యంగారు. దివానుబహదూర్ ఎల్. ఏ. గోవింద రాఘవయ్యంగారు, జి. ఏ. నరేశను, అయ్యాఅయ్యంగారు, లోకమాన్య తిలకు, కపర్దే, శనచంద్రసింహ, పూర్ణేంద్ర వారాయణసింగు, లాలా హరికృష్ణలాలుగారు వచ్చినవారిలో ప్రముఖులు. సురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారధ్యక్షులుగా నియోజింపబడిరి.

“ఆనీబీసెంటుమ్మగారికి స్వాగతమొనంగుట నా ప్రథమ కర్తవ్యము. ఆమెవిమోచనము శాస్త్రీయమోక్షన విజయనూచ కము. అధికారుల యుత్తమ రాజనీతిజ్ఞతకు నూచకము. కలక త్తాలో ఆహ్వానసంఘమువారికికలిగిన అభిప్రాయభేదములు తొ లగి అనుకూల్యమేర్పడినది. దేశంబరు నెలలో కలకత్తానగరమున ఆనీబీసెంటుమ్మగారి అధ్యక్షత్వక్రింద కాంగ్రెసు సమావేశము జరుగును” అని సురేంద్రనాథుగారు నుడిచిరి.

సాత్విక నిరోధము

పిమ్మట సాత్వికనిరోధమునుగూర్చి రాష్ట్రీయ స్థాయి సంఘములు పంపిన తీర్మానములు చదువబడెను.

బొంబాయి.

దేశమునం దాందోళనభావ మధికముగ నున్నదని ఈ సంఘము వా రెరుగుదురు. సాత్వికనిరోధమును ప్రజలధికముగ కోరుచుండుట సత్వము. దీనికీటివల నవలంబింపబడిన కఠినవర్త్య లే కారణము గాని ఇండియామంత్రి మాంటాగూగారు మన దేశమునకు వచ్చుచుండుటచేత ప్రస్తుతము సాత్విక నిరోధ మవలంబింప తగునా తగినాయని కాంగ్రెసు- లీగుసంఘమువారడిగిన ప్రశ్నకు దొరతనమువారు రుకుల భావమును వహించి ప్రజల ఆగ్రహము నడగించుటకు వెంటనే ప్రయత్నింతురను నమ్మకముతోడను మాంటాగూగారి విచారణ శాంతముగ జరుగుటకును ప్రస్తుతము సాత్విక నిరోధమును నిలుపదగునని ఈ సభవారు నూచించుచున్నారు.

చెన్నపురి - బర్మా

రాజకీయ శీతీకులు మారుటచే సాత్విక నిరోధ ప్రశ్నను ప్రస్తుతము నిలుపదగును.

బేహారు

ఆనీబీసెంటుమ్మ, ఆరండేలు, వాడియా, మహమ్మదాలీ, మోకతాలీ, హాలానా అబ్దులుకాసిం అజదుగార్లను ఏదోయొక మితి దాటకుండ వదలవలెనని ఆలు బండియా కాంగ్రెసు- లీగు స్థాయిసంఘముల వారు మితి నేర్పరచి దొరతనము వారిని కోరవలెను. అట్లు విడుదల చేయనిచో రాష్ట్రీయులలోని నాయకులు సాత్విక నిరోధమును బహిరంగముగ ప్రకటించి తత్ఫలితముల ననుభవించ సంసిద్ధులు కావలెను.

సంయుక్త రాష్ట్రీయులు

ప్రస్తుతము సాత్విక నిరోధము నవలంబించుట సముచి తము గాదు.

బేరారు.

రాజకీ యాందోళనమును శాస్త్రీయముగ నొనరించు టకు, దేశీయ మహాజన సభవారు గాని వారివలన సభికార మును బడసిన వారుగాని సాత్విక నిరోధ విధానమును నిర్దే సిందిన ప్రకారము దేశీయ లవలంబింపదగును.

అధ్యక్షుడు.

ప్రస్తుతము సాత్విక నిరోధ ప్రశ్నను విరమింప దగునని రాష్ట్రీయ సంఘముల నారందరును నూచించిరి. గాన నీవిష యమును విరమించితిమని అధ్యక్షులునుడిచిరి.

మాంటాగూగారిరాక

మాంటాగు గారు వచ్చి నపుడు జరుపవలసిన పనిని గూర్చి జిన్నాగారు తీర్మానము నుపపాదించిరి. కాంగ్రెసు- లీగు ప్రతినిధులు 37 గురు మాంటాగు మెమ్ముఫ్టర్ల ప్రభువు లను సందర్శింప వలె ను. కాంగ్రెసు - లీగు - సంఘ ములు నిర్ధారణ చేసిన సంస్కరణ ము ల ను గూర్చి సహేతుక నివేదికమును సన్మానపత్రమును సమర్పింపవలెను. కాంగ్రెసు లీగు సంఘముల నూచనలను బలపరచుచు లక్షల కొలది దేశీయులచే సంతకము చేయబడిన విజ్ఞప్తులను వారికి సమర్పింపవలెను అని తీర్మానింపబడెను. ఈ ప్రతినిధిసంఘము నేర్పరుచుటకు వ్యాపతి సుబ్బారావు వజీరు హుస్సేను, సి.పి. రామస్వామయ్యగారు కార్యదర్శులుగా నిర్దేశింపబడిరి. సంస్కరణ విధానములను సమర్థించుటకు నివేదిక మును సిద్ధపరుచుట కొకసంఘము గా॥ చింతామణిగారి అధ్యక్షత్వక్రింద నియోజింపబడెను. ప్రతినిధి సంఘమున మహమ్మ దాలీగారు గూడ నుండవలెనని ఏకగ్రీవముగ తీర్మానింపబడెను.

మహమ్మదాలీ మోకతాలీగార్లు

“7 కోట్లమంది మహమ్మదీయులలో కలిగిన ఆగ్రహ మును ప్రకాంత మొనరించుటకు తక్షణమే మహమ్మదాలీ మోకతాలీ గార్ల ను వదలవలెనని ఈ సంఘమువారు దొరతనము వారిని కోరుచున్నారు. వారిని వదలుట అత్యవసరము. వారు రాజభక్తి విరహితులని చేయబడిననూచనను విశ్వసించుట కా భారములు లేకని ఈ సంఘమువారు తలంచుచున్నారు” అను తీర్మానమును ఆనీబీసెంటుమ్మగారు రుపపాదించిరి. ఈ విషయ మున భరతఖండము నందలి మహమ్మదీయుల భావమును రాజ ప్రతినిధిగారు గ్రహించియుండిరేని మహమ్మదాలీ సోదరులు సంపూర్ణ రాజభక్తులని మహమ్మదీయు లందరికిని అధిక విశ్వాసము గలిగియుండుటచే దొరతనమువారు వారిని వెంటనే విడుదలచేయదగును. అట్లు విడుదలచేసినచో నీతరుణమున మహమ్మదీయుల రాజభక్తి మరింత పెంపొందగలదు. అయి ధ్లండులో శిక్షితులైన పిమ్మిసరులను గూడ వదలియుండుటచే రాజకీయ ధర్మము న ను స రించి మహమ్మదాలీ సోదరులను ముఖ్యముగా వదలవలెనని బీసెంటుమ్మగారు నుడి చిరి. తీర్మాన మందరిచేతను ఆంగీకరింపబడెను. అంతటితో సంయోగ సమావేశము ముగిసినది.

కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘ సమావేశము.

వెంటనే సురేంద్రనాథుగారి అధ్యక్షత క్రిందనే అచ టనే మరల కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ జరిగినది.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షత

అధ్యక్షతను గూర్చి మొదట సన్మాన సంఘాధ్యక్షుడు (వాసిన లేఖను రద్దుపరుచుకొని రాష్ట్రీయసంఘములు నూచించిన ప్రకారము ఆనీబీసెంటుమ్మగారి నధ్యక్షపదవికి నియో జించితిమని ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడువాసినలేఖను కార్యదర్శి చదివెను. ఈ లేఖ చేరు ట వల న మన మా విషయ మునే చర్చింప బని లేదని ఆ ధ్యక్షులు నుడిచిరి. అధ్యక్షునియోజనమును స్థాయిసంఘమువారే చేయవలెనని వం గదేశప్రతినిధులలో మొకరగు నరేంద్రకుమారబానూగా రుప పాదించిరి. దాని నెవరు ననువదించనందున తీర్మానము నిలువ బడలేదు. అధ్యక్షకనియోజనమును 1. క్షేత్ర లేఖ ఆహ్వాన సంఘమువారివలన పంపబడలేదు. అధ్యక్షునివలన ప్రాతమే పంపబడినది. గాన కాంగ్రెసుసాంప్రదాయము ననుసరించి కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారి విషయమును చర్చింప వీలు లేదని గా॥ జిన్నా గారుపపాదించిరి గాని దాని ననుసంహ రించుకొనవలె నని వారి మిత్రులు కోరుటచే వా రుపసంహ రించుకొనిరి.

కఠినశాసనములు

హిందూదేశమున వ్యక్తులకు గల వాక్యతీర. స్వాతంత్ర్య ములను నిరోధించుటకు ఇండియా రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వవర్గములు శాసనముల సక్రమముగ చేయుటను గూర్చి పరిశీలించుటకు పార్లమెంటు సభ్యుల మొకసంఘముగ నేర్పరుపవలెనని ఇండి యా మంత్రిగారిని కోరుట కొక తీర్మానమును ఆనీబీసెంటు మ్మగారు రుపపాదించిరి. తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

మోస్లేములీగు స్థాయిసంఘ సమావేశము

నే డుదయమున వీరు సమావేశమైరి. హిందూదేశమున కావలసన్న స్వయతము వారిపట్ల సానుభూతిని చూపుట రాజ భక్తికి భంగకరము గాదు. గాన మహమ్మదాలీ సోదరులను విడుదల చేయవలె నని తీర్మానించిరి.

మితవాదులను కూడ గట్టుకొనుట

మదరాసు మెయిలుపత్రిక ఈనెల 6 వ తేదీ కనివా రమునాడు దీనినిగూర్చి ప్రధానవ్యాసమున నిటుల చర్చించినది.

భావికాలమున భరతఖండమున పాశ్చాత్యులవలంబించు విధానము నందలి ప్రధానవిషయములను వివరించుటలో భార తీయులతో సహకార మధికముగ చూపబడవలె నని మేము ఖండితముగ వ్రాసితిమి. ప్రస్తుత కాలమున హిందూదేశమునం దున్న అనధికార పాశ్చాత్యు లందరును తీవ్రముగ నాక్షేపించుట అత్యవసరమైనను పాశ్చా త్యుల లాభములకు ఈవిధముగ నున్నపుడు కేవలక్షేపణము తో తృప్తిపొందరాక దనియును భరతఖండ ప్రశ్నలన్నిటిని పాశ్చాత్యులు శ్రద్ధతో గమనింపవలెననియును, భారతీయ నాయకులుచేయు సముచితములగు సూచనలు ప్రాస్తవ్యమై పాశ్చాత్యులకు సంబంధించు వస్తువును వాని నన్నిటిని పాశ్చాత్యు లామోదింపుచుండవలె ననియును మేముజెప్పినది మూలము. హాము రూలరులపట్ల తీవ్రప్రతిరోధమున క్రమాభివృద్ధిపట్ల సము చితములగు భారతీయవిధానము లన్నిటియందును సంపూర్ణ సహకారమును మావిధానమునకు ముఖ్యభాగములు. ఇటు నడుపుటవలన మితవాదుల నాకర్షించుభావము గల్గితముగ నున్నదని మాపాతకులు కొందరు భావించవచ్చును. గాని మా భావ పదిగాదు. మితవాది అనుకల్ప ము మొదట నెట్లుండెను ఇప్పుడు మాత్రము బ్రాహ్మణ్యుగ కనబడదు. నేడది గౌరవనీయముగ లేదు. నేడు మిత వాదులలో నిట్టి లక్షణములు కనబడుచున్నవి. వారు రాజ ద్రోహకర్తప్రసంగముల సునరింపరు గాని ఇతరు లొనరించిన చాల గంతెనింతురు. మితవాదు లనబడువారు ఫలితములకు వెరచి మూలనిందిగిన అతివాదులైనను లేక, నిర్ధారణ చేసికొన లేక యూగులాను సతివాదులైనను కావచ్చును. మితవాదు లలో నూటికి 90 మంది రాజకీయములందు మిడిమిడిజ్ఞానము కలవారు. వీరు ఆకల్పాంతమును గూడ పాశ్చాత్యులకుగాని భరతఖండమునకు గాని ఎట్టి లాభమును లేకుండగనే ఆకర్షిం పబడువారు. వీరికి కొన్ని సమపాయముల నప్రదత్తును చేయు చుండుటవలన వీరి కాళ మొండగుచున్నది. అట్లునడుచుచును లనుజేసి వీరినాకర్షించుటమాకుచితమనితోచును. ఉత్తములని తోచిన సంస్కరణములను ముఖ్యముగ చేయదగును గాని స్థిరులను విశ్వాసపాత్రులను గాక విమమస్థితి కలిగినపుడు మనల పరిశ్రమించి పోవునట్టి వారి నాకర్షించుటకు గాను సంస్కరణముల నెంతమాత్రమును చేయరాదను.

మితవాదులకంటెను స్థిరచిత్తము గలవారును అతి వాదులు కాకుండుటమాత్రమే గాక తీవ్ర సంస్కరణములకు కేవలము ప్రతికూలులను స్వాధికారమును చూపుట కేర్ప ఱ్ఱెడు చిన్నకుట్రలలో చేరనివారును అగు భారతీయులకు మాత్రమే పాశ్చాత్యులు సహకారులుగ నుండదగును. అట్లుండి నచో నిక్రమముగ లాభము కలుగగలదు. అట్టి భారతీయు లను సంఘమును బాగుగా పరిశీలించని వారధికముగ చూడబాలకున్నను వారి సంఖ్యయే చాల హెచ్చుగా నున్నది. వారిపుడెడ దొలగ నారంభించిన విద్యాసంపన్నులగు భార తీయులు సిద్ధాంతసమర్థులైనవారుచుండే గాక యధార్థపరి పాలనమున నధిక బాధ్యతను బడసినపుడు గూడ వారికి మంచి నాయకత్వమును అధికమగు పలుకుబడియును కలుగగలవనుట నిశ్చయము. వీరితో పాశ్చాత్యులు కలసి పనిచేయు గలుగుదురు. దానివలన మంచిఫలితములు కలుగును. వారికి ని పాశ్చాత్యులకును గూడ కలిప్రాయ భేదములు కలుగ వచ్చును గాని అన్ని విషయములందును వారితో పూర్తిగ నేకీభవింపజాలమని అంగీకరింపగలిగినంతవర కయినను వారితో కలసి పనిచేయుచుండుట సముచితము గాదు. ఇదివరకు మిత వాదులకు సౌకర్యములను కలిగించుట ప్రలన పరోక్షమున నభివాదులకు గూడ సౌకర్యముల సునన్న పని వచ్చుట చే నట్లు చేయు గూడ దనుట కిది యొక గొప్పయోధాధాము. మితవాదుల కోరికలలో 3 వంతు తీర్పులయిన అతివాదుల కోరికలలో 1 వంతున తీర్పులయె యగును. అట్లుగాక హామురూలుకు కేవలము ప్రతికూలు భగవారితో మనము కలసి పనిచేసినచో అతివాదుల ఇట్టి సౌకర్యములను కలుగుట సంభవింపదు.

మన ముపేక్షించిన మితవాదు లతివాదులలో కలిసిపో వరా? మనకుట్లు చేయదగునా అని ఏభీరుత్తై నమకువచ్చు ను. మన మట్లు చేయదగదు గాని వారిని లాలించు విధాన మును మాత్రము మనము వదలియే ప్రవర్తింపవలెను. వారు అస్థిరులు గాన నెచట నకుకూలముగ నున్నదని తోచిన నటు వంక చేరుచుండుట వారికి సహజము. అతివాదులలో చేరుట వలన గాని వారి వెనుక చేరుట కలన గాని వారి కెట్టి సౌఖ్య మును కలుగకుండ చేయుట మన కర్తవ్యము. ఏదో యొకటి రెండుసారులు తీవ్రవాదివాదని నిరసించినంత మాత్రమున మిత వాది ప్రతికూలవర్గమునకు చేరవచ్చును గాదని తలంపబడదని మనము మన మిత్రులగు మితవాదులకు బాగుగా స్పష్ట పరుప వలెను. అతడు మనతో చేరకున్నను హామురూలుకు కేవలము ప్రతికూలులగు భారతీయులలో కలియకున్నను అతడుమనకు ప్రతికూలుడనియే భావించి మనమతనినటులే చూడవలెను. గా|| ఫలానవారు సుప్రసిద్ధకాంగ్రెసునాయకులు. వీరి వర్తనమును బాగుగ పరిశీలించగ వీరియందు కొంత రాజభక్తి కనబడిన దని పత్రికలలో వ్రాయునట్టియు ఆ రాజభక్తిని మరికొంత పెంపొందించుటకు అమితవాదులను కోరునట్టియు కాలము దాటి పోయినది. బ్రిటనుదేశే మిది వ ర కు చేసి న రీతిని ఇప్పుడు చేయుచున్న రీతిని మనము గూడ యోగ్యులగు భారతీయు లందరును రాజభక్తు లనియే పాటింపదగును. ఆంగ్లదేశమునందలి వారిని అభిసరించుచు ఇండియాదేశమునందలి బ్రిటిషువారి నందరిని నిందించుచుండు వారిని అట్టినిందను సహించువారిని మనము మిత్రకోటిలో చేర్చునరాదు. వారిపట్ల సానుభూతిని చూపనూడదు.

ఇప్పుడు ధారాళముగ మాటలాడుటయేముఖ్యకర్తవ్యము. గల్గియు లగువారియెదుట నిక్రంపు యములను నిర్మాణ మాటముగ ౯౦ మైళ్లు ఓడ్యూరుగాను నడివినందుల కాయ నను మందలించుటను ఖండింపవట్ల భరతఖండమునందలి పాశ్చాత్యులు ధారాళభావమునే వెల్లడించిరి. ఇట్టివిషయము లందు మెప్పుప్పుడు ప్రభువుగానుజేసిన పౌరబాటు నికముం దే రాజప్రతినిధియునుగూడ చేయదని మేము తలంచెదము. అది ఎట్లున్నను భావనభలంను ధారాళముగ మాటలాడుటనే మనము ముఖ్యముగ చూడవలెను. తీవ్రవాదులలో పూర్తి గాచేరని భారతీయులను తియ్యనిమాటలతో నభిసరించుట కలనను వారు బ్రిటిషుదేశమును గూర్చి ఏమాత్రము సదభి ప్రాయమును తెలిసినను కృతజ్ఞతాపూర్వకమగు నట్లు ర మును చూపుటవలనన హిందూదేశమున రాజభక్తి గౌరవము చాల తగ్గినది. ఈ యగౌరవకరములగు పౌరబాటు లను మనము మానవలెను. అట్లురాజద్రోహులను చుంచి చేసి కొనుట కగదు. యధార్థమగు రాజభక్తి కలవానికి దీనివలన నగౌరవము కలుగుచున్నదిగాన మనమింతకంటె ధారాళముగ నిశ్చయముగ మాటలాడుట సేయుకొనవలెను. దోతనమువారు గూడ నట్లు చేయునట్లు మనము చూడవలెను.

హిందూదేశమునందు అత్యగౌరవము గలవారొక పా శ్చాత్యులుమాత్రమేగాదు. అట్టివో యధార్థమగు నాత్యగౌరవ ముగల భారతీయుడు అబ్దురాజ్ ద్రోహప్రసంగముల సునరింప లేదనియు యద్ధవిషయమున నధికమగు రాజభక్తిని చూపెనని యు మనయందర మాతని స్తుతింపసాగిచో నతడేయమకొనును. నాకట్టిమంచిస్వభావము గాక వేరొక యస్వభావము కలుగ నవకాళమున్నదని మీ రెట్లాపించ గలిగితి రని మనల నడుగదా? ఈ మహా యద్ధమున భారతీయులు ఆంగ్లదేశ మునకు బాసట యగుటయం దేమి వింతకలదు. అది బ్రిటిషు పౌరులందరు సునరింప వలసిన ముఖ్యకర్తవ్యము. గాన మన మిట్టి పొగడ్తలను వదలవలెను. రాజభక్తియు సచ్చాసమును లేనివోట వానిని చూచుచున్నామని నెఱించుట మనము మాన వలెను అట్లుచేయుటవలన రాజభక్తులను ఇతరులకును విభేద మేర్పడకున్నది. మనమిత్రులతోకేత్రమెవరో మనము గుర్తింప వలెను. మిత్రులకు తోడ్పడి కేత్రపులతోపోరవలెను. స్థిరచిత్తులు గానిమితవాదు లిపుడేదో యొకపక్షమును నిర్ధారణ చేసికొని చేరవలసినవృత్తు. వారిమనములు అతివాదుల మనములకుభిన్న ములుకావు. ఉన్నవాని నన్నట్లుచూచి, ఏపేరుగలవాని నా పేరునెలిచి విషయమువలన లేనవ్యక్తమును కొనితెచ్చిపెట్టు కొని మెలంగక యధార్థజ్ఞానముతో మెలంగిన నే గాని మనమెట్టి యుపకారమును గూడ చేయజాలము. ఇంతవరకును బ్రిటిషు దేశీయులను గూర్చి పెక్కుకత్తెరుషులకుండి ఎట్టిసిం దల నాలోపించినను ప్రత్యుత్తరము నిచ్చువారు లేరుండుటచే మన మిప్పుడు ధారాళముగ మాటలాడినచో వారు ఆందోళన ముగావించెదరుగాని తీవ్రనిరసనను నాటి మహావీరకారము కాకపోదు. దానివలన మనముగూడ మితవాదులకుగూడ కొంత మేలుకలుగక సోదు.

బ్రాహ్మణేతర ప్రాతినిధ్యము

గా. భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజుగారు ఇట్లు వ్రా యుచున్నారు:— బ్రాహ్మణేతరుల అభివృద్ధిని కోరునా? కందటికిని బ్రాహ్మణేతరోద్యమమునందు కొన్ని ప్రశంసనీయు చుగు విషయములు గనబడకమానవు. వారు విద్యాసాంఘిక విషయాభివృద్ధులను, స్వభాగముకొఱకు కాననసభలు మున్నగు వానియందు సరియైన ప్రాతినిధ్యమును అభిలషించున్నారు. కడచిన సెప్టెంబరు 30 వ తేదీని బెజవాడయందు జరిగిన ప్ర త్యేక ఆంధ్రమహాసభలో, వెనుకబడియున్న సంఘములకన్ని టికిని ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నేర్పజుటకు ఒకతీర్మాన మా మోదితమయినది. గా|| మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులు గారు నూచించిన విధానము బ్రాహ్మణేతరులకు తృప్తికర ముగనందలేదు. బ్రాహ్మణేతరులచే ఆమోదింపబడదగి ఆచరణ యోగ్యమయిన విధానమేమియు నాకుగోచరించుటలేదు. బెజ వాడలో జరిగిన మహాసభలో బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులకు భాసనసభ మున్నగు సంస్థాపనలందు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా స్థానముల నేర్పజుచి కొన్ని స్థానములు రెండుజాతులకును కలిపి నిలువయుండుటకు కొందఱు నూచించిరి. ఈజాతి విభేదమును బాటింపకుండ, అన్ని సంఘములను ప్రాతినిధ్యమును ఏర్పజు చుట ఉపయోగకరమని నా యభిప్రాయమైనను, అట్లు చేసి నచో బ్రాహ్మణులకు బ్రహ్మణేతరులకు పోటి గలుగుననియు కొంత కాలము కలకత్తెను ఎన్నుకొనువాఁలలో బ్రాహ్మణేతరు లే ఎక్కువగా ఉండెనపుటికి బ్రాహ్మణేతరు లేన్నుకొనబడు ట దుర్గుటయు గానుండవచ్చుననియు కొందఱు చెప్పిరి. అట్టిభయ ము నాకెన్నటికినీలేదు. నాబ్రాహ్మణేతర మిత్రులను సంతృప్తి పజుచుటకొఱ కీ క్రింది విధానమును నివేదించుచున్నాను. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరు లందఱును విమర్శించి తమ యభి ప్రాయములను బెలుప బ్రార్థింతురు. స్వదేశములోనే యిట్టి కలతలను తాపీయక జాతిస్పర్థలను కలుగజేసికొనక సర్వ సమత్వభావముతోను, ఉదారబుద్ధితోను భేదములను పరిష్కరించుకొనవలె నని నా యుద్దేశము.

చెన్నపురి శాసనసభ

ఈ సభలో ప్రభుత్వమువారిచే నియోజింపబడదగు 25 మంది సభ్యులలో 20 మంది ఉద్యోగులు 5 మంది అను ద్యోగీయులు నుండవలెను.

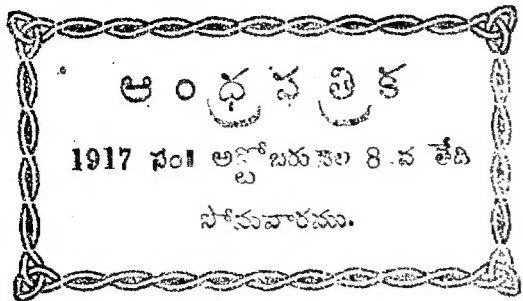
15 మంది మహమ్మదీయులు. వీరు ఇంకే ఇతరసభ్యత్వి స్థానమునకు ప్రయత్నింపదగదు.

4 గురు యూరోపియను ఆంగ్ల ఇండియను వర్తకులు 1రు యూరపియను తోటయజమాని. 2రు హిందూదేశకర్తృప్ర పులు. 2రు హిందూపంచములు. ఈక్రింది రీపీట్లును బ్రాహ్మణు లకు ప్రత్యేకము. 3 పట్టపర్తిలో కృతార్థులు (1 చెన్నపురి వారు 1 ఉత్తరభాగమువారు 1 దక్షిణభాగమువారు) 2 రు ఏమిరూపాయిలైనను అంతకు ఎక్కువ యైనను జీయు గలిగిన (రికగ్నెజ్జు) పౌరకాలల ఈ పౌ ధాస్యములు కొందఱిని తృప్తిపజుచుట కీ 5 పీట్లును బ్రాహ్మణులకు నిలువ యుంచగోరెదని. ఈ 5 స్థానములకు ఎన్నుకొనువారు బ్రాహ్మ ణులే అధికముగా నుండుటచే బ్రాహ్మణులె ఎన్నుకొనబడుదు రనుట నిస్సందేహము.

ఈ క్రింది 85 స్థానములు పంచమేతరులగు బ్రాహ్మణే తరులకు నిలువ యుంచబడును. 25 గురు వ్యవసాయవారులు. (100 రూ|| పన్ను చెల్లించు వ్యవసాయవారులుకాని లేక, 200 రూ|| పన్ను చెల్లించు ఇనామా జామినో కల భూ పాలు 4 గురు హిందూవర్తకులు. 1 ఉత్తర భాగమువారు, 1 దక్షిణభాగమువారు, 1 చెన్నపురివారు, 1 ధాటుకోటి (కెట్టి) 6 గురు పౌర్రామిక సంఘప్రతినిధులు. ఈ వైరిపీట్లకు ఎన్నుకొనువారు బ్రాహ్మణేతరులేఅధికముగా వచ్చుచున బ్రాహ్మణేతరులే నియమింపబడుట నిస్సందేహ ము గనుక ఇట్లు నిలువయుంచ నవసరములేదు కాని కొందఱు బ్రాహ్మణేతరమిత్రులను తృప్తిపజుచుట కిట్లు నిలువయుంచ గోరెదని. ఈక్రింది 86 పీట్లకు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులలో నెవ్వరైనను నియమింపబడవచ్చును.

1 విశ్వ విద్యాలయము వారు, 1 చెన్నపురి నగరపాలన సంఘము వారు, 1 చెన్నపురి రేలువేయరు, 25 గురు జిల్లా బోర్డు మెంబరులు, తాలూకాబోర్డు మెంబరులు పురపాలక సంఘసభ్యులు ఆదాయపు పన్ను చెల్లించు వారు, (జిల్లాకు ఒక్కొక్కరు చొప్పున). 4 గురు జమిందారులు, 4 గురు భూస్వాములు.

అందఱికినిసమానమగు ఎన్నిక స్వాంత్ర్యమేర్పజుచువిధాన మున్నగాని మంచిసమపాయముగల ఏర్పాటులు జరుగజాలవు. నేను నైన నూచించిన విధానమునందు లోకము లనేకములు గలవని నాకు దెలియును. గుణగ్రహణపాఠేణు లగు వారిం చులు యూచించి యెట్లుంచిన భాగుగా నుండునో తెలుప బ్రార్థింతురు.

“మహాను మెయిలు” సమరోత్సాహము.

వఃగదేశ విభజనాందోళన సమయమున, ఆంగ్లో హైందవ పత్రికలు, రాజకీయ సంస్కారులను, యతివాదులనియు, మితవాదులనియు విభాగము గావించినవి. మితవాదుల వెన్నుచరచినవి. మితవాదులచే జరుపబడిన నిబంధన దేశీయమహాజనసభ యెడల, ఆపూర్వముగ ప్రేమను గవబడినది. భారతీయ నాయకుల లీ పత్రికల రహస్యద్వేషము గ్రహించజాలక, యీ సాంకేతిక నాయకులను ధరించిరి. మితవాదులు జాతీయవాదులను బహిష్కరించిరి. వారికి దేశీయమహాజనసభలో దావులేకుండ తేసిరి. నిబంధనవాదులసభ యధికారివర్గపు మున్నగు జాత్రమయ్యెను. జాతీయవాదులసభ సమీపింక బడెను. జాతీయవాదులును, మితవాదులును, నిష్పక్షియములు గర్భ శత్రువులవలె మెలంగిరి. దేశభక్త్యదయమును మఱచి యంతః కలహములతో గాలము గడపిరి. మింటో మార్చే సంస్కరణములు రాజకీయ నిర్మాణమును దీసికొనివచ్చెనని మితవాదులు దలంచిరి. దేశీయమహాజనసభా కార్యముల, శాసనసభా సభలే నిర్వహించగలవని యూహించిరి. మార్చే ప్రభువు గారు మితవాదులను దరిచేర్చు డను విధానమును హిందూదేశ ప్రభుత్వమున కుపదేశించెను. ఈ విధానము ననుసరించి రాజ్యాంగసభలో సభ్యత్వము భారతీయుని కొసంగబడెను. ప్రభుత్వ కార్యదర్శి సభలో, భారతీయు లిద్దరు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. కాని, కాలము గడచినకొలదిని, మితవాదుల యత్నాశలు శతవిధములై పరిణమించెను. శాసనసభాసభలు, వాగ్దేయమునకుపయోగపడెనుగాని, అవి నిజముగ అధికారము బడయలేదు. ఒకనంక రాజకీయ మోక్షమును ప్రసాదించునని తలపబడిన సంస్కరణములు యాశాభంగము కలుగజేసెను. వేరొకవంక, యత్సాహభీతు లగు జాతీయవాదులు దేశీయమహాజనసభనుండి వెలువలకు బంపబడుటచే, దేశీయమహాజనసభా కార్యక్రమము యత్సాహరహితమై బరగెను. ప్రతినిధుల సంఖ్యయు, ప్రేక్షకుల సంఖ్యయు నానాటికి సన్నగిల్లెను. మితవాద నాయకులు తమ భావము గ్రహించి, తిరిగి సంయుక్త దేశీయ మహాజనసభను లక్ష్యము పురమున జేసిరి. పూర్వపు కక్ష లంతరించెను. మితవాదులు యతివాదులు గలసి జాతీయవాదులయిరి. కాని యింకను గొందరు మితవాదులు బూర్వ వాసనను విడిచిపెట్టి, ప్రాతవిభేదముల గదలించుచుండును. ఇందూ ప్రకాశపత్రిక వెనుకటికక్షల జ్ఞప్తికి తెచ్చుచుండును. ఈనడుము కలకత్తాలో నీ విభేదములు తిరిగి దల జూపుచేమో యని భయము జనించినది. ఆహ్వానసంఘపు పోరాటములు తీవ్రతపెందినపుడు, దేశీయమహాజన సభలు రెండు సభలు జరుగునని, ఆంగ్లో హైందవ పత్రిక లత్యంత సంభోషణమును వెల్పుచున్నవి. మితవాదుల సభకు ప్రోత్సాహము గావించుట భర్తమని వ్రాసినది. ఈ పత్రికల సంతసము విశేష కాలము నిలుచు

టకు వీలులేక బోయెను. కాంగ్రెసు పోరాటములు సమసెను. కక్షల సంకురింప జేయవలెనని చేసిన ప్రయత్నము లన్నియు వ్యర్థము లగుటచే, ఆంగ్లో హైందవపత్రిక లాశాభంగము నాపుకొన జాలకున్నవి. నిరాశాసంజనితముగు తీవ్రరోషమును, వెలిగిక్కుచున్నవి. ప్రజాదూషణలో బేరెన్నిక వహించిన, మద్రాసు మెయిలుపత్రిక, మితవాదులను శనివారపు పత్రికలో గసిదీర్చితిరు. ఆంగ్లో హైందవుల మన్ననకు ప్రాత్రులగుటకు ప్రాకులాడుచుండు మితవాదు లెవరయినను మిగిలి యున్నచో వారికి మెయిలు పత్రికావ్యాసము నేత్రాంజనమై వెలయగలదు. మితవాదులనియు యతివాదులనియు, విభేదముల జూపుట జాతీయైక్యమునకు భంగము గలిగించుటకు గావించు పన్నుగడలని, భారతీయు లికనయినను గ్రహించుట భావ్యము. మెయిలుపత్రిక తన నిజస్వరూపమును బహిష్కరణము జేసినది. భారతీయుల యభివృద్ధి కేమాత్రము సహించని తేటతెల్లము జేసినది. మెయిలు పత్రికా విజృంభణపుగురి, ప్రవాసశిక్షల రద్దుగావించుటపై గాక, సంస్కరణప్రవాసముపైనే నిలచియున్నదని స్పష్టపడినది. భారతజాతిపై మెయిలు పత్రిక సమరమునకు సమకట్టినది. ఇకనయినను తమ విభేదముల బోనాడి, జాతీయోత్సాహప్రేరేపక భారతీయు లైకకంఠ్యముగ బస చేయనిచో, స్వపరిపాలనాత్మక జాతీయాలరనుట నిశ్చయము.

మెయిలు పత్రికా వాదము పరిశీలింతము. యూరపీయనుల భవిష్యత్తు ర్వ్యవధానమీపత్రికలో నూచింపబడినది. యూరపీయనులను పదమున శత్రువర్గమువారగు జర్మనీ, ఆస్ట్రేలియా, బల్గేరియా వారు గూడ జేరుదురు. అందుచే నీపదమును సగర్వముగ మెయిలుపత్రిక యింకనుయేల యుకయో గించుచున్నదో దెలియదు. ఈ విషయ మటులుండనిండు. నూతనవిధానమున, రెండు వర్గముల పలంబింకబడును. స్వరాజ్యవాదులపై యనివార్యమయిన ద్వేషము జూపించుట, మొదటివర్గతి. సక్రమాభివృద్ధియడకుప గలిగి వర్తించు భారతీయులతో తోడ్పాటు గావించుట రెండవవర్గతి. ఈ వర్గంలో, మితవాదులు గలిసి యున్నారాయని సంతయ మొదవవచ్చును. అందుకు సందిగ్ధములేని వాక్యములతో మెయిలుపత్రిక జవాబాస గినది. మితవాదు లను పదము యర్థవిహీనమయినదని మెయిలుపత్రిక దెలుపుచున్నది. మితవాద పదమునకు నిర్వచన మీతరున గావించబడినది. “మితవాదియనగా, స్వయముగా, రాజద్రోహపూరితో పన్యాసము గావించకుండ, నితరు లట్టి యపన్యాసముల నొసగునపుడు సంతసించువాడు. పర్యవసానమునకు భయపడి వెనుకంజనైచు యతివాదిగాని, మనోనిశ్చయములేని యతివాదిగాని, మితవాది యనిపించుకొనును. మితవాది యనేక విషయములలో సంతయాత్ముడై ప్రవర్తించును. ఇట్టి వాని యుగాంతమువరకు దరిజేర్చినను, యూరపీయనులకు గాని హిందూదేశమునకు గాని ప్రతికూలముగు లాభముదక్కు వేరెయ్యి గాన్పించదు. మితవాదులను బుజ్జిగించి వారికి వరము లపుడపుడొసగుటవలన, ఎట్టి ప్రయోజనము లభింపదు.” బాధ్యతగలవార మనియు, భారతీయుల యొక్కయు ఆంగ్లో హైందవుల యొక్కయు విశ్వాసము జారగొన్నవార మనియు సగర్వముతో బలుకుచుండు మితవాద నాయకులను, ఉన్నత శిఖరము నుండి మెయిలుపత్రిక యొక్కమారు ద్రోసివైచినది. ఇంతవరకును వారిపై జూపుచున్న సవతిత్వప్రేమను, వారు తమ యక్కరల కుపయోగింపరని దెలిసికొనినతోడనే, యావలకు ద్రోచినది. మితవాదుల కోర్కెలు చూడువారులు ఫలింపిన

చో, అతివాదుల పాంథలు గూడ యొకవంక ఫలించనటులే. యగును గాన, వారికి సాయము జేయుట స్వరాజ్యవాదులకు సాయము జేయుటయే యని, మెయిలుపత్రిక సిద్ధాంతీకరించినది. మితవాది తీవ్రముగ యతివాదుల దూషించిన మాత్రమున మన కక్షమువాడని యూహించుట ప్రమాదకర మని, మెయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఏ మితవాది అయినను, మన కక్షమును పూర్తిగ యవలంబించుట, అతడు మన విరోధికోటిలో జేరినవాడే యని ఎంచవలయునని మెయిలుపత్రిక యభిప్రాయ మొసగినది. భారతీయు లెవరయినను రాజభక్తి జూపినమాత్రమున, వానియందెక్కువ గణ్యత ఎన్నియును గాన్పించదనియు, రాజభక్తిని జూపుట భారతీయుల విధిమనియు, సంగ్రామమునకు సాయము గావించుట భారతీయుని ప్రాథమిక విధి యనియు, యందు ప్రశంసార్హ మెన్నియును లేదనియు, మెయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. అందుచే, రహస్యముగ రాజద్రోహలో చనలగల మితవాదుల సఖ్యమానించు పద్ధతిని త్యజింపవలయునని, ప్రభుత్వమువారి కీపత్రిక సలహా నొసగుచున్నది. ఇక మెయిలు పత్రికాభిప్రాయ ప్రకారము, సన్మాన్యులగు భారతీయు లెవ్వరు? సంస్కరణములకు ప్రతికూలులగు భారతీయులే! వారికి ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడవలయు నట! ఇంతటనుండి స్నేహితు లెవ్వరో విరోధు లెవ్వరో, కన్నుగొని, స్నేహితులకు చేయూత నొసగి, విరోధులతో సమరము సలిపెదవని మెయిలుపత్రిక దెలుపుచున్నది. ఈ స్నేహితులతోనికీ వచ్చెవా రెంతటి సుకృతము గావించిరో? ఇకనుండియు, మితవాదు లీ రెండు పక్షములలో నెన్నిమో నొకవానిని యవలంబించి తీరకలయును గాని, త్రిశంకు స్వర్గమువలె యంతకాలమున నుండుటకు వీలులేదని, మెయిలుపత్రిక శాస్తిచుచున్నది. సందేహమున స్ఫులగు మితవాదుల కార్యసందేశ మువినది. ఈ సందేశమునకు మితవాదుల నెడివారు లోబడెదరా లేక దానిని ధిక్కరించెదరా?

మెయిలుపత్రికయొక్క సమరోత్సాహము, భారతీయులలోని విభేదముల దొలగించుటకు దోడ్పడవలయును. భారతీయులు రాజభక్తినిజూపినను, మెయిలుపత్రికకు జాలదు. సంగ్రామమునకు సాయము గావించినను మెయిలుపత్రికకు దృష్టిలేదు. రాజకీయ సంస్కరణములను వాంఛింపుచున్నంతవరకు, భారతీయులందరు రాజద్రోహపూరితులే. బ్రిటిషు ప్రభుత్వముపట్ల రాజభక్తి జూపుటయే గాక, ఆంగ్లో హైందవుల కెల్లరకును జోహారు లొసగెనే భారతీయులే, మెయిలుపత్రికానుగ్రహము బడయ నవచ్చులు. భారత జాతీయం దావంతయును ఆత్మగౌరవము గలదేని, మెయిలు పత్రిక బెదరింపులకు లొంగమనియు, స్వపరిపాలనము బొందువరకును పట్టుదలవిడచుమనియు, భారతీయు లైకకంఠ్యముగ కార్యరూపమున రుజువుపఱచి, యీ పత్రికయొక్క యంత్యసందేశము నిరుపయోగకరమని దృఢపర్చునము గావించ వలయును. ఈ సమయమున, హైందవు లేమాత్రము వెనుదిరిగినను, వారిలో నెట్టి యంతకలహములు బూడసూపినను, ఆ యవకాశము దీసికొని ప్రజాశయముల భంగపడుట ఆంగ్లో హైందవులు సమకట్టి యున్నారు. అట్టి యవకాశమునకు జోటియ్యక, భారతదేశము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకును, ప్రభుత్వమునకును రాజభక్తిని జూపునుగాని, ఆంగ్లో హైందవుల యనుగలకు మడుగు లొత్తదని, దృఢముగ వ్యక్తపడువలయును. మెయిలుపత్రిక చూపుచున్న సమరోత్సాహము, భార

శ్రీమత సత్వములకు జేయుతనాని వారి యాశయ పాపికి లాభకరముగ బరిణమించును గాక!

కాంగ్రెసు, మహమ్మదీయసంఘ సంయుక్తసభ.

(o)

ఈ సభా కార్యక్రమము అలహాబాదులో ముగిసినది. సభకు సురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారు సాధారణత్యము వహించిరి. ప్రవాసమునుండి విముక్తులయిన బి... గారిని, సురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారు రభించింపుచు, ఆమె విడుదల, సక్రమాందోళనమునకు మహావిజయమనియు, కలకత్తా దేశీయ మహాజనసభ కామె యగ్రాసనాధిపత్యమును వహించుననియునుడివిరి. కాంగ్రెసుకక్షలలో ఒక కక్షకు నాయకత్వము వహించిన బెనర్జీ గారు, బిసెంటుగా రగ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరని సంతసమును వెల్లెచుచుట, సరసముగ గన్నట్లును. సాత్విక నిరోధావలంబన మీ తరుణమున నిలిపి వేయుట యుక్తమని దీర్ఘానిం ప బడినది. మద్రాసు, బర్మా, సంయుక్త రాష్ట్రీయసంఘము లీ విషయ విచారణ నిలుపు జేయుటకు దీర్ఘానించినవి. బీహారు రాష్ట్రీయసంఘము రాజకీయ నిర్బంధితుల విడుదలకు పరిమితి బెట్టవలయుననియు, యావైని విడుదలగావించబడనిచో సాత్వికనిరోధ మవలంబించవలయుననియు, యభిప్రాయమొసగినది. బేరారురాష్ట్రీయసంఘమువారు సక్రమాందోళనమున సాత్వికనిరోధ విధాన సూత్ర మవలంబించుచుండవలయునని దెలిపిరి. నిర్బంధితులలో మువ్వరు దప్ప, మిగిలిన వారందఱును నిర్బంధములోనే యున్నారు. వారి విడుదల కయి ఈ సభ వారై ప్రయత్నముల గావించదలచిరి దెలియుటలేదు. అసమ్మతి దెలుపుటతో వీరుదృష్టిజేందెదరుగాబోలు. గాంధీగారి విధానము గూర్చి వీరై యభిప్రాయ మొసగినటుల గాన్పించుదు. సంస్కరణ విధానము గూర్చిన విజ్ఞాపనము పై ప్రజల చేత్రాల్లు చేయుచుకొనునపుడు, నిరోధము గలిగినచో, ఎట్టి వధతిని వీరవలంబించదలచిరో, వ్యక్తమగుటలేదు. హిందూదేశమందెల్ల, నీ విషయమై స్పష్టమగు నభిప్రాయ మొసగి, గాంధీగారి విధానము బూర్తిగ నవలంబించినది, విజయవాడలో జరిగిన ప్రత్యేకాంధ్రమహాజనసభ. ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రీయశాఖ లేకబోవుటచే, ఆంధ్రుల యభిప్రాయము కాంగ్రెసునకు దెలియుటకు ఏలు గాన్పించుట లేదు. కాంగ్రెసు నాయకుల దూరదృష్టి యపుడే మందగించుచున్నదా?

మహింటాగూ గారికి కాంగ్రెసు సంస్కరణముల గూర్చి దెలుపుటకు ముప్పది యేడుమంది ప్రముఖులు వెడలవలయు ననియు, ప్రజల దృఢాభిప్రాయము నీ విషయమై దెలుపు విజ్ఞాపన కత్తికను వాడికి సమర్పించవలయుననియు దీర్ఘానింపబడినది. నియుక్తులను మాంటాగూగారి యొద్దకు బుచ్చుటకై యేర్పాటుల గావించుటకు న్యాయతిసుబ్బారావు, సి.వి. రామస్వామి అయ్యరు, వజీరు హుస్సేనుగార్లు కార్యదర్శులుగ నియమింపబడిరి. విజ్ఞాపనప్రతిక దయారూగావించుటకు చింతామణి గారు కార్యదర్శిగనుండునటు లొకసంఘ మేర్పాటు గావించబడినది. మాంటాగూగారియొద్దకు వెడలువారిలో మహమ్మదాలీగారు నియోగింపబడిరి. ఈ కార్యము వారిపై ప్రజలకుగల యధికగౌరవమును వెల్లడిచేసినది. మహమ్మదీయ నిర్బంధితుల బద్దలుట న్యాయమనియు, రాజనీతియనియు, తీర్మానము బిసెంటుగారిచే యనువదింపడివ, సభ్యుల యంగీకారము బడసినది. ప్రత్యే

కముగ జరిగిన కాంగ్రెసు సభలో వ్యక్తి స్యాతంత్రమునకు భంగముగ బరిణమించుచున్న నిర్బంధశాసనోపయోగము గూర్చి విచారించుటకు, పార్లమెంటు సంఘ మేర్పాటుచుట యవసరమని, బిసెంటుగారిచే తీర్మాన ముపపాదించబడి, ఎల్లర యంగీకారము బొందెను. మహమ్మదీయ సంఘమువారిచే మహమ్మదాలీ, హేకతు ఆలిగార్లు నిర్బంధముల దొలగించవలయునని దీర్ఘాన మంగీకరింపబడినది. కాంగ్రెసు యధ్యక్షత విషయమై, వంగదేశీయులలోని యంతఃకలహములు సమసిబోయినందున, యావిషయమై కాంగ్రెసుసంఘము వారు విచారించ నవసరము లేకబోయెను.

ఆంధ్రోద్యమవిషయక మగు తీర్మానముల గతి యేమయ్యెనో, దెలియలేదు. ఆంధ్రులు నిరుత్సాహపడక, నేటినుండి యెనను దృఢనిశ్చయమై కృషి సల్పినచో, కార్యసిద్ధి బడయగలదు.

(o)

సిడెహాము ప్రభువుగారి యాగ్రహము మొయిలు పత్రిక ప్రారంభించిన, యాందోళనమునకు, సిడెహాం ప్రభువుగారు ప్రక్కతాళము వాయింప మొదలిడిరి. బిసెంటుగారి విడుదలచే, ప్రభుత్వపు ప్రతిష్ఠకును, యధికారమునకును, భంగము గలిగినదని వీరు లండను మైక్సు పత్రికకు వ్రాసిరి. ఎన్నడును సమాధానము జేందని స్వల్ప సంఖ్యాకులకు వరముల నొసగుటవలన, హిందూదేశమున ప్రభుత్వాధికారపు బునాదులకే భంగము వాటిల్లినదట! రుష్యాలో అధికారనిర్వహణమున లోపములుండటచే, ఆదేశముతోచనియమగు స్థితిలో నున్నదట! అట్టి యపాయములు హిందూదేశమున యొక నెక్కుడుగ గలవని సిడెహాము ప్రభువుగారు హెచ్చరించిరి. హిందూదేశమున, యుద్యోగమును నిర్వహించి, యిప్పటికిని హిందూదేశపు విత్తము ననుభవింపుచు, హైందవులవల్ల ప్రభుత్వమువారే మాత్రము దయ గనుబలాచి నను, సిడెహాం ప్రభువు గారి పంటి ఆంగ్లో హైందవులు తమ రోషావలమును వెల్లెగ్రక్కటకేమి కారణమో దురూహ్యము. హిందూదేశము శాంతియుతముగనుండి, ప్రజలు రాజకీయ సంస్కరణముల బొందుట వీరి కేవలగింపుగ నుండును.

సిడెహాం ప్రభువు వంటివారయినను, దేశీయుల మహాదాశయముల నిరోధింపవలరు. కాల ప్రవాహమున కడ్డుపడజాలరు. ప్రజలు యకుంతితదేశభక్తితో కృషిసలిపినచో, గమ్యస్థానము జేరుట కెట్టి విఘ్న పరంపరలయినను, యుద్ధ గలిగింపజాలవు.

హిందూస్థానీ భాష

ఇంతవరకును యుద్యోగులు పరీక్షనిచ్చు భాషలలో, హిందూస్థానీ భాష జేర్పబడలేదు. ఈ విషయమై ప్రభుత్వాధికారుల యభిప్రాయము గైకొని, హిందూస్థానీ భాషకు గూడ యితరదేశ భాషలతో బాటు సమానగౌరవ మొసగబడినది. తరుమా పరీక్షయందును, దేశీ భాషా ప్రావీణ్యపు పరీక్షలలోను, హిందూస్థానీ భాష గూడ జేర్పబడవలెనని, ప్రభుత్వమువారిచే నుత్తర ప్రెసగ బడినది. ఈ వార్త మహమ్మదీయులకు సంతసము గలిగింపవచ్చును.

వసతిగృహములు

విద్యార్థుల వసతిగృహ నిర్మాణమును ప్రోత్సాహపరచుటకు ప్రభుత్వమువారిక యుత్తరువు గావించిరి. శాశ్వతభవనముల గట్టుటకు ముందు, అదై యిండ్లలో, నీ వసతిగృహముల జేర్పరచుటకు, రాష్ట్రీయ మూలధనము నుండి, సహాయము జేయుట యుక్తమని

విద్యాశాఖాధికారి, ప్రభుత్వమువారికి నివేదించెను. అందుపై ప్రభుత్వమువారి సలహా సంగీకరింపుచు, ఆ ప్రతిష్ఠాపనాధికారులు వ్యయబెట్టుచానిలో సగమున కెక్కుడుగాకుండ ద్రవ్యమున గుట యుక్తమని యుత్తరువు బ్రదురించిరి. ఇట్టి యుత్తరువు, వసతిగృహముల జేర్పరచుటకు ప్రోత్సాహకరముగ నుండగలదు.

ఉద్యోగములు

విశ్వవిద్యాలయములలో పరీక్షలలో విజయము గాంచువారికి దగిన యుద్యోగముల నొసగుటకై ఆగ్నేయ మొగలగు విశ్వవిద్యాలయములలో సంఘము లేర్పాటుగావించబడినవి. జీత సమస్యను పరిష్కరించుట, విశ్వవిద్యాలయ ధర్మములలో నొకటి యని, ఆంగ్లదేశములో పరిగణింపబడినది. హిందూదేశమున, విద్యనెక్కికొనిన వారి జీవిత సమస్య రాను రాను దుర్భరమగుచున్నది. హిందూదేశమందలి విశ్వవిద్యాలయాధికారు లీ విషయమై ఆంగ్లదేశ విశ్వవిద్యాలయపు మార్గమేల అవలంబించరని, మైక్సుపత్రి ఇండియాపత్రిక ప్రశ్నింపుచున్నది.

తూర్పు ఆఫ్రికా

తూర్పుఆఫ్రికాలో మిత్రమండలివారు, ముందున కేగుట.

లండను, ఆక్టోబరు 5:—అధికారిలు ప్రకటించుచున్నారు.—మిత్రమండలివారి శత్రువులు నాంగోదేశకు వెళుకకు వలెనుచున్నారు. మేము వారిని వెనుదరుముచున్నాము.

భారతీయాశ్విక దళోద్ధత్యము.

లండను, ఆక్టోబరు 5:—మామండవత్తు నైటరు గారి విశేషమ డిట్లు తలచి నిచ్చుచున్నాడు.—జర్మనుత్తూర్పు ఆఫ్రికాలోనున్న మట్టి శత్రుల హింసించుచుట చాల తీవ్రముగనున్నది. జర్మనులు తమ స్థలముల విడిచిపెట్టుకొనుచున్నారు. యుద్ధము ముగియ లోపల తమ స్థలముల మరల రాబట్టుకొనుట చాల సగజేరదుగాన మిత్రమండలివారికి లోబడుటయే నుంచినది దెబ్బలు తిగిలినవారు కొందఱు వారికి నలహాజెప్ప వారంభించి, కట్టాయండి వాండీరవరు యుద్ధము మహాతీవ్రముగ జరుగుచున్నది. భారతీయాశ్వికదళ మొకరింపు పని యంతంత యనరాదు. అతి త్వరితముగ ముందున కేగుటయ్య, నవట మందు గుండునంతటిని జేడజల్లుటయు, తమ్ములమున శత్రువుల ఆహారసామగ్రి కొట్టుల నన్నిటిని ధ్వంసముజేయుటయు మొదలు గాగల పనుల వా రమితముగ నొనరించిరి.

కెరడా

అట్టవా, ఆక్టోబరు 5:—నైనిక నేవాచట్టపు మరతుల నుండి ప్రత్యేకముగ నెవరైన కారణాంతరములపై తప్పింపవలసినవను ఉపహారము నెట్లయిన నోడింపవలయునని పట్టుపట్టి గ్రాండు కాన్సిలరునందు బంటారియో ఇండియను లండనును దానికి వ్యతిరేకముగ వభిప్రాయముల నిచ్చిరి.

స్వీడను

మిత్రమండలి; స్వీడను ఓడలు. స్టావహోము, ఆక్టోబరు 5:—వీరియో పూర్వపు అంతర్జాతీయ నిబంధన ననుసరించి బ్రిటిషు పరాసు దొరతనముల వారు స్వీడను దొరతనమువారిని 10 ఓడలను నైనిక సన్నాహమున కెరుచిమ్మలి యడుగ, నట్లకుగూడదని స్వీడను దొరతనమువారికి కియ్యకొనక ఆకోరిక నాడేసింది.

బల్గేరియా, రుమేనియా.

లండను, ఆక్టోబరు 5:—జానీసుండి యిట్లు తలచిచ్చుచున్నది.—స్వీడ్లులందున కేతెంచిన బల్గేరియను రాయబారులు రుమేనియను ప్రతినిధులతో ప్రత్యేకసంధి బుచ్చుట కాలోచనలజేయగా వారందుల కనుహ్యపూర్వక విచారమును జూపిరి.

స్థానిక వార్తలు

బిసెంటుమ్మ శిలావిగ్రహనిధి:—ఈ నిధికి 0 త వరకు రు 1232-5-0 లు చేరిన వని ఈ నెల 8-వ తేదీన కార్యదర్శులు ప్రకటించిరి.

సబ్ అసిస్టెంటు సర్జనుల సంఘము:—ఈ సంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద చెన్న పురి వైద్యకళాశాల భవనమున నేటి సాయంత్రము (8-10-17) 5 కంటలకు యు ఎల్. నారాయణరావు, ఎల్.ఎం.పి, గారు 'ఉబ్బరవ్యాధి' దాని క్షభావము, చికిత్స'లనుగూర్చి ఉపన్యసించెను.

సుకృత లక్ష్మీవిలాససభ:—ఈ సభ వారు 6-10-17 వ తేదీ శనివారమునాడు రాత్రి 9-30 గంటలకు విక్టోరియా పునఃనిర్మణ ప్రవిధభాషయందు "సామిత్రి" నాటకమును అతి సహజముగా ప్రదర్శించిరి. ప్రజలచే పునఃనిర్మణము క్రిక్కిరిసి యుండెను. నాటకప్రదర్శకులలో యునుభక్తగూఢా సామిత్రిసాత్రులను ధరించినవారు మిగుల ప్ర కించనీయులు. నారదకాత్రుల ధరించినవారు ప్రజలు ఆనంద భరితు లగునట్లు నటించిరి.

వాల్మీకి రామాయణ కాలక్షేపము:— చెన్న పురి ఆచార్యుల పీఠానికి వర్తకులు ఒక సంవత్స రముగా వాల్మీకిరామాయణ కాలక్షేపము జరిగించి 28-9-17 తేదీన రాత్రి ప్రారంభము నుచేసిరి. పట్టాభిషేక మహోత్సవమును జరుపబడినది. 30 వ తేదీన వైదా రంగయ్య శాస్త్రిగారు బ్రాహ్మణంధిర్వణ చేసిరి. ఈ నెల 1 వ తేదీన 2000 మంది చీరలకు సంరక్షణ జరిగెను. రాఘవాచార్యులు గారిచే 2 వ తేదీన వల్లూకకావ్యోత్సవ కాలక్షేపము జరిగెను.

ఆంగ్లోఇండియను సంఘము:—గత శనివార మునాడు పిల్లల పాఠశాలలో దక్షిణఇండియా ఎగ్జిక్యూ టివ్ సంఘమువారి మైదానమున ఆంగ్లో ఇండియను సంఘముయొక్క 30 వ వార్షికోత్సవము వెనుకటి సంవత్సరములకంటె, జయ ప్రసముగ జరుపబడెను. ఆదినము ఉదయము 6 గంటలనుండి యు, సగరమందలి వీధల పాఠశాలల బాలురను వారి యుపా ధ్యాయులు పిలిపివచ్చుకొనక వీరికొనివెళ్లిరి. 8 గంటలకు నష్టటికి సుమారు 12 వందలమంది బాలురు మైదానములపై కూర్చుని చీరలుండిరి. వారికి ఉపహారములను పంచివెట్టిన వెనుక ఆదవెన్నుగములను చూచుటకు వారిని తీసికొనివెళ్లిరి. పిమ్మట కొందరు బాలురు పడవపై కొరకను వెళ్లిరి. తిరిగి 10 గంటలకు వాగ్దేవయ్య మూడు మంజులవాడకు వెళ్లిరి. అప్పుడు వానికి భోజనము కడపడెను. మధ్యాహ్నము పాశ్చాత్య పాఠశాలల బాలురు వచ్చి మైదానములపై నున్నవారిని చేరిరి. వారికి ఫలాహారములు ఇవ్వబడెను. సుమారు 4 గంటలకు జరుగు ప్రారంభింపబడి అది ముగిసిన వెనుక వాటిలో జయ సుంధర బాలురు ఆర్పి బి.వ.పు.గారు బహుమతుల నిచ్చిరి.

పాఠశాల వర్తంతి:—కోనతల్వరముపేట హిం దూబాలికాపాఠశాల 4 వ వర్తంతి మహోత్సవము గత శని వారము సాయంత్రము లాటిమంజులమున రావు సాహెబు లెవల కన్వెన్ షన్లుగారి యధ్యక్షత క్రింద జరుపబడెను. సభామండలము చక్కగ నలంకరింపబడెను. అనేకమంది స్త్రీలు పురుషులు సభ నలంకరించిరి. ప్రవిధభాషలో కూ గొప్పదన పుట్ట పాటతో మధ్యము ప్రారంభమయ్యెను. పిమ్మట పాఠశాలా బాలికలు స్వల్పావధియ ము నాటక మును ప్రదర్శించిరి. సభాభ్యులు స్త్రీవిద్యకుగూర్చి వహించిన శ్రద్ధకుగూర్చి తనతాము మొదలియారు గారు వర్తముగ ముచ్చటించి వెనుక పాఠశాలా ప్రభుపాపాధ్యాయులు గారి సంవత్సరము పొడుగున గావించిన కార్యములను వివరిరి. పాఠశాల భవనలోపము లెప్పు మరేలోపమును తేగం దున ఉపాధ్యాయులు సమర్థులను విరాళములనిచ్చుని కోరిరి. విద్య బాలికలకు బహుమతులు పంచివెట్టబడెను. పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు జయప్రదముగ గావించిన కార్యములకు సభాభ్యులు ప్రశంసించి పిమ్మట బాలికలు బహుమక్కగ ప్రదర్శించి హోలా పండుగ నాటకము తమమన సభ్యుల తమ తాము ఆనందము కలిగించినవని పి. పోసారధి నాయ గురూను మోపుదు, సభాభ్యులనికి శుభవము లాచరించిరి. వివర ఉత్సవము ముగిసెను.

మైసూరు మహారాజుగారు:—మైసూరు మహారాజు గారు ఆర్. హెచ్. కేంబెల్ వి.సి.ఎస్, సి. బి. ఇ, గారి లోగూడ బెంగళూరునుండి మైసూరు నగరమునకు వెళ్లిరి.

దొంగయా ప్రిని పుచ్చుకొనినవారికి శిక్ష:—బెంగళూ రు రెసిడెన్సీలో వెలిగింపబడుచుండిన విద్యుచ్ఛక్తి దీపపు బుడ్లను గొన్నట్టిని ఎవరో అపహరించి వాని సొక సారాయి దుకాణము వానికిని, వైసికిలు బండ్లు మ రామత్తుచేయు నుపు వానికిని విక్రయించిరి. దొంగతనము బయలుపడిన వెనుక సారాయి దుకాణదారునకు 3 వారములును రెండవవానికి 2 వారములును కఠినశిక్ష విధింపబడెను.

దొంగతనము:—బెంగళూరులో వైసికిలు ఆఫీసులో వై సికిలు బండ్లను చూచుటకు నియమింపబడిన పి. రావుల్లు అను నతనికి వైద్యపు మేజరుగారు 67 రూ॥ ల చెక్కునిచ్చి దానిని మార్చుకొని రమ్మనిరి. వాడు రూపాయలు పట్టుకొని ఆదివారమున మేజరుగారి యొద్దకు పోలేడు. వాడు మరునాడు ఆఫీసునకు పోవునప్పటికి రూపాయ లేనియని మేజరుగారు వానిని ప్రశ్నించిరి. ఇంటియొద్ద విడచితిని చెప్పి కొన్ని నిమిషములో నెలపుపుచ్చుకొని రూ॥ లను తెచ్చుటకు వాడు ఇంటికి వెళ్లెను. తిరిగి ఆఫీసుకు వచ్చుట జాగ్రత్తనందున మిల టరీ పోలీసువారు వానిని పట్టుకొని ఖయదునందుంచిరి. ఖయ దులోనుండగ నతడు విషమును తిసెనుగాని మరిణించలేదు. అతడు బ్రతుకుట దుర్లభమని కయ్యయ్యలు చెప్పిరిని తెలియు చున్నది.

మదరాసు కార్పొరేషను నోటీసు. 918

1917 సం॥ అక్టోబరు 16-వ తేదీ మంగళ వారము సాయంత్రము 5-15 గంటలకు రిప్పర్ బిల్లింగులో మదరాసు కార్పొరేషనువారి జనరలు మీటింగు జరుగును. ఆ మీటింగున ఈ క్రింది విష యములు పరిష్కరించబడును.

- (1) ఏ. జే. లీచిగారిని మరల కమిషనరుగ నియోగించుట.
- (2) కార్పొరేషనువారి విచారణకై 1917 సం॥ సెప్టెంబరు 14,28 తేదీలను స్టాండింగు కమిటీ వారు నివేదించిన విషయములనుగూర్చి యోచించుట.
- (3) పోషాము, బ్రాడ్వే, ఎర్రబాలు చెట్టిపీఠులు కలియుచోట కార్పొరేషనువారు విక్రయించిన భవనమును గూర్చి కార్పొరేషనువారు చేసికొనిన తీర్మానమును మరల యోచించుట.
- (ఎ) గిండి కార్యాలయమువారు మునిసిపలు సీటి పరిస్థితులను గూర్చి చేసిన నివేదనమును ప్రకటించవలయునని కే. సి. దేశికాచార్యులవారు తీర్మాన మొకదాని నుపపాదించెదరు.
- (బి) రిపర్ బిల్లింగునుండి గవర్న మెంటు పోషాఫీసును తీసివైచి ఇంకొక స్థానమునకు మార్చు వలెననియు 1916-17 రిన్నెజుడు ఎప్రి మేటును తయారుచేయవలయుననియు సెల్లా గురుస్వామిసెట్టి గా రొకతీర్మానము నుపపాదించెదరు.
- (సి) కమిషనరుల నెన్నుకొను 2,4,7 సూత్ర ములను సవరణ జేయవలయుననియు.

పూర్వమువలె నగరమందంతటను వడపోసిన నీటినే సప్లయ చేయవలెననియు. కలరావ్యాధి గ్రస్తుల చికిత్సార్థమును ఈ అంటు వ్యాధివలన పీడితులైన వానిని వేరేయి మ కాములలో నుంచుటకును ఏర్పాటులు చేయ వలెనని రా॥ బ॥ ఎఫ్. సి. రాజగోపాలాచారి యారుగా రొకతీర్మానము నుపపాదించెదరు. తా ముపపాదించ దలచుకొనిన తీర్మాన మును మునిసిపలు ఆఫ్ఫీ 76 వ సెక్షను ప్రకారము ప్రెసిడెంటుగారు వలదని నిరాకరించిన ఉత్తరు వును గూర్చి రా॥ బ॥ జి. నారాయణస్వామిసెట్టి గారొక తీర్మానము నుపపాదించెదరు. మదరాసు కార్పొరేషను } జె. సి. మొలోని, అక్టోబరు 6-10-17 } ప్రెసిడెంటు.

మదరాసు అండు సదరక్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ

లి మి టె డ్. (ఇంగ్లాండు కంపెనీతో చేర్చబడినది.) ప్రకటన 917

గుంటూరు - తెనాలి యినువదారి. గుంటూరు తెనాలి యినువదారిలో నున్న రైలుస్టేషనులకు (అనగా వేజండ్ల, సంగంజాగర్ల మూడి) ప్రయాణికులుగాని, సామానుగాని పోవు టకు వీలులేదు. ఫానిన రైల్వేస్టేషనులకు కూడ టిక్కెట్లు ఈయబడవు. వైనిబంధన లన్నియు తక్షణమే అమలులోనికి వచ్చును. గుంటూరు- తెనాలి యినువదారిమీద నున్న ఎం. ఎస్. ఎం. యినువ దారుల స్టేషనులందు గూడ 10వ తేదీ నుండి సా మానుగాని ప్రయాణికులుగాని పోకూడదు. గుం టూరు లేక తెనాలినుండి వేజండ్లకు గాని సంగం జాగర్లమూడికిని సంగంజాగర్లమూడి నుండి తెనా లికి గాని గుంటూరుకు గాని సామాను, ప్రయాణి కులు 20 వ తేదీవరకు పోవచ్చును. 21 వ తేదీ నుండి ఈయినువదారి కాలనిర్ణయము లేకుండగ మూయబడును. సామాను ప్రయాణికులు పోవు టకు వీలులేదు.

Burma Young Buddhist Conference.

Conference Abhors German Atrocities. RANGOON, October 7. At the final meeting of the All Burma Young Men's Buddhist Association conference at Pyinmana the following among other resolutions was unanimously carried and resolved that it be telegraphed to the Govern- ment. "That this Conference views the inhuman acts done by the German both on land and sea in the present struggle with deep abhorrence and therefore resolves to render all possible help in the cause of our benign Government's success.

UNITED PROVINCES Ganges Canal Work At Hardwar.

At Hardwar Government's Decision. ALLAHABAD, October 7. The United Provinces Government has communicated to the All India Hindu Sabha its decision on the memorial regarding Ganges Canal works at Hardwar. The Council or Sabha among other things had asked the Lieutenant-Governor to abandon construction of the canal head- works at the head of the new supply channel above Hakipairi. The Chief Secretary replying to the memorial said the question whether the works now under construc- tion at Hardwar were likely to reduce sanctity of that place and the river Ganges in the eyes of Hindus were carefully considered by the Lieutenant Governor in 1914, when His Honour visited Hardwar and held the conference attended by H. E. the Maharajah of Jaipur and representatives of Hindu opinion. At the conference requests of the Hindu community were considered and the Lieutenant Governor announced his decisions on the points raised which were accepted by the gentlemen attending the conference as a satisfactory settlement of difficulties of Hindu community in regard to the effect of the new works. Misconceptions which have arisen regarding some of the objections were then explained by the Chief Secretary who remarked His Honour does not desire to indulge in controverting those passages in the memorial which he cannot accept as correct. Hindu representatives who came to Hardwar in November 1916, specifically disclaimed any suggestion of bad faith by the Government or Irrigation officers, but the Lieutenant-Governor accepts the contention that the purport of settlement arrived at in 1914 was not previously understood by some of them, and various conclusions were arrived at a further conference in December last which was attended by a number of Ruling Chiefs and representatives of the Hindu community. The under- standing then arrived at is to be taken as supplementary to the agreement of 1914 which remains in force. The question of Narora was expressly left out of consideration and will be settled later.

The Riots in Behar.

BANKIPORE, October 7. Complaints of the plunder of Mohamedan inhabitants of different villages continue to reach Arrah. Railways and public buildings are specially protected. In connec- tion with the disturbance, several arrests have been made and among these are some prominent local Hindu Zamindars. It is feared that there has been some casualties. No official statement has yet been issued.

Viceroy's Visit to Bombay.

BOMBAY, October 7. A Bombay Press Communique states:-His Excellency the Viceroy has intimated that as at present arranged, Mr. Montagu will accompany him on his visit to Bombay. Persons and associations wishing to have an interview or present addresses are asked to communicate their wishes to the Local Government before the 15th November.

THE GREAT WAR

TELEGRAMS.

Success of British Arms Assured

General Smuts' Great Speech on War Situation

GREAT BRITISH VICTORY IN WEST

Enemy Thoroughly Defeated

BELLS OF WESTMINSTER RUNG : JOY IN BRITAIN

[Reuter's Agency]

Great Britain

THE MILITARY SITUATION.

General Smuts' Comprehensive Review.

Failure of Submarinism.

Britain's Present and Future Air Policy.

LONDON, October 7.

General Smuts was the guest at a luncheon given in the Connaught Rooms by the Presidents of the Chambers of Commerce of the United Kingdom to-day. General Smuts, who met with an enthusiastic reception, in the course of an important pronouncement, said that the people of this country and of the whole of the Empire deserved to be taken into the confidence of their political leaders. They had cheerfully shouldered immeasurable burdens, and their spirit after three years of the greatest strain remained unconquerable. The magnitude of their performance increased with time, and when the last blows of this great war come to be struck against the enemy he was sure that the heaviest would be those coming from this society of nations which we called or mis-called the British Empire. He felt sure that the present war situation was clearing up and the issue was no longer in doubt. He has expressed the opinion recently to a French newspaper that the Germans were already beaten and their rulers knew it. That was his conviction, and it laid on us the clear duty of relaxing no effort and sparing no effort to continue to make good and reach our goal. The terrible odds we had been fighting against during the early part of the war were being reversed, and it was not for us to become weary now when the great goal was looming in sight. A most important aspect of the war situation to-day was the economic situation, but he must leave that over for some other occasions.

Germany's Greatest Mistake.

General Smuts said he proposed to take the Germans on the ground on which they were strongest and on which they had challenged the world and calculated that success would be certain. He meant their purely military fighting power. That is a wrong ground, and in showing it they have made the greatest mistake in their history, for this is far more than a military war, and its decisions will more and more depend on political, economic, psychological, and other non-military factors. But let us look at the matter from a German angle and see how the purely military situation stands at the beginning of the fourth year of war. With one or two exceptions the enemy is everywhere on the defensive and everywhere slowly retiring before us. This movement is necessarily slow from the nature of the new form of warfare which requires enormous transport of heavy artillery and mechanical apparatus of all kinds. But even the advance of a mile by us inflicts tremendous enemy losses comparable to those sustained in great battles in former wars. Such losses and defeats are now continually inflicted on the enemy. Take the Western Front where the flower of the German army is gathered. One continuous retirement has been proceeding from the summer of last year, very slow but very sure—Verdun, Champagne, Vimy, Arras, Messines, Langemarck, Westhoek, Zonnebeke. On that almost immovable line German manhood is bleeding to death, and a tragedy of slaughter is being enacted, which is probably unparalleled in the world's history. You need not advance to the Rhine to defeat Germany. One strip of country is as good as another as long as they will only stand. Believe me that long before the Rhine is reached, Germany will have sued for peace. Our military predominance on the western front is no longer questioned. Remember that the issue of military predominance is the very one on which the Germans challenged the world in August 1914.

Italian and Mesopotamian Successes.

General Smuts then touched on Italian successes, and the operations on the Turkish front where he said the ever victorious General Sir Stanley Maude, had struck stunning blows on the Euphrates and captured Turkish divisions now and when the temperature cooled and fighting on the Turkish front became possible we might look forward interestedly to developments. There would quite possibly be a keen struggle, but in the end Turkey will find that she is not going to be saved by her German masters from further humiliations and defeats.

Most Fatal German Blunder.

The enemy had singled out one opponent for offensive blows, namely Russia, and he was not sure that from the point of view of far-sighted policy, this was not the greatest and most fatal of all German blunders. For in striking

ing Russia she is striking one who like herself was an autocracy, but has received a new consciousness from sufferings of this terrible war, one who has reached some inward crisis of the soul, like Saul on the way to Damascus, and is now being led blindfold, incapable of offensive action. Russia is a woman labouring in childbirth and Germany is choosing the moment to strike her down. Whatever the strict rights of the case may be the spirit of history will never forgive her. Liberty, which is being painfully born in Russia, will rise and vindicate Russia in the coming generations, and she will become the most implacable enemy of future Germany.

The Military Situation.

This is the military situation. The Central Alliance is everywhere beaten and retiring except in Russia, and you must add to their military danger the exhausted and demoralised internal conditions of which there is no manner of doubt and the spectre of a bankrupt future, and then you can see that the end is no longer uncertain.

The Submarine has been Beaten.

All hope for Germany is now centred in the submarine, but these hopes are also illusory. Whatever the dangers of submarine it has ceased to be a decisive factor. Take that from me as a bedrock fact. Published figures show that the submarine is being fought with rapidly increasing vigour and success, and what with diminishing losses and our rapidly expanding shipbuilding programme we confidently look forward to the time when our tonnage will be on the increase in spite of the submarine. It is useless to conceal that there was a time when we felt very anxious about the submarine, but that time is past. The submarine has been beaten by the silent heroism of the Navy and the Mercantile Marine, and deeds have been done on the seas so astounding that details cannot be published until the end of the war. I feel sure that the future will appraise this aspect of our naval effort at its true value.

Hostile Air Raids.

Defeated on the battlefield and buried in the submarine campaign, the enemy is now in impotent rage, more and more striking at us through our non-combatants. Aerial warfare against the defenceless is the new weapon, and I venture to predict that this weapon will not only fail, but will prove a terrible boomerang to the enemy.

General Smuts recalled how the Zeppelin raids which were more dangerous than aeroplanes had been frustrated, and also the frustration of aeroplanes day attacks. Now the enemy had turned to night attacks, and it was possible that these attacks would continue and conceivably increase in the future. However, they were not discouraged and had set about the aerial defence of London along somewhat novel lines with a great measure of success. London within the past week had been visited repeatedly by at least twenty machines nightly, and yet only one or two had generally succeeded in penetrating the defences. He reassured the public that nothing would be left undone more completely to protect the nerve centre of the Empire, and eulogised the calmness and heroism the vast bulk of the population had displayed under most trying experiences. He derided mendacious German versions of raids, and pointed out that many times more people were killed and injured in bus accidents than in these air raids.

Britain's Aerial Policy.

I think however there is a little too much lightheartedness. Nothing can be wider of the mark than the distractions reaching Germany and buoying up the people with the false hope that raids are undermining our national moral, that London has the jumps and is being converted into a heap of ruins. All will be well if all do their duty. Our air policy has been entirely different from that of the enemy. Our main constant object has been to obtain and maintain military predominance in the air on various fronts and bomb only military objectives. Since 31st July we have been fighting a great battle in Flanders which has meant a great simultaneous struggle in the air. On the Somme we completely mastered the enemy in the air. Consequently he made the greatest effort to prevent a repetition of that by the concentration of a great many aeroplanes against us from other fronts. We started bombing with heavier than our machines. The enemy followed us but has caught us up. Enemy bombs on French towns and troops behind the lines are doing far more damage and causing heavier losses than we have suffered in England. On the other hand our bombing is far heavier and is causing far greater losses behind his lines. Last month our naval and military aeroplanes dropped 206 tons of bombs behind the enemy's lines. During the same period enemy dropped four and half tons of bombs on London. In that month we bombed him on twenty-three days and nineteen nights chiefly great aerodromes like St. Denis and Gontrode where

Goihas are housed, setting fire to hangars and sheds, damaging machines, and pitting aerodromes with shell holes. We also bombed his bullets, trains, transports, and railway stations causing very heavy losses. In London during September our air losses were fifty-one killed and 247 injured. Hitherto we have avoided using the aeroplane as an engine of destruction and terrorism against enemy civilians.

Germany's Ruthless Air Policy.

On the contrary the enemy since the beginning has devoted his air-craft to all kinds of non-military uses. With Zeppelins, now with aeroplanes he is conducting a campaign of ruthless and pitiless terrorism against undefended towns and populous centres, which have no direct military value. Indeed one is forced to the conclusion that the Germans in these raids are avoiding military objectives there is no indication that they are trying to strike buildings or works of real military importance. Invariably they attack the residential quarters of London not its outside arsenals or fortifications or even its docks. The object of this calculated brutality has been twofold. In the first place to strike terror into the heart of civilians and destroy their moral by every possible means; and secondly to force us to take back machines from the front for the defence of London and other home defence. In both they have failed miserably. There is not in London or England a single machine taken from the front for home defence. The national temper instead of weakening is hardening under the strain of these terrors and atomisations. If the Germans understood the psychology of this people they would have no doubt about the results. Cowards become more cowardly under threat of danger, brave men and women only become more determined and the people of London are now thinking less of peace than ever before. Meanwhile a very bitter temper is growing up in this country, a temper which the Government will have seriously to reckon with in setting our future air policy, and I am sure the English will not be to blame for any further intensification of the horrors of war.

The Adoption of Air Reprisals.

We are dealing with an enemy whose culture has not carried him beyond the rudiments of the Mosaic law, and therefore we can only apply the maxim of an eye for an eye and a tooth for a tooth. Consequently we are now most reluctantly forced to apply to him his own bombing policy having no longer any choice in the matter under the circumstances. I wish to emphasise two points, hoping that they will be remembered when it is found that my words are not bluff. The first is that we did not begin this business of bombing populous centres. The enemy began it as he began the use of poison gas and many other contraventions of International Law, and we were reluctantly forced to follow suit after a long delay which severely tried the patience of the British people. The second point is that I regard these developments or the art of war as utterly bad and immoral, and while I do not fear them yet I should definitely prefer both sides to desist from cruel practices. We shall endeavour to avoid the German abominations, sparing so far as humanly possible the innocent and defenceless in our air offensive against the military and industrial centres of the enemy, but it is inevitable that in an extended aerial offensive towards the enemy into which we are forced they will also suffer to some extent. This war is already cruel and horrible beyond any in the known history of mankind and its sorrows and anguish are slowly breaking the hearts of humanity. It is almost unbearable to think that another chapter of horrors must be added to the awful story, but we can only plead that it has not been our doing, and the blame must rest on the enemy who apparently recognises no law human or divine; who knows not pity or restraint; who sang "Te Deum" over the sinking of the "Lusitania," and to whom the maiming and slaughter of innocent women and children appears to be a legitimate means of warfare. In the face of such abomination it is not for us meekly to fold our hands. We can only fight to the uttermost for the ideals of human civilisation which I feel convinced will triumph in the end.

Stirring Call for Unalterable Determination.

In his peroration General Smuts said that without being an optimist and with a full appreciation of the obscurities, uncertainties, and dangers surrounding us, he believed that essentially and in the deepest sense the war was won and that military, moral, and economic forces which would prove invincible were marshalled to-day against the German autocracy. But many a battle had gone wrong during its last half hour, and many a victory had been forfeited and lost through indecision, wavering and loss of nerve at the end. What is required of you is unalterable determination to hold on and see the struggle through in the conviction that this is Armageddon in which the power of militarism must be slain for ever more and it is not only our duty, but our right and privilege to fight to the uttermost to secure victory. (Loud and prolonged cheers.)

Lord Sydenham's Outburst.

Release of Mrs. Besant.

A Blow to Good Government.

LONDON, October 7.

A letter from Lord Sydenham in the "Times" recapitulates the circumstances attending the release of Mrs. Besant and adds that the real issue is not alone whether a Provincial Government acting with a full knowledge in a matter directly affecting their responsibility ought to be overruled but whether the authority of the Government generally is to be maintained by making concessions to the demands of a small minority of irreconcilables. A blow has been struck against all Government in India. Russia provides an appalling object lesson of the results of the lapse of Central Authority and dangers of such lapse are even greater in India.

Teak Sales Prohibited.

LONDON, October 7.

Dealings in Teak in the United Kingdom are prohibited except by license.

TELEGRAMS.

Tea Sales.

Good Demand.

LONDON, October 7.
At the public tea sales this week demand continued strong and maximum prices were freely paid. Ceylon teas in class ruled dearer. Inferior Indian descriptions were rather neglected. Next week's advertised auctions comprise 9,924 packages of Indian and 14,713 of Ceylon Tea.

The Silver Market.

Lower Prices Favour Indian Government.

LONDON, October 7.
Messrs Montagu's report says the silver market has been inert and prices have again been retrograde in the absence of important buying orders; the return of prices to a lower level favours the Indian Government which is undoubtedly in a position to use large quantities of silver when it can be advantageously secured.

America

Count Luxburg Leaves Argentina.

LONDON, October 7.
BUENOS AYRES.—Count Luxburg has departed incognito; some say he has gone to Paraguay and others that he has embarked on a Spanish vessel without a safe conduct.

Count Luxburg Embarks for Spain.

LONDON, October 7.
BUENOS AIRES.—Count Luxburg has embarked for Spain.

Peru Congress and Germany.

LONDON, October 5.
LIMA.—The Congress has voted almost unanimously in favour of severing relations with Germany.

Peru and Germany.

Relations Broken Off.

LONDON, October 7.
LIMA. Passports have been handed to the German Minister.

Rupture of Relations with Germany Announced by Uruguay.

LONDON, October 7.
MONTEVIDEO.—A Presidential Decree announces rupture of relations with Germany. Passports have been handed to the German Minister.

LONDON, October 6.—ROME.—Mr. Roosevelt has been invited to visit the Italian front.

Seventeen Billion Dollars for War.

LONDON, October 7.
The Press Bureau says:—The American embassy states that the Congress since April, has voted seventeen billion dollars and authorised contracts for two and half billions more. The bulk of these sums is for war purposes including loans to Allies amounting to seven billions.

Enemy Submarine Sunk by American Destroyer.

LONDON, October 7.
WASHINGTON.—The Navy Department has published a story of how after an exciting fight an American Destroyer sank a submarine by bombs in European waters. The British Admiralty has sent a letter of appreciation.

German Submarinism.

A Raider's Mischief.

LONDON, October 7.
WASHINGTON.—The Navy Department in a despatch from Sanca announces the arrival of an open boat containing the Master of an American schooner. He related that the German raider "Seeadler" was stranded and abandoned on Lord Howe Island on August 2nd. The Commander and crew of the raider seized a motor sloop and a French schooner which they armed and put to sea. The "Seeadler" left forty-seven victims of its submarinism on the island in a destitute condition.

Insurance Rates Reduced.

For American Steamers Traversing the War Zone.

LONDON, October 7.
WASHINGTON.—The Congress has adjourned owing to the effectiveness of the allied method of destroying submarines. The United States Government War Risk Bureau has reduced insurance rates for American steamers traversing the zone by one fourth.

The Red Cross Portrait.

President Wilson Gives Sitting.

LONDON, October 7.
It is stated that President Wilson is giving sittings to Mr. J. S. Seargent for the British Red Cross portrait, for which Sir Hugh Lane paid ten thousand pounds at the Red Cross Sale at Christie's last year.

U. S. Makes Effective Provision for War.

LONDON, October 7.
WASHINGTON.—President Wilson has sent a message to Congress at the closing of the Session announcing that the needs of the Army and Navy have been met in a manner assuring the effectiveness of American arms and that the war making department of Government has been equipped with powers necessary to make the action of the nation effective.

German Machinations Exposed. Revelations Regarding Peace Propaganda in France.

LONDON, October 7.
WASHINGTON.—Documentary proof of the activities of M. Belo and the machinations of German diplomacy is furnished by cables between Count Bernstorff, the Ambassador in Washington and Herr Von Jagow, German Foreign Minister in February, March, and May 1916, which are now published by the State Department. Count Bernstorff on February 26th cabled Herr Von Jagow that he had received trustworthy information concerning the political action of one of the enemy countries which would bring about peace. He added that one of the leading political personages of the country in question was seeking a loan of one million seven hundred thousand dollars in New York for which security would be given. He was forbidden to give the name but thought the affair was of the highest importance and asked that money be cabled immediately. Herr Von Jagow on February 29th replied "I agree to the loan but only if peace action seems to you really a serious project. The provision of money in New York being at present extraordinarily difficult for us if the enemy country is Russia have nothing to do with the business as the sum is too small to have a serious effect there. The same applies to Italy where it is not worth while to spend so much". Count Bernstorff on March 5th cabled to Jagow instruct the Deutsche Bank to hold nine millions marks at the disposal of the representative of the Deutsche Bank in New York.

Count Bernstorff on March 20th cabled to Herr Von Jagow "Advise the German Minister in Berne that someone desiring to establish relations with the German Foreign Office will call giving the passwords 'Sancti Zegis'". Count Bernstorff added "The intermediary further requests that influence be put on our press to pass in silence the challenge in the political situation in France so that things may not be spoiled by German approval". Herr Von Jagow on May 31st wired to Bernstorff "The person announced in your telegram to March 20th has not yet reported at Berne. Is there any more news of Belo on your side?" Belo is a French journalist at present under arrest in Paris for accepting German money for peace propaganda in France.

U. S. & Neutral Shipping.

LONDON, October 7.
WASHINGTON.—The Government has decided to refuse coal to neutral ships carrying supplies from South America to northern European neutrals unless their cargoes are inspected in American ports.

Canada

OTTAWA.—Indians of Ontario in Grand Council have voted down by a large majority a proposal to ask for exemption under the Military Service Act.

Russia

The Democratic Conference. To Work for General Peace.

LONDON, October 7.
PETROGRAD.—The Democratic Conference has passed a resolution by 838 votes to 106, instructing the executive to constitute a strong revolutionary authority which shall actively work for general peace. M. Kerensky in a speech in Committee prior to the Conference's rejection of the Coalition dwelt on the danger of an exclusively Socialist Ministry and said that only a Coalition Government could save the country. If the Conference decided otherwise he would resign.

Coalition Cabinet Approved.

LONDON, October 7.
PETROGRAD.—Interviewing M. Kerensky the delegates of the Democratic Conference abandoned the idea of an exclusively Socialist Cabinet, and M. Kerensky confirmed that the Government approved the formation of a Provisional Parliament. Subsequently M. Kerensky requested the Moscow representatives to come to Petrograd to help in the reconstruction of the Cabinet. It is understood they will be allotted four portfolios.

Russian Democratic Conference.

Questions Regarding Constitution & Coalition Government Settled.

LONDON, October 7.
Members of Government, Representatives of Moscow Industrial Classes, Delegates from Democratic Conference, and Cadets conferred from five on Friday afternoon till three on Saturday morning and reached an agreement regarding the constitution of the Coalition Government.

Elections for Preliminary Parliament.

LONDON, October 7.
PETROGRAD.—Although the elections for a Preliminary Parliament are incomplete its sittings have begun and M. Tchaidze has been elected President. A committee of six of the Preliminary Parliament has been instituted. It includes two Ex-Ministers and two Maximalists.

The Korniloff Affair.

LONDON, October 7.
The Cabinet Council has issued a semi-official statement, saying that the Korniloff affair is on the eve of a favourable solution.

Korniloff Enquiry.

Charge of High Treason may be Abandoned.

LONDON, October 7.
The Newspaper "Novaya Svyaz" states that owing to facts elicited at the Korniloff committee of inquiry, charge of high treason may be abandoned. It is stated that Government ordered the despatch of the third cavalry corps to Petrograd and gave instructions that all Korniloff's orders should be carried out.

Strike May be Averted.

LONDON, October 7.
The Vladikavkaz Railway which is an important system with other lines, has decided not to participate in the strike and it is hoped that the strike may be averted at the eleventh hour.

The Revolt at Tashkent.

Situation Becomes Worse.

LONDON, October 7.
The situation at Tashkent has suddenly become worse. The local Council of Workmen and Soldiers' Delegates learning that a punitive expedition was en route proclaimed a general strike. The Government has established a state of war.

Rumania

Bulgaria and Rumania.

Separate Peace Offer Rejected.

LONDON, October 7.
A telegram from Jassy states that Bulgarian emissaries in Switzerland got in to touch with Rumanian delegates inquiring into the condition of Rumanian prisoners and made proposals for a separate peace between Bulgaria and Rumania. The proposals were rejected with contempt.

Germany

The Pan-German Party.

Lively Discussion in the Reichstag.

Dissatisfaction with Government Policy.

LONDON, October 7.
AMSTERDAM.—A telegram from Berlin says:—There were scenes of disorder in the Reichstag debate on the interpellation of the Socialist, Herr Landsberg concerning Admiral Von Tirpitz's new "Fatherland" party. Herr Landsberg declared that the new party was a pan-German institution whose leaders utilised war profits to buy up newspapers for the purpose of influencing public opinion with the object of securing bigger dividends. He accused the War Minister, Herr Von Stein of supporting the party's agitation against the Reichstag's peace resolution and called on the Chancellor in his own interest to repudiate the pan-German agitation. Herr Landsberg described how clergymen and officials intimidated civilians and how officers, by speeches and pamphlets carried on the propaganda in the army on behalf of the "Fatherland" party.

Herr Von Stein replying declared that political agitation in the army was prohibited. Cries of "no no" whereupon the President threatened to suspend the debate.

Herr Von Stein continuing said the Army hungered for intellectual nutriment and the soldiers must be enlightened about enemy lies and the difficulties at home. Therefore the army command had provided lectures, plays, cinemas, pamphlets and newspapers because the will to victory must be maintained.

Herr Hefferich explained that Dr. Michaelis was absent because he was burdened with work and this was not a political debate. The Socialists wanted the Chancellor to excommunicate the "Fatherland" party. Interruptions took place here and Herr Hefferich exclaimed "If that is not true I will waste no further words. If you have no confidence in the leaders of the army and the government" shouts of "no" drowned the remainder of the sentence. Herr Hefferich after a pause said there was no object in continuing speaking and resumed his seat. The debate was adjourned till Monday.

Grave Epidemics.

LONDON, October 7.
A correspondent on the French front says that the correspondence of German prisoners is full of details of the spread of dysentery and hunger typhus in Germany. The former especially is ravaging in Berlin, Cologne, Wiesbaden, Stettin and other large towns and has necessitated the closing of barracks and cinemas. Professor Abderhalden lecturing at Leipzig, referred to the appearance of berry-berry and scurvy and the great increase of tuberculosis.

A German Chief of Air Captured.

LONDON, October 3.
Count Von Meyer, Chief of German Black Sea Air Service has been taken prisoner in a daring raid by Russian scouts.

France

A French Deputy Arrested.

For Proving a Traitor.

LONDON, October 7.
PARIS.—The Deputy M. Turmel has been arrested after some weeks investigation of charges of trading with the enemy in consequence of discovery of Swiss bank notes to a large amount in M. Turmel's residence. The French Newspapers have been alleging that M. Turmel sold to Germany details of the secret session of the Chamber. M. Turmel replied that the money was connected with cattle transaction.

Allies Commandeer Swedish Ship.

LONDON, October 7.
STOCKHOLM.—Sweden is protesting to the French and British Governments against the exercise of an old international rule by which they have requisitioned ten Swedish vessels for military purposes.

TELEGRAMS.

China

Japanese Loan to China.

LONDON, October 7. PEKIN.—The Bank of Communications has concluded a loan of twenty million yen from three leading Japanese banks on the security of Government bonds. The loan will be used for the reorganisation of bank which will employ a Japanese adviser nominated by lenders who will have preference if further loans are required.

British Front

New British Offensive.

Great British Victory.

Big German Attack Forestalled.

LONDON, October 4. Reuter's special correspondent at the British Headquarters says:—To day is already being proclaimed as one of our greatest victories since the Marne, and really it seems that the battle which raged across the Menin Ridges has gone brilliantly. The Germans are scattered and shaken. Prisoners are streaming back in hundreds. Many show no signs of fighting, but a large proportion are wounded. Officers are all very depressed and agree that it has been a disastrous day for Germany. Never have our troops fought more superbly. But another factor contributed to our success. We forestalled a big projected attack with the object of recovering the Zonnebeke Ridge. No less than five divisions had been brought into position for this purpose. It is stated that their attack was fixed for seven o'clock and ours was launched an hour earlier and this was the enemy's undoing. Our terrible curtain of fire swept over the assembled masses of German assault divisions, and the slaughter is described as the worst of the war. Flesh and blood were unable to continue to face such an ordeal, and when our attacking waves advanced the Germans in many places were already bolting like dazed rabbits. The answer of our walking wounded to the question whether they saw any Boches was almost stereotyped. "Only their backs unless they were wounded." Up Broodseinde Ridge surged waves of khaki and that commanding spur of bitter bygone memories was once more in our hands.

Our troops felt they were irresistible and the officers' great difficulty was to restrain them. German artillery did its best to check the disaster, but a thin drizzle narrowing visibility to a few hundred yards handicapped their artillery as well as ours. It was an infantryman's battle more than any previous fight since the British army assumed the offensive, with rifle and machine guns as the principal weapons. The bayonet scarcely came into play at all, for the Germans seldom allowed our lads to get to grips. Here and there they made a stand in concrete works, but the crushing defeat of their own attack before it was launched seemed to have shaken them. Nearly all along the line I hear that the Germans are withdrawing their guns. We shall probably never hear the truth about the German losses this day, but it is certain that they run into many thousands. Our casualties were again relatively light.

The King's Congratulations.

LONDON, October 7. The King has telegraphed to F. M. Sir Douglas Haig:—"The continued success of our gallant troops in Flanders gives me the highest satisfaction, and reflects great credit on your leadership, and the efficiency, courage, and endurance of all ranks."

To Celebrate Haig's Victory.

LONDON, October 7. The bells of West Minister were rung at noon yesterday in honour of F. M. Sir Douglas Haig's victory. Sir Manningham Buller on behalf of the British Empire League, writes to the Press suggesting that bells should be rung and flags displayed throughout the country.

German Resistance Less Dogged.

Incidents of the Fighting Described.

LONDON, October 7. Reuter's correspondent at Headquarters wiring this evening, says:—"The entire operation yesterday went like clockwork." In its salient features it was very similar to its great predecessors in this region, but while the resistance of the German troops was probably less dogged on the whole, mainly owing to their prepared defences being fewer, the enemy artillery fire was most intense. Our troops experienced machine-gun fire during the advance, but pillbox resistance seems to have been half-hearted, judging from the extensive rounding up of machine-guns in the places. While many German counter-attacks on a small angle were easily dealt with by artillery, some swelled to formidable proportions, particularly in the neighbourhood of Reutel, where between three and seven yesterday afternoon the Germans maintained a very heavy attack from the direction of Bostoeke, flinging up a continuous stream of rose ves, and although our barrage punished these severely, continuous pressure as already reported, slightly sent our line back. Since, however, our men have been consolidating part of Reutel village and as we possess the higher ground commanding Reutel local success here will offer no advantage. Presumably the object was to drive us off the Broodseinde Ridge altogether. Illustrating the degree of enemy losses, some Australians last night counted nearly a thousand corpses on a front of little more than a thousand yards. The Anzacs claim that they yesterday established a record in the number of prisoners compared to any unit of corresponding strength. They found seven Boche officers crouching in one shell-hole, including a battalion commander, the third the Wallabies have taken. From a blockhouse an Australian officer single-handed captured thirty-one prisoners. The New Zealanders fought magnificently, and the way they moved their guns was worthy of a military tournament. During the day German aircraft flew low over our positions, and we brought down at least one with machine-gun fire. In the attack on Poelcapelle we took a terrible toll of enemy. I am told that

the men of the six battalions in the front line were all killed or taken. Two battalions were seen coming down the road presumably reinforcements. They were blown and shot to rags before they could get into action. The tanks rendered excellent service, enabling the Warwicks and other English troops to take two very strong and important points which had been successfully resisting. Several anti-tank and anti-aircraft guns are among our booty. The New Zealanders gave a fine account of themselves attaining excellent results at light cost. It was about their part of line that a young officer of nineteen had an extraordinary escape. A shell burst almost at his feet and killed two orderlies accompanying him. When he recovered from the shock he found his putties had been stripped off by the blast. He was quite uninjured. Both Australians and New Zealanders sometimes went far beyond the limits of the advance prescribed and had to be brought back grumbling heartily that the freedom of infantry tactics should be subjected to the control of artillery barrage. Most German officers taken speak in a most pessimistic tone, talking of Germany's position and prospects most significantly.

Fruits of Victory Held.

Enemy-Counter-attacks Defeated.

LONDON, October 7. Reuter's correspondent at headquarters says the fruits of yesterday's victory have been held. No infantry counter-attacks occurred during the night, demonstrating that the Germans' exhaustion is due to the manner in which their big offensive was devastated yesterday morning and our reception of the enemy's eight counter-attacks yesterday. Five of these counter-attacks were made against a short front north of the Ypres-Menin road and were broken up by artillery. The remaining three were delivered against our new positions near Reutel. Two of these were beaten back, but the third advanced in great strength late in the afternoon, bending back our line slightly, but necessitating, however, only a slight modification of front which has absolutely no bearing upon the general tactical results achieved.

What has been Achieved.

Within a fortnight we have struck the enemy in Flanders three staggering blows on a very vital spot and have sent him reeling back about three miles, mostly uphill. We have taken about nine thousand prisoners and have inflicted casualties conservatively estimated at forty thousand. A better appreciation of these victories is possible if we imagine what we should be thinking and saying if the situation were reversed and the enemy had succeeded in doing to us what we have done to him.

A notable feature of the fighting was the wonderful completeness of the arrangements for rapidly clearing the wounded. In spite of the inclement weather stretcher-bearing was practically finished early in the afternoon as far as the open field was concerned. Among the haul of prisoners is a larger percentage of boys than in any previous battle. One regiment from the Russian front caused a panic by shouting that the English were upon them and bolting.

Enthusiasm in Britain.

Opinions on the Victory.

LONDON, October 7. Coming on top of General Smut's speech F. M. Sir Douglas Haig's victory in the battle of Broodseinde, as this third and probably decisive phase of the third battle of Ypres will be known, has kindled enthusiasm which the country has not known for a long time. Papers are lavish in compliments to F. M. Sir Douglas Haig and his troops on the achievement which they anticipate will alter on the balance the whole result of the year's fighting in the west and prove the turning point in the history of the war. One expert puts the position forcibly when he says the German giant has his head on the coast and feet in Lille, and F. M. Sir Douglas Haig is driving a salient into his stomach and when the whole of Passchendaele Ridge, for which the struggle is now proceeding is secured the giant will be doubled up. It is a formidable position with many little ravines and cunningly hidden guns, but the capture of the high positions from Tower Hamlets to Polygon Wood, threatens to outflank it. Supplementary details of fighting show that the British attack was so unexpected that the Germans ran or were captured in blocks almost without fighting. The advancing British found bewildered Prussians crowding shoulder to shoulder in shallow trenches with bayonets fixed for an attack. Their officers and non-commissioned officers were paralysed by the crushing barrage and handed over their revolvers and ordered the men to lay down their rifles. In cases where a rally was attempted, after the first panic, it was broken with bombs and bayonets and fighting was more open than on previous occasions. The spell of the pill-boxes is obviously broken, the Germans fearing these concrete bunkers as death traps. The ground was generally fairly easy to cross except in the marshy valley of the Stroombeek on the British left where tanks were most useful assisting in the capture of a number of strong points. Prussian guards predominated among the prisoners.

A French Comment.

PARIS.—A semi-official comment on the British victory points out that the Germans knowing the determination of the British to obtain possession of the ridges before Ypres, quadrupled their artillery and brought up division after division and yet were unable to prevent the British advance which has already won positions of decisive importance commanding the road to Lille.

Enemy Surprised.

ALLAHABAD, October 7. A correspondent says that the enemy had not expected another attack for two or three days. Our advance coming in an hour before the moment fixed for an elaborate German attack, crumpled up the enemy's organisation and created a state of chaos. The Infantry of the Guard wandered into the territory of other units and regiments overlapped or were split up. In our first advance from Zonnebeke we had to go up a winding shell-pitted road through ruined houses past a cemetery transformed into a redoubt and a mill similarly treated and across wired trenches newly dug to keep us off Broodseinde, but no serious obstacle was met anywhere in that sector. A number of machine guns were captured in strong parts south of Zonnebeke. The only break in the entire advance was Jost farm near the eastern side of the Polygon Wood but the enemy there is isolated and his retention of the position appears impossible.

One correspondent describes the prisoners taken as a mixed lot. The guardsmen captured were of a good type fit and soldierly, but many detachments consisted almost entirely of youths, many being pale, weak and spectacled. All are very dejected.

The Importance of British Gains.

Whole Enemy Position Jeopardised.

LONDON, October 7. Apart from the loss of dominating positions, Germany on the 4th instant suffered a greater wastage of man power than on any other day in 1917. German communications evade this and endeavour to encourage the people by dwelling on the "restricted British gain of territory." The fact is that the new British positions give big guns command over the stretch of coast from Nieuport to Ostend and jeopardise the whole enemy position in West Flanders. The value of the ground is indicated by one correspondent who says that Bruges is now plainly visible to the British. F. M. Sir Douglas Haig has now won practically the whole ridge which the Germans have been struggling desperately for two months to hold. Keiberg Spur and the isolated height of Moorslaede alone remain in German hands. When they have been ejected from these they will be wholly in the plains with the way open to the British to Roulers and Menin on one hand and on the other hand, Houthuist Forest to Ostend.

Serious Events in Preparation.

German Expert on the Offensive.

LONDON, October 7. AMSTERDAM.—The German expert, General Ardene, writing in the "Dusseldorfer Anzeiger," on the subject of the British offensive, says:—"Serious events also seem to be in preparation at Nieuport. The increasing bombardment of the German sea flank gives food for serious thought."

Artillery Activity E. of Ypres.

Much Aerial Fighting.

LONDON, October 7. A British communique says:—"Our artillery was active all day on the whole battle front. The enemy shelled our new positions on the ridge from Broodseinde southwards but made no counter-attacks."

We have taken 380 additional prisoners.

Our aircraft attacked aerodromes in the Lille area and railway stations at West Rousebeke, Iseghem, and Courtrai. Two tons of explosive were dropped. Enemy aircraft was active. We brought down four enemy machines and drove down three. Five of ours are missing.

Raiding and Artillery Activity.

LONDON, October 7. This afternoon's communique from Sir Douglas Haig says:—"The enemy's artillery has been more active but no infantry action has been attempted. We drove off an attempted raid south of Hollebecq. Welsh troops made a successful raid north-east of Gouzeaucourt joining dugouts and inflicting casualties."

LONDON, October 7. The German wireless communique says:—"To-day's great English attack penetrated only one kilometre deep between Poelcapelle and Gheluvelt. Bitter fighting continues east of Zonnebeke and west of Becelaere."

Great Contest for Certain Points.

LONDON, October 7. The German wireless communique says:—"Hottest points of yesterday's fighting were Poelcapelle, isolated farms, Passchendaele, Crossroads, eastward of Zonnebeke Wood, westward of Becelaere and village of Gheluvelt. Enemy temporarily advanced over this line but was unable to hold ground owing to counter-attacks; and English gain was restricted to a strip of one and a half kilometre in depth between Poelcapelle and Becelaere. We retained Becelaere and Gheluvelt. We repulsed almost everywhere the twelfth French attack in three days against Hill 344."

LONDON, October 7. The British communique says:—"There was considerable cannonading on the battle-front all night. We made a successful raid south-east of Broodseinde, inflicting casualties and taking twenty prisoners. We repulsed an attempted raid south of Ypres-Comines canal. The Leicestershires made a successful raid westward of Cite St. Elie. The weather is showery and colder."

Fighting Hostile Raiders.

Naval Airman's Stirring Narrative.

LONDON, October 5. The following report of a squadron commander in the naval air service reveals the odds cheerfully accepted by British pilots during the air raids on London. He says:—"Flying at eleven thousand feet I saw ten Gothas coming inland. I climbed towards the enemy and engaged one on the right. I fired a hundred rounds into his tail at a hundred yards, hitting his fuselage, and the Gotha began a slow spin. I followed him in order to finish him off, but the gun jammed, whereupon in trying to clear it I got into a fastness spin. On righting again I saw the Gotha drop into the sea. I then landed, and after clearing the gun went up again and caught the Gotha at fourteen thousand feet. I again engaged them from above and below firing two hundred rounds and silenced both guns of another Gotha. I finally ran out of ammunition."

British Warship Torpedoed.

Nineteen of Crew Killed.

LONDON, October 7. The Admiralty announces that the warship 'Drake' commander Captain Radcliffe, was torpedoed on Tuesday off the north coast of Ireland. She reached harbour and then sank in shallow water. The explosion killed one officer and eighteen men. The remainder were saved.

TELEGRAMS.

French Front

French Repulse Raids.

LONDON, October 7.

To-night's French communique says:—On the Aisne front, German raids were repulsed south-east of Chevreux and east of Cerny. On the right of the Meuse our artillery caught and dispersed an enemy concentration in the region of Caures Wood.

Lively Engagement on Meuse.

LONDON, October 7.

A French communique says:—There was a lively engagement on the right of the Meuse, and an enemy group which gained a foothold in our advanced trenches was driven out and the line restored. The French made successful raids at Souain and Regnieville.

Artillery Duelling.

LONDON, October 7.

This afternoon's French communique reports:—Artillery duelling took place in Vauxhaillon, Laffaux, Hurtebise sector and on the left bank of the Meuse notably north of Hill 344 and towards Bezonvaux. We repulsed a powerful raid against Navarin farm in Champagne. Enemy's losses were appreciable.

Mesopotamian Front

British Victory on Euphrates.

General's Reply to Royal Message.

LONDON, October 7.

General Sir Stanley Maude replying to H. M. the King says:—"Your Imperial Majesty's gracious message was received by the troops concerned with loyal enthusiasm and gratitude. All ranks in Mesopotamia are animated with confidence in the future and a firm resolve to prosecute the campaign to a successful conclusion."

Mr. Montagu Congratulates

General Maude.

The General's Reply.

LONDON, October 7.

Mr. Montagu has cabled to General Maude:—"Accept warmest congratulation on your brilliant victory, and convey to Officers and all ranks British and Indian, the admiration which all connected with India feel in the courage and endurance, displayed in securing such a striking success. It is a fine augury for the winter campaign."

General Maude replied:—"We are all most grateful for your kind message. British and Indian troops fighting side by side strove in friendly rivalry to be the first to close with the enemy, and so succeeded in making victory complete and decisive."

Good Work by Indian Cavalry.

LONDON, October 7.

Reuter's correspondent at Masundi wires that the rounding up process in German East Africa vigorously continues. The Germans are abandoning the not seriously wounded telling them to surrender as it is unlikely that they will recover before the conclusion of operations. The fighting is active in land from Kilwa to Lundi. Indian cavalry is doing invaluable work advancing rapidly, throwing out flanking patrols, and destroying many food depots.

African Campaign

Allies Advancing in E. Africa.

LONDON, October 7.

An official communique from East Africa says:—"In the Mberura valley the enemy are retreating towards Nangano, and we are following them up."

British and U. S. Navies.

Cordial Co-operation.

LONDON, October 7.

WASHINGTON.—Mr. Daniels, Secretary to the Navy, in a statement regarding the complete co-operation of the British Admiralty with American naval officers since the outbreak of the war, characterizes the Admiralty's spirit as one of perfect openness, frankness, and co-operation. The Admiralty has given access to every bit of information relating to submarine and has opened every door to Admiral Sims and his colleagues.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

United Provinces

All-India Moslem League.

ALLAHABAD, October 7.

The Council of the All-India Muslim League met last night and passed a resolution electing Mr. Mahomed Ali as president of the next session at Calcutta, postponing the question of passive resistance 'sine die' and fixing an extraordinary meeting of the League at Lucknow to consider representation to Mr. Montagu.

At to-day's meeting the Council passed a resolution praying the Government for the release of Messrs. Mahomed Ali and Shaukat Ali in view of the proved loyalty of Indian Muslims. From the information before them

the Council cannot believe they are guilty of any action likely to endanger public safety and feel they are innocent of the charge against them.

Congress-Muslim League Meeting.

Proceedings at Allahabad.

ALLAHABAD, October 7.

The joint conference of the All-India Congress Committee and the Council of the All-India Muslim League was held here this afternoon under the presidency of Babu Surendranath Banerjee. The president said his first duty was to welcome Mrs. Besant whose release was a triumph of constitutional agitation and showed high statesmanship on the part of the authorities.

The question of passive resistance was dropped in accordance with the opinion of the various provincial congress committees who were unanimous that in view of the changed political situation the question should be dropped for the present. It was then resolved that a deputation consisting of the Congress and the League should wait on Mr. Montagu with an address and statement in support of the Congress-Muslim League scheme of reform and a memorial signed by a large number supporting the same should be presented to Mr. Montagu and also that Mr. Mahomed Ali should be a member of the deputation.

Mrs. Besant moved a resolution urging on the Government the release of Messrs. Mahomed Ali and Shaukat Ali, which was unanimously adopted.

All India Congress Committee Meeting.

A meeting of the All-India Congress Committee was then held with Mr. Surendra Nath Banerjee as president. A communication withdrawing the reference of the Chairman of the Reception Committee with regard to the question of the election of the president of the Congress and accepting Mrs. Besant as president, being read, it was announced that the question of election of the president was not before the committee.

Mrs. Besant moved a resolution that the Secretary of State be requested to take steps for the appointment of a Parliamentary Committee to enquire into the operation and abuse of legislation by the Supreme Government and Local Governments restraining freedom of speech and movement. The resolution was carried.

The meeting then dissolved.

Distinguished Visitors Address a Public Meeting.

Mr. Arundale.

ALLAHABAD, October 7.

Under the auspices of the Home Rule League meetings have been held here to give the visitors an opportunity of addressing the public. Mr. Arundale said the only way in which they could get national education was by getting Home Rule. Self-government was indispensable for national education. India was working for Home Rule to-day she had never done before. The large audience present meant that India was ready for Home Rule. Her future was rosy. The Government of India was more sympathetic than any Government of India before.

Mr. Wadia

said the Government of Lord Pentland had done great service to the Motherland not only by internment but by enabling the Indians to realize they had strong legs to stand upon. The time for the demand had come. They were demanding certain fundamental rights along the lines for which England was fighting one of the deadliest wars.

Mrs. Sarojini Naidu

asked the Hindus and Mahomedans to be united in their struggle for Swaraj.

AN AT HOME.

Lala Shaocharan Lal, Chairman of the Reception Committee gave an At Home this afternoon in honour of Mrs. Besant and Mr. Tilak.

ANOTHER PUBLIC MEETING.

In the evening there was another public meeting at which Mr. Jinnah, Mr. Tilak and others spoke. Mr. Tilak in his speech said the Indians did not want change of rulers but change of administration and impressed on the audience that they should press their demands when Mr. Montagu comes.

Special Detailed Report.

ALLAHABAD, October 7.

The joint conference of the All-India Congress Committee and the Council of the All-India Muslim League was held this afternoon at the residence of the Hon'ble Mr. Motilal Nehru. Almost all the leaders of Hindu and Muslim public opinion in various provinces were present. Prominent among those who attended were the Hon'ble Raja of Mahmudabad, the Hon'ble Mr. Naradkumar Basu, Hon'ble Mr. Jinnah, Hon'ble Messrs. P. C. Mitter, Niranjan, Sir, Tej Bahadur Sapru, Gokernath Misra, Madan Mohan Malaviya, Fazlul Haq, Mazrul Haque, Abdul Kareem, B. N. Sarma, Motilal Nehru Mrs. Besant, Surendranath Banerjee, Motilal Ghose, Rai Jotindranath Choudry, Mr. Gandhi, Mr. Chintamani, Mr. I. B. Sen, Mr. Subba Row Mr. Goshi, Mr. S. Kasturi Ranga Iyengar, Mr. A. Rangaswamy Iyengar, Mr. C. P. Ramaswamy Iyer, Dewan Bahadur Govinda Raghava Iyer, Mr. G. A. Natesan, Mr. Ayya Iyer, and Messrs. Tiak, Khaparde, Sachinanda Saha, Surendra Narain Singh and Lala Harkishan Lal, Mr. Surendranath Banerjee was voted to the chair. In opening the proceedings Mr. Banerjee said that it would be his first duty to accord welcome to Mrs. Besant. Her release was

A Triumph of Constitutional agitation.

and showed high statesmanship on the part of the authorities. He next announced that the Congress split in Calcutta had happily been made up and that Calcutta would have the next Congress with Mrs. Besant as president.

The reports of the various Provincial Congress committees on

The question of Passive resistance.

were then placed before the conference. The Bombay Provincial Committee's opinion was embodied in the following resolution:—That the Bombay Provincial Congress Committee while recognising the strong feeling existing in the country in support of passive resistance on account of the recent repressive measures of the Government, advises that in view of the fact of Mr. Montagu's coming visit to India and purpose there of consideration of the question referred to this Committee by the

Joint Session of the All India Congress Committee and the Council of the All-India Muslim League viz. the question of adoption of the policy of passive resistance both as regards its principle and working, should be postponed in the hope that the Government will take timely steps to allay public feeling on the question of internments and other acts of repression in order that the Secretary may be able to carry out his mission under most favourable conditions.

THE MADRAS COMMITTEE'S REPORT

was as follows:—Resolved that having regard to the altered circumstances in the political situation consideration on the question of passive resistance be deferred. The Burma Committee was also of the same opinion as Madras.

THE BEHAR COMMITTEE

reported as follows:—Resolved that the Provincial Congress Committee do recommend to the proposed joint meeting at Allahabad of the All India Congress Committee and the Muslim League to approach the Government to release Mrs. Besant and her two fellow workers, Messrs. Mahomed Ali, Shaukat Ali and Maulana Abul Kalam Azad within a time to be fixed by the Joint Committee of the two bodies, that Behar shall intensify the demand by repeating it from different platforms and in case they are released within the time so fixed, public men of the province shall betake themselves to actively preaching passive resistance to the people and be prepared to suffer all sacrifices and privations that it may involve.

THE UNITED PROVINCES COMMITTEE

reported that having considered the resolution of the Joint Meeting of the All-India Congress Committee and the Council of All-India Muslim League on the subject of passive resistance the United Provinces Congress Committee resolve to report to the All-India Congress Committee that in their opinion it is inadvisable in the existing situation in India to adopt a policy of passive resistance.

Benar Congress Committee's

report said that it was advisable to adopt the policy of passive resistance as a principle in carrying on political work in a constitutional way in such manner and form and under such circumstances as the Indian National Congress or anybody authorised by it in this behalf directed.

The President said that all the provinces were at present unanimous that in view of the chaotic political situation of the country the question of

Passive Resistance Should be Dropped

for the present. The question was accordingly dropped. The next item taken up was the discussion of arrangements in connection with

The Visit of Mr. Montagu.

On Mr. Jinnah's motion it was resolved that a deputation consisting of 37 representatives of the Congress and the Moslem League should wait on Mr. Montagu and the Viceroy with an address and a reasoned statement in support of the scheme of reforms adopted by the Congress and League. It was also resolved that a memorial signed by a very large number should be presented to the Secretary of State and the Viceroy supporting the demand of the Congress and the League reform proposals. Mr. Subba Rao, Mr. Wazir Hassan and Mr. C. P. Ramaswamy Iyer were appointed Secretaries for the purpose of arranging the deputation. A committee was appointed with the Hon'ble Mr. Chintamani as Secretary to prepare

A Draft Memorandum.

in support of the reform scheme. It was resolved by an overwhelming majority that Mr. Mahomed Ali should be a member of the deputation.

Mrs. Besant moved that the Joint Conference of the Congress and the League Council urge on the Government

The Release of Mahomed Ali.

and his brother whom in the present state of information the conference could not believe to be guilty of disloyalty hinted at by the Government and that such a release was absolutely necessary to allay the discontent and excitement of seventy millions of Moslems. Mrs. Besant said that if the Viceroy were to know the real view of Moslem India in this matter and the confidence the Mahomedans had in the loyalty of Mr. Mahomed Ali to the King Emperor she believed the Government could release him and his brother. Such release would serve to increase the loyalty of Moslems at the present moment. Even convicted Sinn Feiners had been released in Ireland and as a matter of policy Mr. Mahomed Ali should be released. The resolution was carried unanimously. Having finished its work the joint Conference dissolved. Immediately after a meeting of the

All-India Congress Committee

was held and Mr. Surendranath Banerjee President. The Secretary read a communication from the Chairman of the Reception Committee withdrawing his reference to the All-India Congress Committee regarding the question of the President of the coming Congress and accepting the recommendations of the majority of Provincial Congress Committees in favour of Mrs. Besant as president. The President announced that in view of the above communication there was no question regarding the Congress president before the All-India Congress Committee.

Mr. Narendrakumar Basu from Bengal moved that the All-India Congress Committee should take up for consideration the question of the Congress Presidentship. The

Motion was Lost

as no one seconded it. Mr. Jinnah moved that there was no reference by the Reception Committee but only reference by the Chairman. The All-India Congress Committee had no reference before it according to the Congress Constitution. At the request of his friends Mr. Jinnah dropped the motion.

Mrs. Besant moved that the Secretary of State should be requested take steps for

The Appointment of a Parliamentary Committee

to enquire into operation and abuse of legislation by the Supreme Government and by Local Governments in India restraining freedom of speech and movement. The resolution was carried.

The meeting then dissolved.

Sympathy for Mahomed Ali Brothers.

At the adjourned meeting of the Council of the All-India Moslem League held this morning a resolution was unanimously adopted urging the release of Mahomed Ali and expressing opinion that expressing sympathy with coreligionists outside India was not incompatible with loyalty to the King Emperor.

విరోధామహాసంగ్రహము

(రైలు దుర్ఘాతం)

విశాఖపట్నం

జరణుల యంత్రదళ

స్వల్ప సేవాని గంభీర పర్యాయము.

జరణుల దుర్ఘాతములు

లండను, ఆగ్టోబరు 4:—వర్తక సంఘముల యధ్యక్షులు స్వల్ప సేవానికి విందోసర్పిరి. తమ ప్రసంగమున జనములు గా రెట్లు నడిచిరి:—ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమున నున్న ప్రజలందఱును యుద్ధ విషయమున నపారముగ సహాయముల నొనర్చియు న్నారు. యుద్ధమారంభమై మూడు సంవత్సరములై కష్టపరంపర యధికముగ చుండినను వీరల యుత్సాహము క్షీణింపదయ్యె. కాలము గడచిన కొలదియు ప్రజలొనర్చు సహాయము వృద్ధి నొందుచున్నది. కనుక నాయకులు తమయందు విశేష చురు విశ్వాసమును నర్హతను ప్రజలు సంపాదించిన వారైరి.

విజయము నిస్సంశయము

యుద్ధమున సేవతమవారు విజయమునుగదియు నిస్సం శయము. తమకు తమవైరులొడించిననుట జరణులకువిదితము. ఈయంశమున వారి పాలకులు గూడ గ్రహించియున్నారు. ఇదియే నానమ్మకము గాని మనయత్నములయందీసయమున నెట్టి లోపమును కలుగరాదు. ప్రస్తుత సమరమున ముఖ్య విషయ మార్థికవ్యవస్థ యైనను, మన మిపుడార్థికముల గూర్చి లక్ష్యము చేయరాదు.

సమర కాళమునై జరణులు తమ యత్నముల నన్నిటి నాధారపరచి, తమ్యాలమున నె విజయముందగలమని జరణులు యోచించి యుండిరి. ఈయోచనమున వారు పోరబడియు న్నారు. ప్రస్తుత సమరమున కేవల యుద్ధ నైపుణ్యమే గాక ఆర్థిక రాజకీయాది యితర యంశములు కొన్ని తీర్మానింప సమర్థములై యున్నవి. ఆయినను యుద్ధవ్యవస్థ యీ 4-వ సంవత్సర ప్రారంభమున నెట్లున్నదియోవిచారితము. ఒకటిరెండు ప్రదేశములయందు తప్ప జరణుల లన్నిస్థలములయం దును శత్రువులనుండి తమ్యు కాపాడుకొనుటతోడ సరిపోవుచు న్నది. అన్నిరంగములయందును జరణులు మెలమెల్లగ వెనుకకు బోవుచున్నారు.

యుద్ధగమనిక మందముగనుడుట

యుద్ధవిధానమున మార్పు కలుగుటవలన ఈ మాత నోద్దమము మందగమనము కలవైయుండును. ఫిరంగులు మున్నగు యుద్ధపరికరములను మోసికొనిపోవుట యాలస్యమగు ను. కాని మనవైద్యులు లాక మైలుదూరము నడచినసేమి, శత్రువులకు కలుగునష్టము లపారములై పరిణమించుచున్నవి. జరణుల కిట్టి యపజయములు, నష్టములు తరచుగ కలుగు చున్నవి. పశ్చిమరంగము నువాహరణముగ దీసికొనుడు. ఈరంగ మున జరణుల వైద్యులలో ఎన్నిక నైసికులు పనిచేయుచున్నారు. గతవేసవినుండియు శత్రువైద్యులు వెనుకకు బోవుటయే గాని ముందుకు సాగినవాడ కానరా వున్నది. శత్రు వైద్యులను మెల్లగ వెనుకకు దోలుచుంటిమే గాని మా విజయములు మాత్రము నిర్వివాదములని నమ్మకలయును. నెడను, మెం వెను, అగ్రాసు, వైమి, మివైస్సెన్, లాంజి మార్కు, వెస్టాకు, జొన్నీ బీరు చలనములేకయున్న యీ పంక్తియందు జరణులరక్తము ప్రవాహములై పారుచున్నది. రైనునదికిబోయి జరణుల నోడింప నగత్యములేదు. మన మచ టికిబోవులోపున జరణుల సేంధినిమిత్రము మన పాదములట్లు దురు. పశ్చిమరంగమున యుద్ధపై నిక వ్యవహారములయందు జరణులకంటె మనమె మిన్నయై యుంటిమి.

మెసపొటేమియా యుద్ధము.

అనంతరమున స్వల్ప సేవాని ఇటలీవారి విజయములను ప్రస్తుతించెను. తురుష్కుల సరిహద్దులయందు యుద్ధముజరుగు చున్నది. మాడ సేవాని యుక్త ఫెటీకునదివై తురుష్కులను పూర్తిగ నోడించి ఒకడినిజను బట్టెను. వాతావరణము చల్ల బడినవెనుక తురుష్కురంగమున యుద్ధముత్రిచుగును. ఇచట జరుగుయుద్ధము ఘోరముగ నుండునుగాని. జరణులయందు తురుష్కులకు విశ్వాసము నశించును. జరణులు తమిట్టి యపజయములు, నష్టముల నుండి కాపాడబాలరని తురుష్కు లకు విదితమగును.

రష్యా రాష్ట్రమును ముట్టడించుట

తమ వైరు లందఱును రష్యా రాష్ట్రమును ముట్ట డింప జమ్మకలు పూనుకొనియున్నారు. గాని జరణుల లవలం బించిన మార్గము కడు ప్రమాదకరము. జరణులొనర్చు పార బాటులలో నీది యగ్రగణ్యమగును. ఏలన జరణులనై రష్యా రాష్ట్రము గూడ నింతవరకు నిరంకుశ ప్రభువుల పాలనమున నుండెను. ప్రజలు స్వతంత్రమును పొంద యత్నించుచున్నారు. స్వాతంత్ర్యజన్మపరుయున జరణీయు లీ రాష్ట్రమును మట్టుబెట్టి యత్నించుచుండిరి. జరణుల చర్యయొక్క యుక్త యుక్త తల్లి తల్లు న్నను, నవీన జన్మ యగు స్వాతంత్ర్యము ముం దెన్నడైన జరణులవై పగదిర్చుకొనక మానదు. యుద్ధవ్యవస్థ యాతీరున నున్నది. రుష్యాయు తప్ప జరణీయుల లన్నిస్థలములందును ఓడిపోయి వెనుకకు బోవుచుండిరి. యుద్ధమున జరణీయుల వ్యవస్థ ప్రమాదకర ముగనుండ, జరణీ దేశమందలి స్థితిగతులు మరింత భీకరములై యున్నవి. దేశమంతయు కలసి నైతికోత్సాహము లేక యున్నది. కనుక సమరాంత మచిరకాలమున నె సంప్రాప్తించును.

అంతర్జామిక సమరము.

వర్తమానమున జరణీయుల యాశలన్నియు తమ యంతర్జామిక వై నాధానపడి యున్నవి. ఈ విషయమున గూడ వీరల కాకాభంగము కలిగినది. అంతర్జామిక యుద్ధతీర్మానమున కావశ్యకముగావు. ఈ యంశమున దృఢ ముగ విశ్వసంపవచ్చును. జలాంతర్జామిక నెదుర్కొని మన నాకాదేశములు వైద్యసాహసములతో పోరాడుచుండినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. నాకానిర్మాణము విశేషముగ జరు గుచున్నది. జలాంతర్జామికలకు కొన్ని నాకలు మునిగినను, అందువలన మనకుబలము క్షీణింపనేరదు. పాలకుల నంతర్జా మిక సమర మొకానొకసమయమున వెఱపించెను. గాని యాకాలమంత మయ్యెను. వర్తకాది మననాకలు సాహసము లోడ వీని నెదురించినవి. సాహసకృత్యము లనేకములు జరిగి యున్నవి. యుద్ధాంతమువరకు వీనిని ప్రకటింపవలెను. ఈవి వరములు ప్రకటితమైన పిమ్మట, ప్రజలందఱును నాకాదేశముల సహాయమును కొనియాడుదురని నానమ్మకము.

జరణీయుల వ్యర్థ మగు వాగ్రహము.

జరణీయులు యుద్ధభూమియంద పజయముగిరి. అంతర్జామిక యుద్ధమున మోసపోయిరి. విమానములవైనుండి రక్షణ సాధన విహీనములై యుండు పురములవై జరణీయులు నేడు తమ యాగ్రహమును వినియోగపరచుచుండిరి గాని ఈ మాతన ఆయుధ మచిరకాలముననే వ్యర్థ మగును. ముట్టడింపబచ్చిన జట్టి నులు మున్నగువాని నెట్లు మరల గొట్టియుంటిమి సభ్యులైరి యున్నారు. ప్రస్తుతమున శత్రువులు రాత్రులయందు ముట్టకుల నారంభించిరి. ఇట్టిముట్టకు లింకను జరుగుచుండునని నా తాత్పర్యము. ఆయినను పాలకుల కవైద్యము గలగక లండను నగర రక్షణమునకు వారు మాతన విధానముల నవలంబించిరి. గతవార మనుదినమునను లండను నగరమునకు శత్రు విమానము లధమ మిరువది— వచ్చుచుండెను. వీనిలో నొకటి రెండుమాత్రమే రక్షణ సాధనముల యందు జొచ్చుకొన గలిగినవి. లండనునగ రము నీముట్టకులనుండి కాపాడ విరివియగు ప్రయత్నము లొనర్చబడును. విమానపు ముట్టకులయందు ప్రజలు నూచించిన కాంత స్వభావము, వైద్యమును మిగుల కొనియాడ దగియున్న వి. విమానపు ముట్టకులను గూర్చి, జరణుల లవత్వముగ ప్రకటనముల నొనర్చుచుండుట హాస్యాస్పదము. ఈ యసత్య ప్రకటనముల మూలమున జరణీలో ప్రజలకు సంశయ మొదపి నిరంతరానా పడక యుండిరి. విమానపు ముట్టకుల వలన లండ నునగరము భ్వంస మగుచున్నదని వారి యభిప్రాయము.

మన విమాన పరిసాలనావిధానము.

శత్రువుల విధానమునకును మన విధానమునకును వ్యత్యి స్థ మధికమైయున్నది. వైదిక కార్యములయందు ముఖ్యమగు స్థానములవై మనవిమానములు బాంబులువేయును. వివిధరంగ ములయందు వైద్యములకు శత్రువుల గమనికలు నివేదించును. మన విమానదళముల కిదియే ప్రధాన ధర్మములు. జులై మాసాంతమున నుండియు ప్లాండర్గురంగమున యుద్ధము తీవ్రముగ నున్నది. విమానయుద్ధము గూడ నీరంగమున జరుగు చున్నది. సోమప్రదేశమున శత్రువిమానముల నన్నిటి నోడి

చిలిమి, మరల నవజయము కలుగకుండ, శత్రువు లితరరంగముల నుండి మరికొన్ని విమానముల నిటకు రప్పించుకొనిరి. బాంబు లువేయుటకు విమానములు బయలుదేర శత్రు విమానములు వానిననుగరించెను గాని కలిసికొన లేకపోయెను. పరానువాది పురములవైను, యుద్ధపంక్తులకు వెనుకనున్న వైద్యములవైను శత్రువులు బాంబులువేసి, మనకంటె సంభవించిన నష్టముల కంటె నధికముగ నష్టము కలిగించిరి.

మన విమానములు బాంబులు వేసినందువలన, జరణీ యుల కధికముగ నష్టములు కలిగినవి. గత నెలయందు నాకా విమానములు 207 బంబుల బాంబులను శత్రువులవై వేయ వారు లండను నగరమునై 43 టన్నుల బాంబులనువేసిరి. గత మాసమున పగటిపూట నిరుదయిమానుదినములును, రాత్రుల యందు 19 దినములయందును శత్రుస్థానములవై బాంబులు వేయబడెను. వైదిక స్థానములు, యువదారులు, రైల్వే మున్న గు వానివై బాంబులను గురియించి యపారముగ నష్టమును కలిగించితిమి. నెవ్వెంబగు మాసమున లండనునగరమున 51 రు చనిపోవ 247 రు గాయపడిరి, ఇదివరలో మరలు మన విమాన దళములను యుద్ధకార్యముక్రిందనే వినియోగించితిమి. కాని జరణులవలె శత్రుమాదణ క్రియయందు మునెగింపలేదు. యుద్ధ మారంభమైనది మొదలు జరణులు తమవిమానదళములను యుద్ధే తరకార్యముల యందె వినియోగపరచి యున్నారు. యుద్ధోప యుక్తము గాక, రక్షణ సాధనములు లేని పురములవై జరణు లు తమ విమానములను, ప్రజలను భయార్తుల నొనర్పిరి.

జరణీయుల కార్యము.

యుద్ధావశ్యకముగు మందెరములు మున్నగువానివై జరణీయులు బాంబులు విడువవచ్చును. లండనునగరము దరి నున్న నాకానిర్మాణకాలము మున్నగువాని నెదురింపక నీవి మానములు జనులు వసించు స్థలములవై తమ మందుగుండును ప్రయోగించును. ఈకార్యమునకు రెండు కాణములున్నవి. పౌరులను భయక్రాంతుల నొనర్చి వారివైదిక సంపదను చెడగొట్టుట వీరి ప్రధమ యుద్దేశము. యుద్ధరంగమున నున్న విమానముల రప్పించి వానిని లండను మున్నగు స్వస్థానముల రక్షణక్రింద మనచే వినియోగింప జేయుట రెండవ యుద్దేశము. ఈ రెండు యుద్దేశములయందును జరణులు సఫలీకృత మనోరథులు కాలేదు. ప్రజల సాహస వైర్యాదులు క్షీణింపలేదు. యుద్ధరంగమున నుండి రప్పింప బడినవి. మాన మొక్కటి యైన నిపుడు పురమున గానరాదు. బెదరింపులు పిరికిపందలను వెఱపించును గాని వైద్యవంతుల భయ్యమును హెచ్చించును. సంధి ప్రశంస లండను నగర మున నిపుడెరుదైనది. ప్రజయందు తీక్షణ భావ మొండు పొడ నూపుచున్నది.

ప్రతీకారచింత.

జరణుల విజ్ఞానమువారలకు నాగరికత నొనగినదిగాదు. వారిచర్య లింకను పూర్వకాలములనే స్ఫురింపజేయుచున్నవి. దొంగలించిన వానిచేతని ఖండించునట్టి ధర్మనూత్రములనే నేడును వ్యవహరింప వలసివచ్చినది, కనుక జరణులవలె మన మును యుక్తాయుక్తమును విచారింపక బాంబులవేయవలసి వచ్చినది. ఈసందర్భమున రెండువిషయముల నొత్తిపలుక నిశ్చయించితిని. జనసమ్మర్థమగు రావులయందు బాంబులను వేసి ప్రజలను భయక్రాంతుల చేయువిధానమును జరణులై ప్రభువును నుపయోగించియున్నారు. విషవాయు ప్రయో గ ము మున్నగు అంతర్జాతీయ కాసన భిన్నము లగు చర్యలవలెనే జరణు లీయాయుధమును గూడ వాడుక జేసిరి. కొంతకాల మాగి ప్రాణము వినివి, గత్యంతరము లేక మనము గూడ నామాద్యములనె యవలంబించి యుంటిమి. ఇట్టి చర్యలు నీతి బాహ్యములై ఆయుక్తములై యున్నవి. కనుక సుధియపక్షముల వారును గూడ నీక్రూర కృత్యములను వీడినచో కడుయుక్తముగ నుండును.

విజయవిశ్వాసము.

వర్తమానసంగ్రామమున గాననగు క్రొర్య మేయధ్యము నను వినియుండలేదు. యుద్ధమువలన కలిగిన నష్టములు మానవ కోటిసంతయు విచారసాగరమున ముంచుచున్నవి. క్రూర యుద్ధము వరలప్రారంభమై, క్రొర్యము మరింత విశేషముగ గాననగును. ఈక్రొర్యప్రదర్శనముకు భవ ను నర్తవాదు లయుగాము. వైరులు నాగరికతను పాటింపక వ్యగ్రములవలె చరించుచున్నారు. లూజిటేనియాను మంప వైరిహృదయ మొక్కింతయు చలింపదయ్యెను. పసిఫిల్లను, స్త్రీలను గొంతు కలు గోయుట యుద్ధనీతి కనుకూలించి యున్నదని జరణీ యులు వాదింతురు. ఈ కృత్యముల జూచుచు లేటస్థులమై యుండుట భావ్యముగాదు. మానవకోటి నాగరికత నిమిత్తము శత్రవంచనలేక పోరుదుము. ఇట్టి పోరాటము తుట్టుకుదకు

మనకు విజయమును ప్రసాదించునని నావిశ్వాసమును స్పష్టము నేనాని జెప్పెను, యుద్ధమున నిదివరలోనే మనకు విజయము ఘటించినదని నుడిచిరి. నైనిక, అర్థికాది విషయముల యందు జర్మనీయులకు పయిజేయియ్యుటయి. గాని తుది దశ యందెన్నియో యుద్ధములలో విజయము త్రైచలించి యుండుట నుచూరిత్రమాచించుచున్నది. బలశ్రేణ్యము, అనిశ్చయము, మున్నగు స్వల్పకారణములచే నీ యుద్ధముల యందెట్టి చలనమునకు కారణము. నైనిక నిరంకుశ ప్రభుత్వము నాశనము నొందింపవలయునని నమ్మినవారమై మన మందరమును నిశ్చితమగుటయై యుండుట ప్రాయశ్చిత్తము. యుద్ధాంతమును జూడ దృఢనిశ్చితములయై యుండవలయును. యుద్ధమున విజయమందుటకు శక్తివంతము విని యోగించి పోరాడుట మన విప్లవకర్తలమే గాక మన స్వాతంత్ర్యమై యున్నదని స్పష్టము నేనాని తన యుపన్యాసమును ముగించెను.

బ్రిటిషుయుద్ధసౌకి ముంచివేసుబహులు.

లండను, అక్టోబరు 4:—కెప్టెను రాడ్క్లిఫ్ ఫీగారియాజమాన్యమున నడుపబడుచుండిన “రేక్” ను బ్రిటిషు యుద్ధ నౌక నుంగళవారమునాటి సాయంకాలము విగ్లండున వత్తర తీరమున కావల టూర్పిపోతో గొట్టబడెను. ఆనౌక నౌకాశ్రయముచేరి కంఠతము గముద్రపుటాడ్చిననె మునిగిపోయెను. ఒక ఉద్యోగియు 18 గురు నావికులను మరణించిరి. తక్కిన వారు రక్షింపబడిరి.

శత్రువైమానికులతో బోరుట.

లండను, అక్టోబరు 5:—వైమానిక నావికా సేనయందున్న ఒకానొక దళాధికారి యిట్లు చెప్పెనున్నాడు. 11 వేల అడుగులయెత్తునండి పది గోధా విమానములు లోనికి వచ్చుచుండుటను చూచితిని. నేనును శత్రువులుండునంత యెత్తున కెగసి కుడిభాగమునందుండు విమానముతో బోరాడితిని నూరు గజముల దూరమునం దుండి నేను దానిమీద నూరుబాల్ల ప్రేల్చితిని. దానికి ముఖమునందు గట్టిదెబ్బ తగిలెను. అంతటితో తిని నందక దాని పూర్తిగ బరిమార్చి సమకట్టి యట్లునే గుండ్రచేయసాగితిని. కాని నాకుపాకి యేలాకో ప్రేలబండెను. దాని బరికిందు సరికి నాకపాయము వాటిల్లనండెను. నేను కొట్టిన విమానము గముద్రపుటలో గూలుచుండుటయు గన్పట్టెను. అంత నేను విమానమును భూమికి దింపితిని. తుపాకిని కుద్రపరచుకొని మరల నాలుగువేల అడుగులయెత్తున కెగసి గోధాల గడ్డింటిని. పిదప క్రిందినుండియు మీది నుండియు నెదిరించి నేను రెండువందలపాంబుల వేసి మరయొక గోధా కిరువాగుల నుండు తుపాకులను ధ్వంస మొనరించితిని. అంత నా మందుగుండు సరిపోయినది.

జలాంతర్గాముల నాశనము.

లండను, అక్టోబరు 5:—ఒకానొక ఉత్తమ నావికాధికారి రైటరుగారి క్రింది సమాచారమును తెలియబరచెను. క్రిందటి మాడుమాసములందు నిదివర కెన్నడును మాడుమాసముల కాలమున నాశనముచేసి యెరుగ నన్ని జలాంతర్గాములు ధ్వంసము చేయబడెను. మరియు నక్కాలమునందలి మిత్రులందరివారి నౌకాగ్రస్తుములు యుద్ధారంభమునందలియే మాడుమాసములందు ఇంతింతకుకగ నుండలేదు.

తేరు అప్పుకము

లండను, అక్టోబరు 7:—తే నెన్న లేనిది తేరువ్యాపారము చేయగూడదని యుక్తపు చేయబడినది.

మిత్రతపాలకవర్గము

లండను, అక్టోబరు 7:—దొరతనపునభ్యులు, పరిక్రామికా తరగతుల పక్షమున మాస్కోనగరమున నుండి వచ్చిన ప్రతినిధులు ప్రసాన్యావ్య మహా సభాప్రతినిధులు మున్నగు వారు కుక్రవారును సాయంకాలము 5 గం. లకు సమావేశమై రాత్రి 8 గం. వరకు సభజరిపి, మిత్రతపాలకవర్గమును గూర్చి సమాధానపడిరి.

తేయాకు అప్పుకము.

లండను, అక్టోబరు 7:—అప్పుకములో తేయాకువేషముగ వచ్చెనది. సింహళీపు తేయాకు విశేషధర కలిగి యుండెను. ఇండియానుండి వచ్చిన తక్కువ ధరములు ఖర్చుకాతేను. తేయాకువేషముల నుత్పాదముతోడ చెల్లించిరి. ముందువారము న హిందూజాతీయ తేయాకు 9924 పేకేట్లను, సింహళీపు తేయాకు 14718 పేకేట్లను వేలము చేయబడును.

ప్రాస్తు

బ్రిటిషువారి క్రొత్త యువస్కందనము.

లండను, అక్టోబరు 4:—బ్రిటిషువారి ప్రధాన కార్యాలయమువద్ద నున్న రైటరుగారి ప్రత్యేకవిలేఖకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:—మార్చి విజయము నాటినుండియు నేడు వడసిన మహావిజయమునంటి విజయ మెన్నడును బడసి యుండలేదు. మెనిను శిఖరములం దారంభింపబడిన యుద్ధము మహావిజయవంతముగ తుదముట్టుట నిశ్చయమగునట్లుగన్నించుచున్నది. జర్మనుల దళములు భేదింపబడి చెల్లాచెదరుగానింపబడినవి. ఖైదీలు వందలకొలది పట్టువశుచున్నారు. వారిలో చాలమంది యుద్ధముచేయుట కింతుకయు నాసక్తి లేకున్నారు. అయిన వారిలో ననేకులు గాయములు తగిలిన వారుగ నున్నారు. ఉద్యోగియు లండను ననుత్సాహులై యున్నారు. ఆ దినము జర్మనులపాలిటి ప్రశయదినమని వారందఱును చెప్పిరి. ఇంత శక్తివంతముగ మా నైనికు లిదివర కెన్నడును బోరి యెలుగరు. జొన్నీ బీరు శిఖరమును మరల స్వాధీనము గావించుకొనుటకు శత్రులు ఘోరయుద్ధము నొనరింప నుకట్టిరిని ముందుగ తెలిసికొని అందులకుగాను అయిదు పటాలములను దీసికొని వచ్చితిమి. శత్రువులు రాత్రి యేడు గంటలకు యుద్ధము నారంభింప నున్నారని మాకు తెలియవచ్చెను. మేముగంట పెదలకడనే యుద్ధము నారంభించితిమి. ఇంతుకలననే శత్రువుల ప్రహత్నలన్నియు వ్యర్థము లయ్యెను. జర్మను నైనికులింకను దళములుగ భాగింపబడక మున్న మేము మహాభయంకరముగ ఫిరంగులగాల్చి నారంభించుటవలన శత్రుల కనేకనష్టములు గలిగెను. యుద్ధారంభము నుండి యెన్నడును వారి కింతటి మహానష్టము సంభవించలేదు. అట్టి మహాభయంకర శత్రుత్వము చాలా చాల మునకు నిలుచుట రక్తమాంస యుక్తలగు మనుష్యులకు తరముకాదు. మా ఫిరంగిదళములు కొంచెము ముందున కరిగినంతనే శత్రు నైనికులు భయకంపితము లగు కుండెలులవలె నతివేగముగ పరుగిడసాగిరి.

తమ్యెవ్వరును నిలువరింపనేరరని మా నైనికుల మదికి తట్టి పోయెను. వారిపాపుట ఉద్యోగులకు బాలకవృత్తయ్యెను. జర్మనుల వివాశనమును సాధ్యమైనంతవరకు తగ్గింపవలెనని వారి ఫిరంగిదళ మెంతేయును బ్రహత్నించినది. అయిన వృత్తులు కొంత మేర నావరించి వారి ఫిరంగియుద్ధమును మా ఫిరంగియుద్ధమును గూడ కొంతవరకు సాగనిచ్చినది కాదు. అంతపదాతిదళ యుద్ధము ప్రారంభమయ్యెను. బ్రిటిషువారు ఆవస్కందనమును ప్రారంభించి తుపాకులను ఫిరంగులను తమ ముఖ్యసాధనములుగ నుపయోగింప మొదలిడిన దాదిగ నెన్నడును పదాతి దళయుద్ధ మింత భారముగ జరిగి యుండలేదు. తుపాకు లంత గ నుపయోగింపబడనే లేదు. ఏలయున జర్మనులు మావారికి తుపాకుల నందుకొనుట కింతుకయు సమయము చిక్కినీయలేదు. వారిక్కడ నక్కడ నిలుచుచు పోరాడ నారంభించిరి. ఈ యవస్కందన మారంభింపబడక పూర్వము తాము మ మొదిరించినందుల కనుభవించిన ప్రబలపరాధము వారికి హృదయకంప మెత్తించెను. పంక్తియంతటను గూడ జర్మనులు తమతుపాల వెనుకకు గొంపోవుచున్నారనియే నాకు వివరమవుచుండెడిది. నేటిదినమున జర్మనులకు గలిగిన యపార నష్ట ఫలితములు యధార్థముగ మనకెన్నడును తెలియనేరవు. కాని వేలకొలది నైనికులు యుద్ధరంగమున మరణించిరనుట మాత్రము వాస్తవము వారి నైనికనష్టములతో పోల్చిచూచిన మా నైనిక నష్టములు చాల స్వల్పముగ నున్నవి.

రాజుగారి యభినందనములు

లండను, అక్టోబరు 5:—సర్ డగ్లసు హేగుగారికి రాజుగారిట్లు తంతినంపిరి:—స్లాండరునందు మననేను నిరంతరము విజయము నొందుచుండుట నాకత్యంత సంతోషదాయకమయ్యెను. ఇందులకు నీ నాయకత్వమును, అన్నిదళముల ధైర్యసామర్థ్య సహనములే ముఖ్యకారణములు.

బ్రిటిషువారు 4,446 గురను బంధీకృతులజేయుట.

లండను, అక్టోబరు 5:—సర్ డగ్లసు హేగుగారు నేటి రాత్రి ఇట్లు ప్రకటించిరి:—అంతప్రాముఖ్యముగల పదాతిదళ యుద్ధమేదియు జరుగలేదు. మేము మాథలముల దృఢపరచుకొంటిమి. నిన్నటియుదయము నుండియు 4,446 గురుశత్రు నైనికులను బంధీలు గావించితిమి. అందు 114 రు ఉద్యోగియులున్నారు.

శత్రుల ప్రతియుద్ధము లోడింపబడుట

లండను, అక్టోబరు 5:—ప్రధానశిబిరమువద్ద నున్న రైటరుగారి విలేఖకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:—నిన్ని నాక మింపబడిన స్థలములు విజయవంతముగ నిలువబెట్టుకొని బడినవి. రాత్రిసమయమున శత్రుపదాతిదళము తెవ్వయు ప్రతియుద్ధము నొనరింపలేదు. నిన్నటియుదయమునా నొనరించిన మహాభయంకర సామగ్రించిన ఫలితముగను, నిన్నటి యుదయము వారు మానై నెత్తివచ్చిన యెనిమిది ప్రతియుద్ధముల పరాజయ ఫలితముగను కిదల మెదల నేరక అలసి సాలసి వారొకచే విక్రాంతి తీర్పుకొన జేరని యూహించవచ్చును. వై యెనిమిది ప్రతియుద్ధములలో నైదు యాప్రమ మెనిను రోడ్డునకు త్తరమునందుండు కొలది వై కాల్పులు గల గం. మన నొనరింప బడెను. కాని అవన్నియు మాఫిరంగుల మూలమున విఫలము లయ్యెను. తక్కినమాడును రూట్టులువద్ద మేము మాతనముగనా క్రమించుకొనబడిన స్థలనాక్రమించుకొన నుద్దేశించబడెను. ఈమాటియందును రెండుప్రతియుద్ధములయందు పరాభూతులగావించితిమి. మాడప్రతి యుద్ధముసాయంసమయ మానన్న మగునపుడు విశేషాధ్యక్షముతో గావించబడెను. అయినమాపల క్తి బహు కొలదిగమాత్రమే వెనుకకు వంగవలసివచ్చెను. కాని యిందువలన మొత్తముమీద వడసిన లాభముల నింతుకయుబరిగణింపనేరదు.

ఒకపక్షము రోజులలో స్లాండరునందు మేము శత్రువులకు గట్టిదెబ్బలను మూడింటిని ప్రధానస్థలములందు గొట్టితిమి. మాడు దెబ్బలతోడను శత్రువులు ఒదిగిసాచుచు, పడచులేచుచు, మాల్చిల్లుచు, నుమారు మాకుమైళ్ల దూరముకొండ మీదుగ వెనుకకు మరలిరి. నుమారు 9,000 ల వంది శత్రు నైనికులను బంధీకృతుల జేసితిమి. అధునపక్షమునలుబది వేలమంది శత్రు నైనికులైన మడిసియుండ నోవుదురు. ఈ విజయమే యిటుదటు మారాయుండి శత్రువులకుగలిగిన నష్టములే మనకు గలిగి యుండిననేమై యుండెడిదని యింతుక నేపాలోదించిన విజయముయొక్క గొప్పతనము తెల్లముకాకలదు.

శత్రువులు వేలకొలదిగ మడియుట.

లండను, అక్టోబరు 5:—వెటిలు వెర్షియను పత్రిక బ్రిటిషువారి యుద్ధసామగ్రిములను ప్రశంసించుచు నిన్నటిదినము బ్రిటిషురంగమున వేవేలుగ జర్మను నైనికులు చచ్చిపడి యుండిరిని వ్రాయుచున్నది.

శత్రువులు భయవిభ్రమనెత్తెను. లగుట

లండను, అక్టోబరు 5:—ఒక విలేఖకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు.—శత్రువు లింక రెండుమూడు దినములవరకును యుద్ధము జరుగ దనుకొనిరి. జర్మను లనుకొనిన దానికంటె మా నైని లొకగంట ముందుగనే పోయి వారిమీదబడుట చూచి వారు విశేషభయ విభ్రమచే తమకైతిరి. శత్రువుల ప్రబల ప్రయత్నములు నేలపాలాయెను. సంగ్రత్త దళము లందలి పదాతిదళ మెచ్చట నున్నది యు ఎచ్చటి కేగునదియు గానక తక్కిన దళములలో నికేగుచుండెడిది. అంత దళములమీద దళములు ప వికలములు కలుగుటయో దళములలో దళములు గలసిపోయి వికలములగుటయో సంభవించుచుండెడిది. మేము జొన్నీ బీరు నుండి మొట్టమొదట బయలుదేరునపుడు నచ్చటచ్చట గుండ్రచే నావరింపబడిన రోడ్డుమీదుగను, అనంతరము శిథిల భూతిములైన ఇండ్ల మీదుగను, దిట్టముగ నాకృణములు గలిగియున్న ముఖ్య ప్రదేశముల మీదుగను, అట్టి వియే శురల మీదుగను, ముఖ్యము బ్రూడిసింద కామునే యుంచవలెనను నుద్దేశముతో త్రవ్వబడి మందుగుండు తీగలతో నావరింప బడియున్న కందకముల మీదుగను బోవలసివచ్చెను. అయినప్పటికి నిన్నిట వలసించినను మార్గమధ్యమున గొప్పఅపాయ మేదియు గలుగలేదు. జొన్నీ చతునకు దక్షిణమున నుండు కొన్నిదృఢపత్తర ప్రదేశములలో అనేకమరఫిరంగులు పట్టుకొన బడెను. ఈపు రోగ ను ను నందంతట పోలిగాను వనమునకు తూర్పుటమునకు సమీపమునందు జాయిస్టు ఫారమువద్ద మాత్రమే కొంత యాటంకముగలిగినది. అయిన నటట శత్రువులు చెల్లాచెదరుగ నుండిరి. వారు దాని నెంతయోకాలమువర కాక్రమించుకొని యుండుటదృఢము. పట్టుకొనబడిన నైనికులు పలువిధములుగనున్నారని యింకొక విలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు. సంగ్రత్తక పటాలములందలి నైనికులు మాత్రము దృఢకాయములుగ నుండి తూరులవలె నున్నారు. అనేకదళములందలి నైనికులు బట్టబాండు. వారిలో ననేకులు వెల వెలబాటి యున్నారు. కొందఱు బలహీనులుగ నున్నారు. కొందరు సుల్భాచనముల ధరించియున్నారు.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

కడచిన నెల 16 వ తేదీ ప్రాంతమున తిరుపతి యందు శ్రీమాన్ రఘునాథ చక్రవర్తి భట్టాచార్యులవారి ఆధిపత్యము క్రింద వైష్ణవ సభ జరిగి వైఖానస మతాన్ని వ్యతిరేకము గూర్చియు తిన్నత ప్రస్తుతాన్నిగూర్చియు ఉపన్యసించి బడెను. అనేక వైష్ణవ ప్రముఖు లుపన్యసించిరి.

కడచిన నెల 20 వ తేదీని గురజగ్రామమునందు కవుల రము స్వరాజ్యసమితి వారి కలన స్వరాజ్యోద్యమ సభ జరిగెను. కవులరం స్వరాజ్యసమితి సంబంధులగు, వేంకట సరసింహముగారు వరికొండలు నుపన్యసించి స్వరాజ్యోద్యమ బీజములను గ్రామజనుల మనములందు నాటిరి.

దివిలాలాకా భట్టపెనువర గ్రామ బాలికా పాఠశాల వార్షికోత్సవము గతనెల 16 వ తేదీని పిల్లారెట్టి ఆది నారాయణరావు నాయడగారి ఆధ్యక్షత క్రింద జరిగెను. బాలికలు ప్రార్థనచదివిరి. కొండలు బాలికలు సానిట్రీ నాటకమును ప్రదర్శించిరి. ప్రదర్శించిన బాలికలకు రూ. 4 లు బహుమాన మొసగబడెను. కోలాటమును మరికొన్ని ప్రదర్శనములు జరిగెను.

బాధ యువజనసంఘము:— బర్మాదేశమునందలి బాధ యువజను లందఱును వైదిమానావద్ద ఆయిదవ సాంవత్సరిక సమావేశము గావించిరి. ఈ యువజనులతరపున మాంటూగుగారి కొక ప్రాతినిధ్య మంపజలయునని ఒక తీర్మానము చేయబడెను. వాణిజ్య విద్యాభివృద్ధికి, కృషిసాయ విద్యాభివృద్ధికి, తగిన ఏర్పాటుల జేయవలసినదని స్థానికదొంగతనమువారిని ప్రార్థించుటకును, రాష్ట్రమునందలి మతవిషయక పాఠశాలల విద్యాభివృద్ధి నిమిత్తము బర్మా బాధవిద్యార్థిని నొకదాని స్థాపించవలయు ననియు తీర్మానములు గావించబడెను.

తాడేపల్లి గూడెమునండి కొండటిల్లు వ్రాయుచున్నాడు. ఈనెల 13 వ తేదీని ఉదయమున అనిబిసెంటు, వాడియా ఆరండేలుగార్లు మొయిలుపై కలకత్తాకు పోవునట్లు విని మా యూరి వక్రతులను, మార్వాడీలను మొకాసాదావును వారలను దర్శించవచ్చిరి. రైలు స్టేషనుకు వచ్చినవెంటనే వందేమాత రధ్వనులు చెలరేగెను. దేశభక్తులకు ముప్పుకొని పుష్పమాలి కలువేసి కర్పూరవోరతు లొసంగిరి. ఫలమును పాలనిచ్చిరి. రయిలు వెదలిపోవునప్పుడు వందేమాతరధ్వనులు మిన్నము టైసె. సమావేశమైనవారిలో బ్రాహ్మణేతిరులే ఎక్కువమంది ఈసందర్భమున రైలు స్టేషనుకాలము నిలిపి సహాయము చేసిన గార్లును, స్టేషనుమాస్టరును మా నమస్కృతులు.

యానద్భాగత మహమ్మదీయ సభాసంఘము:—సంఘ మువారు ఆయిదవతేదీ నాటి సాయంకాలము అలహాబాదు లో సమావేశమైరి. వచ్చినవారిలో మా. జిన్నా, అబ్దుల్ ఖాసీమ్, మహమ్మదాబాదు రాజు, మజ్రూహక్కు మొదలగు వారనేవరు గలరు. మహమ్మదాబాదు రాజుగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. కలకత్తాలో యానద్భాగతమహమ్మదీయ మహాసభ సమావేశమగుటకు తీర్మానింపబడెను. మహమ్మదాలీ నందరు నేకగ్రీవముగ నధ్యక్షునిగ నెన్నుకొనిరి. సాత్వికనిరోధము నాచరించు అంశము తర్క

మున కుంచివేయబడెను. మహమ్మదాలీని, అతని సోదరుని విడుచుటను గూర్చి తగిన ప్రయత్నములను 6 వ తేదీ నాలో చింత నిర్వహింపబడి నాటికి సభ చాలింపబడెను.

కవులరమునండి గతనెల 29 వ తేదీని ఒక విశేషం యిట్లు ప్రాసెసు:—ప్రస్తుతము విశాఖపట్నంజిల్లా యలమంచి లిలాలాకా యలమంచిలిగ్రామమునకు బదిలీచేయబడిన సి. సామ్యుయల్ గారు మా తాలూకా ముఖ్యస్థాన మగు గుడివాడలో సుమారు 12 సం. సబ్రిజస్ట్రారుగా నుండి అచటినుండి ఇవటికి బదిలీకాబడి సుమారు 8 సంవత్సరములనుండి యతే పదవియందుండి.

వీరు దేశీయకైర్దవులు, సర్వర్తనులు, ఆడంబర రహితులు, నిగర్వభూషణులు, ప్రహరంజయు, స్వధర్మనిర్వహణమునందు తోడి యుద్యోగియుల కనుకరణీయులు.

వీరి యుద్యోగమునకు లోబడిన గ్రామములలో వీరి సేవగనివారు లేరు. వీరియం దావాలగోపాలమును, నౌరవాల్మీకిసాయములు మొదలు గొగలవు. వీరి వీడికోలుసందర్భమున, రిజస్ట్రేషీసు ఇతివ్యయ్యుద్యోగియు లాక సమావేశమునజేసి, వీరి నభినందించిరి. గ్రామస్థులు కూడ ఆసందర్భమున, వారిమంచి గుణములను కొనియాడుచు, వారియెడబాటునను విచారమును దోపిరి. ఇవట ప్రోత్సాహ నేర్పరుపబడిన యూనియన్ పంచాయతీకి ప్రెసిడెంటుగా నుండిటకు అనుద్యోగియులగు గ్రామ వాసులకే, ఆధికారమున్ను, గ్రామస్థులందరు చేరి, ఏకగ్రీవముగా వీరినే యూనియన్ పంచాయతీ చైరుమన్ గా, ఎన్నుకొనుట వీరియందు గల సదభిప్రాయమునే వెల్లడించు చున్నది. ఇట్టి సద్బాధయులగు సామ్యుయల్ గారి బదిలీ గ్రామ స్థులందరికిని, విచారముగానన్నది. వారి ఆశీసుమోడ్ గుమాస్తాగారును, కవులరం పోలీసుస్టేషన్ సబ్ ఇన్ స్పెక్టరువారును వారిగుణగణములను మిక్కిలి కొనియాడిరి. గ్రామస్థులందరును ఈ సందర్భమున సమావేశమైరి. పిమ్మట కాయ్యుయల్ గారు నమ్రావమున తమ ప్రస్తుతము నిచ్చు తమ ధర్మమును తాము నిర్వర్తించితి మనిరి. కా మ్యుయల్ గారికి జయ జయ ధ్వనులతోను, ఈశ్వరాశీర్వాదములతోను, సభ ముగియునప్పుడు, కృతజ్ఞతా నూచకముగ గ్రామస్థు లొక పుష్పమాలను సమర్పించిరి.

వారిస్థానమున నియమింపబడిన, గుంటూరు సుబ్బారావు బి.వి. గారును, కాయ్యుయల్ గారివంటి సద్బాధములే యని వివాదకు సంకేతించుచున్నాము.

ఈ సందర్భమున వీరితోకలసి వీరి స్థానీయులును గుమాస్తాలును, గ్రామస్థులును, కలసిన సమావేశమునకు ఛాయాపట మెత్తబడినది. (ఒకవిశేషం)

బ్రహ్మపుర స్త్రీలసభ

శ్రీమతి బిసెంటుకు ప్రభువుల విడుదల సందర్భమున వారి నభినందించుటకు, ప్రభువులు వారికి కృతజ్ఞతను నూచించుటకును, మా బ్రహ్మపుర మహిళా సమాజము వారి విశేష సమావేశ మిటీనెల 27-9-17 వ తేదీ సాయంకాలము బహిళా సమాజ మందిరమున జరుపబడెను. స్త్రీలనేక లా సభ నలంకరించియుండిరి. నాటిసభలో శ్రీమతి రాజ్యలక్ష్మమ్మగారు బిసెంటుకు జీతమును గూర్చియు, శ్రీమతి సుందరిమ్మగారు స్వరాజ్యోద్యమము, కాంగ్రెసు మోక్షము వీరుల విధానములు మున్నగు విషయములను గూర్చి యుపన్యసించిరి. నాటిసభలో ఆమోదింపబడిన తీర్మానములు రాజప్రతినిధిగారి కిని, బిసెంటుగారికిని పంపబడినవి. (స్వకీయ విశేషం)

అవేక్షితము.

రాజమహేంద్రవరము "తాలూకాబోర్డు" అధికారమునం దున్న అమలాపురములోని యున్నత పాఠశాలలో బ్రహ్మనాంధ్రోపాధ్యాయపదవికి నర్హుడగు పండితుడు డి.పేషీతుడు.

చక్కని యాంధ్రగ్రీర్వాణ భాషా పాండిత్యము గలవారను ఇప్పటి బోధనపద్ధతుల కనుకూల మగు నాంధ్ర భాషాపరిచయము గలవారను, ఉన్నత పాఠశాలలలో బోధనాభ్యోసము గలవారను, ఈ క్రింద జేవ్రాలు చేసినవారియొద్దకు ముందు నెల పదియవ తేదీనా పునః బ్రాధనాపత్రములను బంపుకొనవలయును.

913

ది 21-9-14 } N. V. Somayajulu
రాజమహేంద్రవరము } President, Taluk Board
బోర్డు ఆఫీసు. } Rajahmundry

త్వరపడు! నెల 10 అకాలు. చక్కని నవల!!

కలభాషిణి విజయనెన:- ఇది యొక అద్భుత నవల దీనినిగురించి మేము యు చెప్పకకరలేదు ఇది స్త్రీ పురుషు లిరువురును చదువదగినది. కొన్ని ప్రతులే యున్నది. వ్యవహార చంద్రిక:- ఇది గ్రామ మనసపు

కరణము, స్త్రీదరు గురుప్రాలు, గొప్పరైతులు, జమీందారులు, వ్యాపారిస్థులు మొదలగువారందరికి అనుకూలముగా నుండుటకు నూతన ఆప్త ననుసరించి తెనుగున వ్రాయబడియున్నది. నెల 12 అకాలు. అయ్యర్ అందు రావుజీ, (899) కృష్ణమనాయుని ఆగ్రహారం మద్రాసు.

ఆంగ్లేయ వైద్యయోగ చంద్రిక.

తెనుగుభాషలో రచింపబడినది.
గ్రంథకర్త: డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణగారు యం. డి. ఇందు నాలుగువందల ప్రక్రియలు గలవు. స్త్రీ పురుషులు ఈ గ్రంథము చూచినచో వారంతట వారే వైద్యము చేసుకొనగలరు. నెల రు 1-4-0
2 ట్రెయిఫాయగు ఫీసు అను విషయ జ్యరము ఇది ఇంగ్లీషుభాషలో చక్కగా వ్రాయబడినది. గ్రంథకర్త డాక్టరు వి. గోపాలకృష్ణగారు. యం. డి. నెల రు 1-0-0
3. సరిస్థితి సమానులగు పురుగుర్తి లక్ష్మీనరసమాంబగా 3వ ప్రాయబడిన స్వర్ణములగుల మంజుళహరతుల శతకము. యీ గ్రంథము ప్రతి స్త్రీ చేతులో నుండదగినది. ప్రతి శుభకార్యమునకు దానిలో పాటలు అవశ్యము. నెల రు 0.8-0
ఇది ప్రతి పుస్తక సాఫలోగ దొరకును. 750
ఉ. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి. డి. ఎ., గుల్బర్గా. కాకినాడ.

ఆదివచ్చికాన లెక జున్న

తులం 1 కి రూ. 3-8-0	
గోరోజనము తులం ౧కి 2-౦-౦	
కస్తూరి తులం 1 కి రూ. 3-0-0-0	
కుంకుమపువ్వు తులం 1-కి 2-0-0	
రసభస్మము తులం 1-కి 0-10-0	
పచ్చకర్పూరం 2-0-0	
బాలామృతము వీసా 1-కి ... 0-12-0	
తాంబూలమాట్రెలు, సువాసన గా నుండును 50-కి 0.8-0	
అమృతాంజనము డి.పి., మద్రాసు, బొంబాయి.	

శుక్లనష్టమునకు దివ్యోషధము

శుక్లనష్టవ్యాధిగ్రస్తు లగు విద్యార్థులకు అమోఘముగ శుచిచేయును. నెల రు. 1.
కె. ఎల్. ఎల్. సింహా బ్రదర్సు
(915) నేటిపు డాక్టరు, రాజమహేంద్రవరము.

ఆత్మబిజ్ఞాసా.

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మసిద్ధి. దయ్యముల సద్భాగమును గురించిన శాస్త్రీయపర్వ గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. చిన్నవైజా చక్కని గ్రంథము. నెల రు. 0-9-0
మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టాఫీసు 212, మద్రాసు

తక్షణము దరఖాస్తుచేయుడు. కొద్దిప్రతులు మాత్రమే.

భారతదేశ సేవకు రాలైన

లోకమాత ఆనిబిసెంటు చరిత్ర

ఇది ఆంధ్రదేశ స్వరాజ్య సంఘ కార్యదర్శియగు

గా. హరిసర్వోత్తమరావు పంతులు ఎం. ఏ.

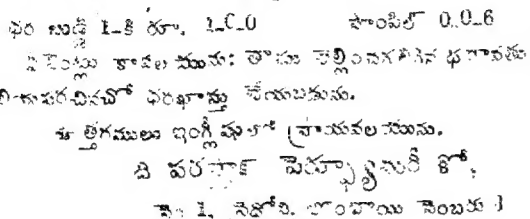
గారిచే సులభ శైలిని వ్రాయబడినది. నెల 12 అకాలు.

తక్షణము ఈ క్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుడు:-

ఉత్తమగ్రంథాలయము 145, టంకసాలపిథి సాహుకార్పేట, మద్రాసు.

(916)

490

জাতি
ভাষা

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు
మావర్ణనొరకను. కొనువారు సూర్యమార్కును
గనుచింపుడు. కరస్పాక్షాదెచ్చి మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును :—
ఎస్. నారాయణ అండు కంపెని.
(53) 21, హమ్మి వీధి, బొంబాయి

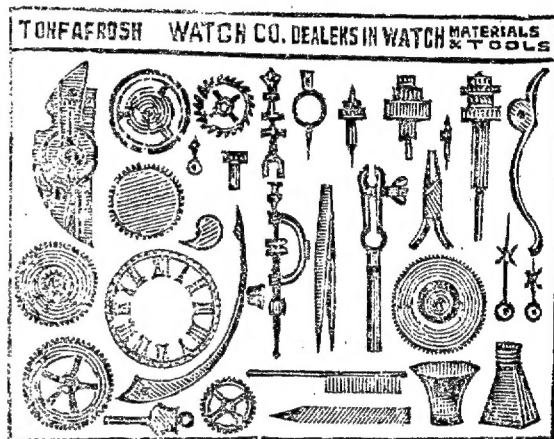
CUTLET
TO TANK

F. L. HAZARD & SONS

A new practicable,
reliable and easy
working appliance
for drawing water
from any depth up
to 150 feet. Also
for farm and stock
use and small irri-
gation purposes. A
large assortment of
various designs always carried in stock.
Write for full particulars and prices.

537 **K. B. Joshi & Co.,**
321, Hornby Road Fort Bombay.

అం. గృహ శాస్త్రాధికారులు, 7 తుబుకెట్టి నీధి, చుడరాడు.

TOHFAFROSH WATCH & Co.,
Dealers in Watches Materials, Tools
BHENDI BAZAAR, POST No. 9, BOMBAY.
(31) ఈ తీర్మానం ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వాడుకలో ఉన్నది.

_____

Encourage Swadeshi
Industries
BY
Buying Swadeshi Goods

**ANDHRA KNITTING
FACTORY,**
220, CHINA BAZAAR ST.
MADRAS

Socks and Stockings
in different colours
and sizes can be had
at moderate rates.
Trial orders Solicited.

మదరాసు

(వై కామ్రోజిషక్ గోరునప్పకు ఈ పత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

పాఠ్య శాస్త్ర 212, పాదాను.

7, తింబుకెట్టి నీధి, మదరాసు

119 వైద్యశాస్త్రి మణితంకర్ గోవిందజీ,
అలంకరితము - మధాలయం 156, బ్రాహ్మీ, మదరాసు